RIIGI OSALUSEGA ÄRIÜHINGUTE, SIHTASUTUSTE JA MITTETULUNDUSÜHINGUTE KOONDARUANNE 2025. AASTA KOHTA

SISSEJUHATUS

Riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute 2025. aasta koondaruanne (edaspidi *koondaruanne*) on koostatud vastavalt riigivaraseaduse (edaspidi *RVS*) § 99 lõikele 2. Rahandusministeerium on koondaruande koostanud 2025. a majandusaasta aruannete, osaluse valitsejate ning asutaja- ja liikmeõiguste teostajate seisukohtade ning muu esitatud teabe põhjal.

Koondaruanne koosneb kolmest peatükist, käsitledes vastavalt riigi osalemist äriühingutes, sihtasutustes ja mittetulundusühingutes.

Koondaruande esimene peatükk käsitleb riigi osalemist äriühingutes alates 2025. aasta algusest, võttes arvesse kuni 31.05.2026 toimunud muudatusi (asutamised, võõrandamised, ühinemised jm). Peatükis on antud ülevaade riigi osalusega äriühingute majandustegevusest 2025. aastal[1] ning käsitletud äriühingute poolt neile seatud tegevus- ja finantseesmärkide saavutamist. Antakse ülevaade riigieelarvesse 2025. aastal makstud ja 2026. aastaks planeeritud dividendide kohta. Aruande lisades 1.1-1.9 on tabelitena toodud riigi osalusega äriühingute loetelu, tegevusalasid ning majandustulemusi kirjeldavad koondtabelid.

Koondaruande teises peatükis antakse ülevaade riigi asutatud sihtasutustest, nende majandustegevusest ja tegevuseesmärkide seadmisest ning saavutamisest. Kirjeldatakse ka sihtasutustega toimunud muutuseid, samuti on kirjeldatud sihtasutuste tegevuse efektiivsust lähtuvalt nende tegevusspetsiifikast valitud suhtarvude abil. Aruande lisades 2.1-2.2 on esitatud loetelu riigi asutatud sihtasutustest ja nende tegevusaladest, samuti nende majandusnäitajate koondtabel.

Koondaruande kolmandas peatükis sisaldub ülevaade riigi osalemisest mittetulundusühingutes. Riigivara valitsejad teostavad riigi liikmeõigusi mittetulundusühingutes, kui Vabariigi Valitsus on otsustanud neis osaleda ja määranud riigi liikmeõiguste teostaja. Täpsem info on leitav aruande lisadest 3.1-3.2.

[1] *Koondaruandes toodud majandustulemused on esitatud summeerituna mitte konsolideerituna, st tütarettevõtjaid omavate äriühingute aruanded on konsolideeritud, kuid erinevate riigi osalusega äriühingute koondsummadest ei ole omavahelisi käibeid ega saldosid elimineeritud.*

KOKKUVÕTE

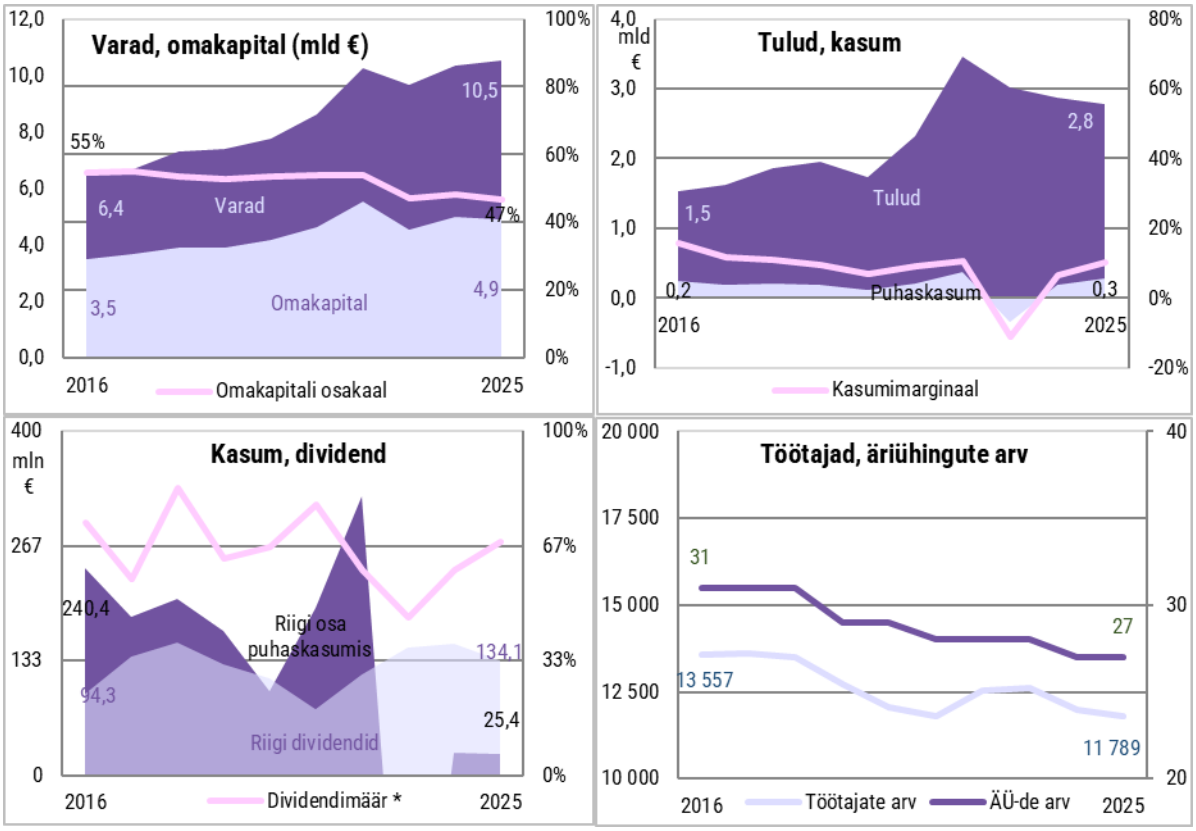
Äriühingute üldnäitajad

2025. aasta lõpu seisuga kuulus riigile osalus 27 äriühingus, sealhulgas oli riik ainuomanik 22 äriühingus ning enamusosalus kuulus riigile 4 äriühingus. Neist 27-st alustas 2025. aastal tegevust üks äriühing – Hexest Materials AS, aktiivse majandustegevuse oli aasta lõpuks lõpetanud kaks ning üks oli pankrotis. Koondaruandega anname ülevaate 26-st riigi osalusega äriühingust, aruandest on välja jäetud AS Nordic Aviation Group (pankrotis). Nende seas on ka AS Ökosil, kus riigil on 35% vähemusosalus. Äriühingute 2025. aasta koondtulemused võrdluses viimase 10 aastaga on esitatud joonisel 1, koondülevaade riigi osalustest äriühingutes, nende tegutsemisest ja eesmärkidest on lisas 1-1.

Riigi äriühingute kogukäive 2025. aastal langes, selle peamiseks põhjuseks on langenud energiakandjate hinnad, mis tõi alla Eesti Energia AS (edaspidi *EE*) müügitulu. Müügitulu kokku vähenes 107 mln euro võrra (-3,7%). Käive suurenes 14 ja vähenes 10 äriühingus (kaks ühingut ei ole veel müügitulu genereerimiseni jõudnud). Jätkuvalt mõjutasid ühingute koondkasumit EE põhivarade ümberhindlused, kuid erinevalt 2023. aastast lõppesid nii 2024 kui ka 2025 positiivse koondkasumiga. Koondkasum oli 2025. a 279 mln eurot (sh EE põhivarade allahindluse mõju -197,6 mln eurot). Puhaskasumit teenis 2025. a 17 äriühingut, mida on ühe võrra vähem kui aasta varem. Omakapitali tootlus kogu riigi äriühingute portfelli peale (va OÜ Rail Baltic Estonia ehk RBE ja Hexest Materials AS, millele ei ole veel seatud kasumieesmärki) oli tagasihoidlik 0,92%.

Üldiselt on riigi osalusega äriühingud endiselt piisavalt kapitaliseeritud ja kapitalistruktuur on üldiselt konservatiivne ja madala riskiga.

Joonis 1. Äriühingute põhinäitajad 2016 – 2025

Osaluste säilitamine ja võõrandamine

24. märtsil 2025. a sõlmisid Eesti Reformierakond ja Erakond Eesti 200 koalitsioonileppe, milles sisaldub punkt: Vaatame üle riigi osalused äriühingutes ja erastame strateegiliselt mittevajalikud osalused. 2025. a oktoobris otsustas Vabariigi Valitsus kabinetinõupidamisel liikuda edasi nelja äriühingu võõrandamisega, millest ühe enampakkumine (AS Teede Tehnokeskus) on ka lõppenud võitja välja kuulutamisega ja ostu-müügilepingu sõlmimisega. Koondaruandes antakse ülevaade riigi osaluste säilitamise vajalikkusest, täpsemad detailid erastamisotsustest ja sellega seotud tegevustest on peatükis 1.5.

Äriühinguid juhitakse omaniku huvidest lähtuvalt

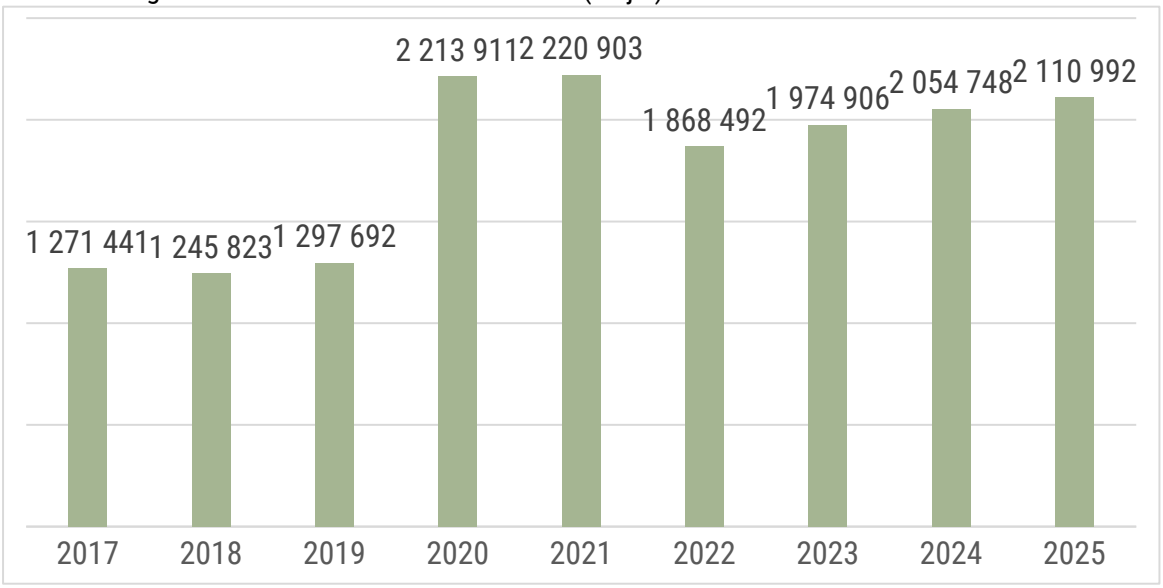
Kõigile riigi osalusega ja otsustusõigusega äriühingutele on kehtestatud omaniku ootused, millest äriühingute nõukogud ja juhatused äriühingu juhtimisel peavad lähtuma. Alates 2022. a algusest on omaniku ootuste kehtestamine ja regulaarne uuendamine RVS-iga tehtud osaluste valitsejatele kohustuslikuks. Omaniku ootustest lähtudes kinnitavad nõukogud äriühingu strateegia ja finantsplaani.

Sihtasutuste üldnäitajad

Riigi asutatud sihtasutuste portfelli kuulus 2025. aasta lõpu seisuga 65 sihtasutust (2024. aastal kuulus portfelli 64 sihtasutust). Kultuuriministeeriumi portfell suurenes ühe muuseumina tegutseva sihtasutuse võrra – Viljandi Muuseum. Tegemist ei ole täiesti uue funktsionaalse sihtasutuse asutamisega, vaid juriidilise vormi vahetusega, sest varasemalt tegutses Viljandi Muuseum Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutusena. Käesolevasse analüüsi on kaasatud 65 sihtasutuse finantsandmed.

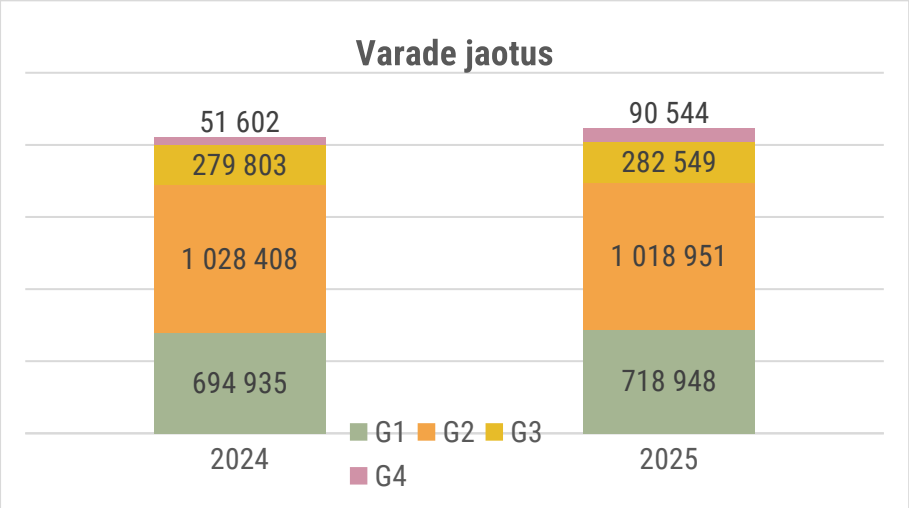
Sihtasutuste varade maht on kolme viimase aasta jooksul taaskord olnud kasvutrendis, kuid mahu kasv on pidurdunud – esmalt 2020. aasta tervishoiukriisi tulemusel varade maht hüppeliselt tõusis 916 mln euro võrra, kuid 2022. a kriisimeetmete osalise lõpule jõudmisega langes 353 mln euro võrra. Kui 2024. aastal kasvas varade maht 80 mln euro võrra, siis 2025. aastal 56 mln euro võrra.

Joonis 2. Riigi asutatud sihtasutuste varade maht (milj €)

Rahandusministeerium on sihtasutused jaganud põhitegevuste alusel nelja alamgruppi – toetuste vahendajad, äriühingutega sarnased sihtasutused, põhivara baasil teenuste osutajad ja erisihitusega sihtasutused.

Joonis 3. Riigi sihtasutuste varade jaotus sihtasutuste portfellis 2025. ja 2024. a (tuh €)

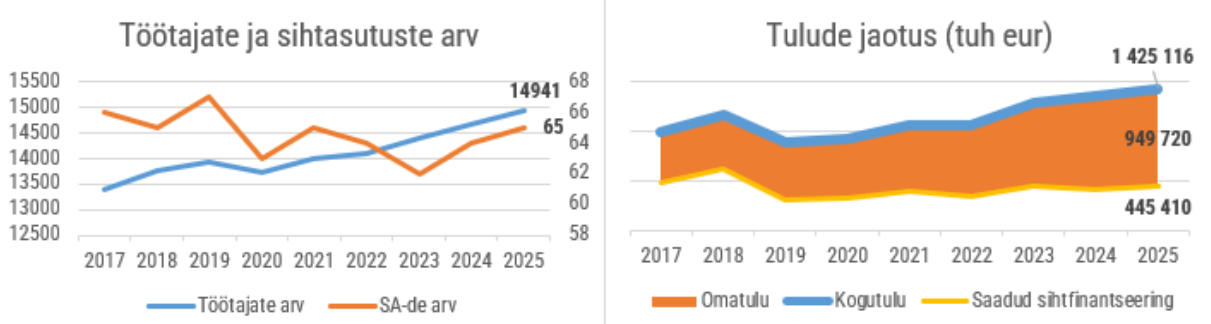

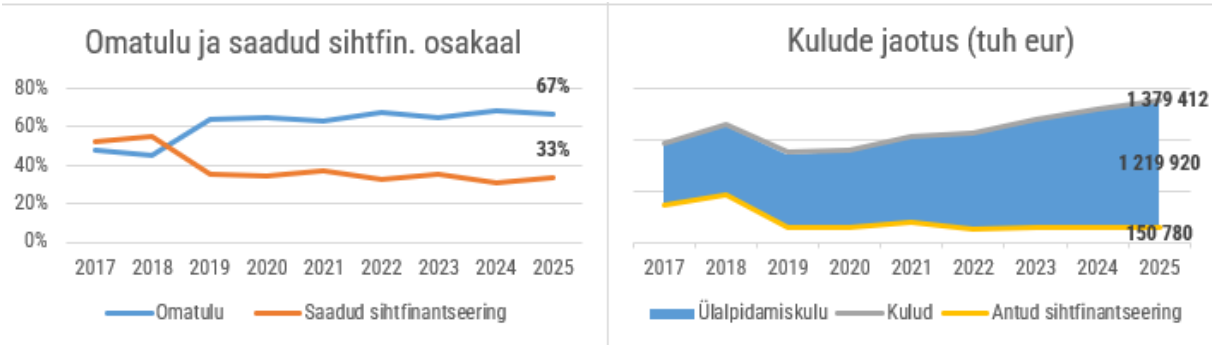
Sihtasutuste 2025. a finantsseisukorda kirjeldavad võrdluses 2024. aastaga järgmised olulised koondnäitajad:

Varad 2111 mln EUR / +2,7%	Kohustised 796 mln EUR / +3,2%	Töötajate arv 14941 / +1,9%
Tulud 1425 mln EUR / +5,8%	Saadud toetused 445 mln EUR / +7,9%	Omatulu 950 mln EUR / +2,4%
Kulud 1379 mln EUR / +7,3%	Antud toetused 151 mln EUR / +2,7%	Ülalpidamiskulu 1220 mln EUR / +7,2%

Riigi sihtasutuste varade maht on kasvanud 2,7% ja tulud 5,8%. Vaatamata sihtasutuste arvu pidevale muutumisele ja viimase aja stabiliseerumise trendile on töötajate arv olnud üsna stabiilses tõusutrendis, kasvades pea igal aastal ja moodustades 2025. aasta lõpu seisuga 14 941 töötajat (aastane kasv 1,9%). Oluline tähelepanek on kulude kiirem kasv tuludest, sest ülalpidamiskulud kasvasid kiiremini kui omatulu. Kui selline trend jätkub, siis on sihtasutuste majandustegevus jätkusuutmatu.

Joonis 4. Sihtasutuste põhinäitajad 2017 – 2025

Tegevustulude ja -kulude koondmahud kasvasid mõlemad 2025. a vastavalt 5,8% ja 7,3% võrra; omatulu kasvukiirus on mõnevõrra raugenud, sest 2025. aastal kasvas omatulu 2,4% (võrreldes 12% 2024. aastal). Võrreldes varasema aastaga vähenes sihtasutuste puhastulem 23,4 mln euro võrra ehk -29,7% (2024. aasta puhastulem oli 77,5 mln eurot). Peamiseks põhjuseks on püsikulude kiirem kasv võrreldes tuludega. Positiivselt poolelt on tulude struktuur püsinud stabiilne.

Eesmärkide täitmisega ollakse valdavalt rahul

Riigi 65 sihtasutusest hindasid asutajaõiguste teostajad puhul väga heaks 2/3 ning 1/3 puhul heaks. Võrreldes varasema aastaga on hinnang eesmärkide täitmisele püsinud stabiilne ning varasemate aastate kriiside mõju sihtasutuste eesmärkide saavutamisele on hakanud kaduma.

Riigi liikmesus erinevates mittetulundusühingutes vajab suuremat tähelepanu

Riik on 2025. aasta lõpu seisuga liikmeks 16 Eestis registreeritud mittetulundusühingus, millest üheksa on piirkondlikud ühistranspordikeskused ning seitse muud mittetulundusühingud.

Eesti Vabariik on ka paljude rahvusvaheliste mittetulundusühingute ja assotsiatsioonide liige, kuid teave nendes osalemise kohta ei pruugi olla täielik. Koondaruanne on koostatud Rahandusministeeriumile kättesaadavate avalike andmete alusel ning sisaldab vaid neid välisriigis registreeritud juriidilisi isikuid, mille kohta on riigivara valitsejad esitanud Rahandusministeeriumile liikmeõiguste teostamise aruande ja/või milles on riigi liikmeõiguste teostaja määratud Vabariigi Valitsuse korraldusega. Eelmise aasta lõpu seisuga oli riik liige vähemalt 30 välismaises juriidilises isikus.

Riigi liikmeõiguste teadliku teostamise ning riigi ressursside efektiivse kasutamise tagamiseks (ülevaate omamiseks riigi liikmesustest ning riigi- ja valitsusasutuste samaaegse liikmesuse vältimiseks) peame vajalikuks pöörata igas ministeeriumis tähelepanu olemasolevatele liikmesustele ning viia vajadusel läbi liikmesuste revisjon, hõlmates sellega nii Eestis kui ka teistes riikides registreeritud piiratud vastutusega eraõiguslikud juriidilised isikud. Eriti oluline ja vajalik on see ministeeriumite ja nende vastutusalade ümberkorraldamise järgselt ehk aastail 2023-2025 toimunud muudatuste valguses.

SISUKORD

Sissejuhatus..... 1
Kokkuvõte.....2
1 Äriühingud..... 8
1.1 Ülevaade riigi osalemisest äriühingutes..... 8
1.2 Ülevaade äriühingutes osalemise põhimõtetest, juhtimisest ja audititest.....8
Osaluspoliitika põhimõtted.....8
Teabe avalikustamise nõuete täitmise ülevaade.....9
Nimetamiskomitee tegevus.....10
Erikontrollid.....12
1.3 Ülevaade majandustulemustest ja tegevustest.....13
Varad..... 13
Käive.....13
Puhaskasum.....15
Dividendid..... 16
Omakapitali tootlus.....17
Tütarettevõtted.....18
Toetuste maksmine.....18
1.4 Seisukohad osaluste säilitamise kohta ja hinnangud eesmärkide täitmise kohta.....19
Hinnangud omaniku ootuste täitmisele..... 19
Seisukohad osaluste säilitamise kohta..... 19
1.5 Kapitalistruktuur ja omakapitali hind.....21
Kapitalistruktuur..... 21
Omakapitali hind.....23
2 Sihtasutused..... 25
2.1 Ülevaade riigi asutatud sihtasutustest..... 25
2.2 Ülevaade sihtasutuste majandustegevusest.....26
Sihtasutuste varade ja laenukohustiste dünaamika.....26
Sihtasutuste tulud ja kulud..... 27
2.3 Sihtasutuste asutajaõiguste teostamine.....31
Sihtasutuste ülevaade asutajaõiguste teostajate lõikes.....31
Hinnangud Sihtasutuste tegevusele..... 32
2.4 Sihtasutuste toimimise efektiivsus.....36
Sihtasutuste neli gruppi.....36
ToetusI vahendavad sihtasutused.....39

Äriühingutele sarnased sihtasutused....40
Oma varade baasil teenust osutavad sihtasutused....42
Erisihitusega sihtasutused....45
2.5 Sihtasutuste tegevuse tulemuslikkuse hindamismetoodika....46
Sihtasutuste tulemuslikkuse juhtimise pilootküsitlus 2026. aastal....47
3 Mittetulundusühingud....49
3.1 Ülevaade riigi osalusega mittetulundusühingutest....49
3.2 Liikmeõiguste teostamine ühistranspordikeskustes....50
3.3 Liikmeõiguste teostamine muudes mittetulundusühingutes....50
3.4 Liikmeõiguste teostamine välisriigis registreeritud mittetulundusühingutes....52
3.5 Liikmeõiguste teadlik teostamine ja kaasnev aruandlus....61
Riigi liikmesus kodu- ja välismaistes mittetulundusühingutes....61
Riigi liikmesustega kaasnev aruandlus....61
Lisa 1.1 Riigi osalusega äriühingud ning nende tegevusalad....63
Lisa 1.2 Riigi äriühingute põhiandmed 2025. aasta kohta....66
Lisa 1.3 Äriühingute 2025. a majandusaasta suhtarvud ja investeeringud....67
Lisa 1.4 Riigi osalusega äriühingute osalused ja nende tegevusalad, seisuga 31.05.2026....68
Lisa 1.5 Muutused äriühingutes ja osalustes (v.a Riigi Kinnisvara AS), 01.01.2025 - 31.05.2026....70
Lisa 1.6 Muudatused RKAS-i aktsiakapitalis 01.01.2025 - 30.06.2026....72
Lisa 1.7 Omakapitali hind aastaks 2027....73
Lisa 1.8 Optimaalse kapitalistruktuuri arvutamise metoodika....74
Lisa 1.9 Riigi äriühingute poolt jagatud toetused 2016–2025 (tuh €)....76
Lisa 2.1 Riigi sihtasutused asutajaõiguste teostajate lõikes seisuga 31.12.2025....77
Lisa 2.2 Riigi sihtasutuste 2025. a majandusnäitajad (tuh €)....80
Lisa 2.3 Riigi sihtasutuste osalused äriühingutes ja sihtasutustes seisuga 31.12.2025....83
Lisa 3.1 Riigi liikmesusega piirkondlikud ühistranspordikeskused ja muud Eestis registreeritud mittetulundusühingud seisuga 31.12.2025....84
Lisa 3.2 Riigi liikmesusega välisriigis registreeritud mittetulundusühingud seisuga 31.12.2025....85

1 ÄRIÜHINGUD

1.1 Ülevaade riigi osalemisest äriühingutes

2025. aasta lõpu seisuga osales riik kokku 27 äriühingus.

Kolm neist äriühingutest olid aktiivse majandustegevuse aasta lõpuks lõpetanud. Tegutsevatest äriühingutest olid aruandeaasta lõpu seisuga riigi 100% osalusega ehk riigi äriühinguid 19 ning alla 50% suurune osalus oli riigil ühes tegutsevas äriühingus. Ülejäänud nelja äriühingu puhul jäi riigi osalus vahemikku 51-93,3%, kusjuures AS-is Levira ei ole riigil vaatamata 51% osalusele otsustusõigust, sest äriühingu põhikirjast tulenevalt on üldkoosolekul otsuste vastuvõtmiseks vaja 2/3 häältest.

Lisaks tegevust jätkavatele äriühingutele oli riigil osalus ka kolmes mittetegutsevas ettevõttes. Mittetegutsev riigi äriühing on riigivaraseaduse (RVS) mõttes kehtiva riigi osalusega ning äriseadustiku alusel eksisteeriv juriidiline isik, millel puudub sisuline majandustegevus (nt pankrot, omaniku ootuste alusel tegevuse võõrandamine vms põhjus). Mittetegutsevaid äriühinguid koondaruande mõistes ei kajastata. Mittetegutsevad osalused on järgmised:

- Nordica juhatus esitas pankrotiavalduse (pankrot kuulutati välja 28.01.2025) ning ettevõte ei tegutsenud aruandeaasta lõpu seisuga enam aktiivselt.
- Seoses Nordica maksevõimetuse ja muudetud omaniku ootustega võõrandas OÜ Transpordi Varahaldus oma vara, aktiivset õhusõidukite renditeenust enam ei osutata.
- AS Operail võõrandas kogu oma ettevõtte koos kaubamärgiga „Operail“ ning pärast põhikirja muutmist on alates 17.12.2024 ühingu nimi AS Raudtee Varad. Pärast ettevõtte müüki ei tegele AS Raudtee Varad enam aktiivse majandustegevusega.

25.06.2025 registreeriti uus riigi äriühing Hexest Materials AS, mille asutaja ja esimene aktsiate valitseja oli Rahandusministeerium. 28.08.2025 anti äriühingu aktsiad üle Kaitseministeeriumile.

Enim riigi osalusega jätkuvalt tegutsevaid äriühinguid (11 tk) ongi praeguseks Kliimaministeeriumi valitsemisalas. Üldse valitseb osalusi äriühingutes kuus ministeeriumi, kusjuures enam ei ole osalusi Justiits- ja Digiministeeriumil ja osaluse valitsejate hulka on lisandunud Kaitseministeerium.

Riigi osalusega äriühingute nimekiri seisuga 01.01.2025, 31.12.2025 ja 31.05.2026 on toodud lisas 1.1. Perioodil 01.01.2025 - 31.05.2026 toimunud detailsed osaluste muudatused on toodud lisas 1.5 (riigi äriühingud v.a. Riigi Kinnisvara AS) ja lisas 1.6 (Riigi Kinnisvara AS).

1.2 Ülevaade äriühingutes osalemise põhimõtetest, juhtimisest ja audititest

OSALUSPOLIITIKA PÕHIMÕTTED

Riik osaleb ettevõtluses kolmel selgelt määratletud põhjusel, milleks on:

- riigi majanduslike ja strateegiliste eesmärkide toetamine (riiklikust strateegilisest huvist lähtuv eesmärk) ehk konkreetsete varade või tegevusalade säilitamine riigi otsese kontrolli all (nt varustuskindluse tagamiseks);

- avalike hüvede või teenuste pakkumine (avalikust huvist lähtuv eesmärk), kui riigiäriühing on tõhusam või usaldusväärsem kui valitsusasutus või halduslepingu alusel tegutsev eraettevõtja;
- loomulike monopolide toimimine (turutõrkest lähtuv eesmärk), kui turg iseseisvalt ei toimi ja turu reguleerimist peetakse võimatuks või ebatõhusaks.

Riik lähtub äriühingute osaluste valitsemisel ja seda reguleeriva õigusloome kujundamisel riigi osaluspoliitika põhimõtetest, mille valitsus kinnitas esmakordselt 16.01.2020[2] ning uuendatud sõnastuses 27.02.2025[3]. Riigi osaluspoliitika põhimõtetes sisalduvad peamised teemad on äriühingutes osalemise põhjused ja ulatus, valitsemise strateegiline korraldus, rollid ja juhtimistasandid riigi osalusega äriühingutes, nende jätkusuutlikkus ja läbipaistvus. Peamised muudatused 2025. a heaks kiidetud põhimõtetes võrreldes varasemaga on:

- eemaldatud on ministeeriumite kantslerite ja riigisekretäri riigi äriühingute nõukogu liikmeks valimise piirang;
- riigi osaluse valitsejal on õigus valida üks osalust valitseva ministeeriumi ametnik äriühingu nõukogu liikmeks oma äranägemisel;
- seatud on nõukogu liikmete soolise tasakaalu eesmärk;
- täpsustatud on sisekontrollisüsteemi osana riskijuhtimise põhimõtteid, siseaudiitori rolli ja nõukogu komiteede moodustamise põhimõtteid.

Uuendatud põhimõtete alusel võttis Riigikogu vastu riigivaraseaduse muutmise seaduse, mis jõustus 10.06.2026. Osaluspoliitika põhimõtted vaadatakse üle ja uuendatakse iga viie aasta järel.

TEABE AVALIKUSTAMISE NÕUETE TÄITMISE ÜLEVAADE

Riigivaraseadus sisaldab kõrgendatud nõudeid teabe avalikustamisele riigi otsustusõigusega äriühingute veebilehtedel. Avalikustada tuleb muuhulgas nõukogu koosseis, selles toimunud muudatused ja nõukogu liikmetele määratud tasu, üldkoosoleku otsused, kvartaalsed finantsaruanded (koos eelmise aasta sama perioodi võrdlusandmetega ning ülevaatega kvartali majandustegevusest), auditeeritud ja kinnitatud majandusaasta aruanne ning nõukogu tegevuse ülevaade. Teave peab olema avaldaja veebilehel kättesaadav viie aasta jooksul pärast avalikustamist.

Varasemates koondaruannetes on antud ülevaateid informatsiooni avaldamise miinimumnõuete täitmisest äriühingute poolt ning kuna olukord liigub paremuse poole aeglaselt, siis teeme seda taas. Mitmed äriühingud ei avalda jätkuvalt kogu nõutavat teavet või on seda väga keeruline üles leida.

Ülevaade nõuete täitmisest

Käesoleva koondaruande koostamise käigus viisime läbi vastavushindamise seisuga 15.06.2026. Selle tulemused ja võrdlus eelmise vastavushindamisega (seisuga 31.07.2025) on leitavad lisatud tabelist 1-1. Vaatluse alt on välja jäetud kaks äriühingut, milles riigil puudub otsustusõigus (AS Levira ja AS Ökosil), Nordic Aviation Group AS (pankrotis) ja Hexest Materials AS, mis on tegutsenud vähe aega.

[2] https://www.fin.ee/sites/default/files/documents/2022-02/Osaluspoliitika_pohimotted.pdf

[3] https://www.fin.ee/sites/default/files/documents/2025-02/osaluspoliitika%20p%C3%B5himotted%202025_0.pdf

Võrreldes eelmise vastavuskontrolliga on info avalikustamise praktika halvenenud eelkõige nõukogu aruannete avalikustamises, sest üheksal ettevõttel oli kontrollimise hetkeks aruanne kodulehel avaldamata, mis omakorda tingis teabe avaldamise nõude rikkumise. Tulenevalt aktuaalse info puudumisest kodulehel oli üheteistkümnel ettevõttel täitmata teabe avalikustamise nõue. Positiivse trendina on kujunemas teatud grupp ettevõtteid, kes on saanud teabe avalikustamisega väga hästi hakkama. Neid ettevõtteid iseloomustab suurepärane infoarhitektuur ja veebilehe kasutajasõbralikkus, mis teeb infokaeve loogiliseks ja sujuvaks. Eeskujulikud teabe avalikustajad on AS Eesti Post, AS Tallinna Lennujaam, Riigi Kinnisvara AS, AS KredEx Krediidikindlustus, OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus, Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS, OÜ Transpordi Varahaldus, AS ALARA, AS Tallinna Sadam, AS Saarte Liinid ja AS Eesti Raudtee. Teistel äriühingutel esinesid kontrollimise hetkel puudused.

NIMETAMISKOMITEE TEGEVUS

Jaanuaris 2017 riigi osalusega äriühingute nõukogu liikmete nimetamiseks moodustatud nimetamiskomitee ülesandeks on riigi osalusega äriühingute osaluse valitsejatele ettepanekute tegemine nõukogu liikmete valimiseks ja tagasikutsumiseks, samuti nõukogu koosseisu suuruse ja nõukogu liikmetele makstava tasu määramiseks. Nimetamiskomitee koosneb neljast erasektori tunnustatud ettevõtlus- ja juhtimiseksperdist, kes valitakse kolmeks aastaks, ning kahest avaliku sektori esindajast, kelleks on Rahandusministeeriumi kantsler ning roteeruva liikmena käsitletavas äriühingus riigi osalust valitseva ministeeriumi kantsler. Alates 17. august 2026. a on Nimetamiskomitee määratud liikmeteks Erkki Raasuke (esimees), Elise Nassar, Hele Hammer ja Aavo Sõrmus.

Nõukogude komplekteerimisel on nimetamiskomitee eesmärgiks tagada nõukogu koosseisu mitmekülgsus ja koostöövõime ning kindlustada äriühingu omaniku ootuste täitmiseks vajalike erinevate kompetentside olemasolu. Üldjuhul on nõukogus 4-6 liiget, liikmete volituste pikkus on kolm aastat ja nõukogu liikmed on ametis kuni kaks järjestikust ametiaega. Välditakse nii sisulisi kui ka näilikke huvide konflikte (konkurendid, peamise kliendi või tarnija esindajad).

Nimetamiskomitee pidas 2025. aasta jooksul 15 koosolekut ja korraldas 8 kirjalikku hääletust. Aasta jooksul on osaluse valitsejatele saadetud välja 30 kirjalikku ettepanekut – kokku 26 liikme valimiseks, 23 liikme tagasikutsumiseks ja 12 liikme volituste pikendamiseks.

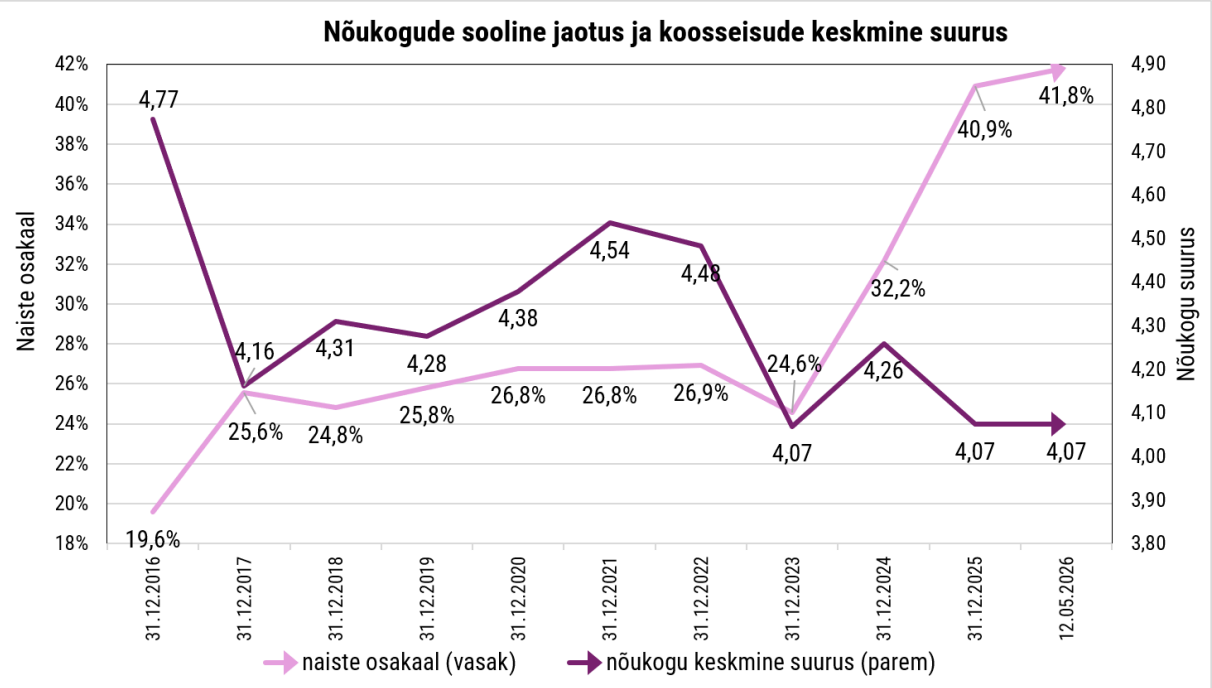
Tabel Äriühingud-1. Riigi otsustusõigusega äriühingute teabe avalikustamine oma veebilehel RVS-i alusel seisuga 15.06.2026

Äriühing	Nõukogu liikmed		Nõukogu liikmete kuutasud		Üldkoosoleku otsused		Nõukogu ülevaade		Ühingu-juhtimise aruanne		Kvartali-aruanded		Aasta-aruanded		Teabe avaldamine	
	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026
AS Eesti Liinirongid																
AS Eesti Loto																
AS Eesti Post																
AS KredEx Krediidikindlustus																
AS Tallinna Lennujaam																
AS Tallinna Sadam																
OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus																
Riigi Kinnisvara AS																
AS ALARA																
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS																
AS Eesti Raudtee																
AS Vireen																
Lennuliiklusteeninduse AS																
AS Eesti Varude Keskus																
AS Hoolekandeteenused																
OÜ Rail Baltic Estonia																
AS Teede Tehnokeskus																
AS Metrosert																
Elering AS																
Eesti Energia AS																
AS Saarte Liinid																

	Info olemas
	Info puudulik
	Info puudub

- Riigi osalusega äriühingute (ja Elektrilevi OÜ) ehk kokku 27 äriühingu nõukogudes oli seisuga 12.05.2026 kokku 110 liikmepositsiooni
- Nõukogu liikmetest 45 ehk 40,9% on ametnikud ning 65 ehk 59,1% tulevad erasektorist
- Nõukogu liikmetest 46 ehk 41,8% on naised ning 64 ehk 58,2% mehed
- Nõukogu esimeestest 2 ehk 7,4% on ametnikud ja 25 ehk 92,6% tulevad erasektorist
- Nõukogu esimeestest 10 ehk 37,0% on naised ja 17 ehk 63,0% mehed
- Nõukogu liikmete mediaanstaaž on 2,3 aastat ja nõukogu keskmine suurus on 4,1 liiget

Joonis Äriühingud-5. Riigi osalusega äriühingute nõukogude sooline jaotus ja koosseisude keskmine suurus

ERIKONTROLLID

03.06.2025 allkirjastas Regionaal- ja põllumajandusminister Hendrik Johannes Terras otsuse, mille alusel viiakse AS-is Eesti Post läbi erikontroll. Erikontrolli teostas KPMG Baltics OÜ ja lõpparuande redigeeritud versioon avalikustati 28.05.2026. Erikontroll tuvastas vaadeldaval perioodil puudusi AS-i Eesti Post finantsjuhtimises, riskijuhtimises, investeeringute juhtimises, hangete läbiviimises ja siseauditi toimimises. Peamised riskikohad olid seotud rahavoogude ja likviidsuse ebajärjekindla jälgimisega, krediidi ja kontsentratsiooniriskiga, investeeringuotsuste analüüside erineva kvaliteediga ning riskide ja järeltegevuste dokumenteerimisega. Kokku tehti 2 punast ja 13 kollast tähelepanekut. 2025. aastal ja pärast erikontrolli perioodi on juhatus rakendanud olulisi parendusi, sealhulgas teenuste kasumlikkuse mudeli, rahavoogude prognoosi, uuendatud krediidijuhtimise protsessi, investeeringute juhtimise korra, hankepoliitika ning riskijuhtimise raamistiku tugevdamise. Mitmed soovitused on rakendatud, kuid osa tegevusi vajab 2026. aastal lõpuleviimist, eelkõige nõukogu järeltegevuste, siseauditi funktsiooni, huvide konfliktide juhtimise ja sanktsioonikontrolli dokumenteerimise osas.

1.3 Ülevaade majandustulemustest ja tegevustest

VARAD

Riigi äriühingute varade kogumaht oli 2025. a lõpu seisuga 10,5 mld eurot (2024: 10,3 mld eurot). Aasta jooksul kasvas varade kogumaht 1,6% ehk vähem kui 200 miljoni euro võrra. Viie suurima äriühingu varad moodustasid 2025. aasta lõpu seisuga 82% (2024: 84%) varade kogumahust, trendina on viie suurima varade mahuga ühingu osakaal koguvarades püsinud pikaajaliselt stabiilne, kuid 2025. a langes veidi. Kõige enam kasvasid OÜ Rail Baltic Estonia (+229 milj € ehk +92%) ja AS-i Eesti Raudtee (+138 milj € ehk +23%) varade maht, peamiselt seoses taristuinvesteeringutega.

Tabel Äriühingud-2. Riigi äriühingute varad (tuh €)

Äriühing	Varad 31.12.2025	% kogu varadest	Riigi osalus äriühingus	Varad 31.12.2024	Juurdekasv
Eesti Energia AS*	4 781 500	45,50%	100%	5 129 900	-6,8%
Elering AS	1 696 668	16,14%	100%	1 619 222	4,8%
Riigi Kinnisvara AS	754 436	7,18%	100%	758 230	-0,5%
AS Eesti Raudtee	735 364	7,00%	100%	596 540	23,3%
AS Tallinna Sadam*	622 063	5,92%	67%	629 861	-1,2%
OÜ Rail Baltic Estonia	478 876	4,56%	100%	249 197	92,2%
AS Eesti Varude Keskus	390 219	3,71%	100%	391 963	-0,4%
Muud kokku	1 050 213	9,99%	97,11%	970 056	8,3%
Varad kokku	**10 509 339**	**100%**		**10 344 969**	**1,6%**

KÄIVE

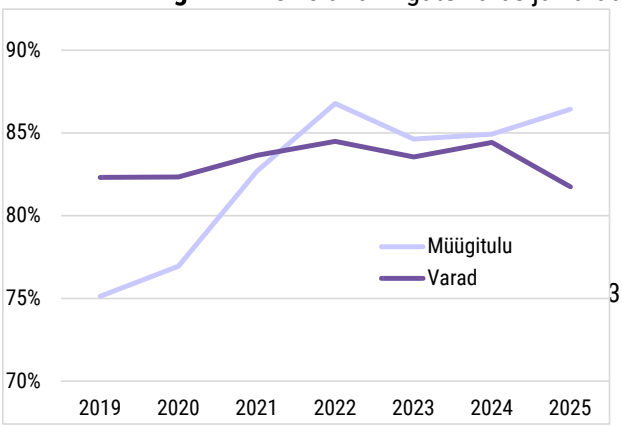
Riigi äriühingute müügitulude kogumaht ulatus 2,77 mld euroni, mida on vähem kui 2024. aastal. Aasta võrdluses langesid riigi äriühingute müügitulud agregeerituna 3,7% ehk 106 mln euro võrra. Müügitulu kasvas 14 äriühingul ning vähenes 10 äriühingul (2024: 11 / 14). OÜ Rail Baltic Estonia (RBE) ja Hexest Materials AS ei ole alates asutamisest veel müügitulu teeninud.

Tabel Äriühingud-3. Riigi äriühingute müügitulud (tuh €)

Äriühing	Netokäive 2025	% kogukäibest	Netokäive 2024	Juurdekasv
Eesti Energia AS*	1 646 900	59,35%	1 785 200	-7,7%
Elering AS	300 514	10,83%	214 282	40,2%
Riigi Kinnisvara AS	177 242	6,39%	186 089	-4,8%
AS Eesti Post*	154 685	5,57%	141 475	9,3%
AS Tallinna Sadam*	118 687	4,28%	119 587	-0,8%
AS Eesti Loto	94 627	3,41%	93 623	1,1%
AS Tallinna Lennujaam*	73 196	2,64%	64 151	14,1%
Muud äriühingud kokku	208 825	7,53%	276 562	-24,5%
Netokäibed kokku	**2 774 676**		**2 880 968**	**-3,7%**

* konsolideeritud andmed

Joonis Äriühingud-6. TOP5 äriühingute käibe ja varade osakaal

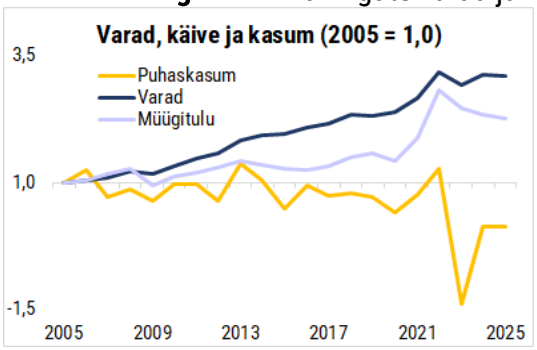
Viis suurima netokäibega äriühingut andsid 2025. aastal 86% riigi äriühingute summaarsest netokäibest (2024: 85%).

Suurima käibe ehk müügituluga äriühinguks oli jätkuvalt Eesti Energia AS, mille konsolideeritud müügitulud on aastaga

kahanenud 7,7% võrra (-138 mln eurot). Langus toimus teist aastat järjest, 2025. a tingisid selle väiksem vedelkütuste müügimaht ja langenud keskmine elektrihind põhiturgudel. Enim suurenes Elering AS-i müügitulu (+86,2 mln eurot; +40%). Eleringi tulude kasvu taga on muutused energiasektoris – Eestis viidi lõpule desünkroniseerimine, mis tõi kaasa uued tasud turuosalistele.

Rahandusministeerium on viimastel aastatel jälginud pingsalt riigi äriühingute varade efektiivsuse trendi. Alates viimasest üleilmsest finantskriisist 2009. aastal on trendiks olnud varade efektiivsuse üsna järjepidev langus.

Joonis Äriühingud-7. Äriühingute varad ja müügitulud

Joonisel 1-3 on võrreldud varade[4], müügikäibe ja puhaskasumi muutumist alates 2005. a. Alates 2009. a kuni 2016. aastani on varad kasvanud oluliselt kiiremini kui müügitulud, kusjuures peale 2013. a ja 2020. a on müügitulud isegi mitmel aastal langenud, kuid äriühingute varade maht on jätkanud suurenemist. 2021. a olukord mõnevõrra paranes ja 2022. a vähenes vahe müügitulude ja varade kumulatiivse kasvu vahel veelgi, sest müügitulu kasv ületas varade mahu kasvu oluliselt (oluline mõju Eesti Energia kiirel tulude kasvul). Kahjuks on alates 2023. a trend taas murdunud. Oluline ja ilmekas on veel ka fakt, et kui varade maht on alates 2009. aastast üsna järjepidevalt suurenenud, siis ei ole investeeringud märkimisväärselt mõjutanud puhaskasumeid, mis aastast aastasse üles-alla kõikudes ei ole 18 aasta trendis suurenemist näidanud, trend on pigem vähenemise suunas. Pilti ei muuda oluliselt ka Eesti Energia analüüsist kõrvaldamine (kontsern on viimastel aastatel olulises mahus varasid alla hinnanud ja seeläbi mõjutanud riigi osalusega äriühingute koondkasumit). Koondvaates on arvestatud kõikide osaluste varasid ilma sihtfinantseeritud varadeta.

Rahandusministeerium soovitab jätkuvalt osaluse valitsejatel ja äriühingute nõukogudel jälgida pingsalt äriühingute investeerimisplaane ning hoida samal ajal tähelepanu all ka ühingu tulusus ja dividendipoliitika, mis ei tohiks olla ülemäära reinvesteerimisele suunatud. Üleinvesteerimise ilmingute korral soovitame ettevõtete nõukogudel ja osaluste valitsejatel seada ettevõtetele täpsemad eesmärgid ning hoida nõudlikku joont nende eesmärkide täitmise ja majandustulemuste jälgimisel.

PUHASKASUM

2025. aastal oli riigi äriühingute puhaskasumite kogusumma 278 mln eurot (2024: 184 mln eurot). Ülekaalukalt kõige suurema mõjuga koondkasumi tekkimisse oli RBE, mille aruandeaasta puhaskasum oli 200 mln eurot. Siin on oluline tähele panna, et RBE kasum tekib raamatupidamisarvestuse eripära tõttu – kogu riigilt saadav sihtfinantseerimine raudteetaristu ehituseks kajastub aruandeaastal tuluna. Eesti suurim riigiettevõtte Eesti Energia AS teenis 2025. aastal puhaskahjumit 82,6 mln eurot.

Tabel Äriühingud-4. Kasumiga riigi äriühingud (tuh €)

Äriühing	Puhaskasum 2025	% kogu-kasumist	Riigi osalus	Riigi osa 2025 kasumis	Puhaskasum 2024	Muutus
OÜ Rail Baltic Estonia	200 127	53,25%	100%	200 127	96 915	106%

[4] *Varade hulgast on elimineeritud sihtfinantseeringuga soetatud varad, millelt üldjuhul tulu teenimine ei ole lubatud. Puhaskasumist on elimineeritud sihtfinantseerimise tulud.*

Riigi Kinnisvara AS	62 073	16,52%	100%	62 073	67 746	-8%
Lennuliiklusteeninduse AS	32 514	8,65%	100%	32 514	6 392	409%
AS Tallinna Sadam*	22 463	5,98%	67%	15 057	19 153	17%
Elering AS	21 742	5,78%	100%	21 742	15 659	39%
AS Tallinna Lennujaam*	13 223	3,52%	100%	13 223	465	2741%
AS Eesti Loto	8 939	2,38%	100%	8 939	9 958	-10%
Muud kasumiga äriühingud kokku	14 761	3,93%	95,70%	14 126	203 632	-93%
Kasumid kokku	**375 842**		**97,9%**	**367 801**	**419 922**	**-10%**

* konsolideeritud andmed

Kasumit (tabel 1-4) teenisid kõigist äriühingutest 17 (2024: 18) kokku summas 376 mln eurot (2024: 236 mln eurot), millest riigi osalusele vastav summa on 368 miljonit eurot (2024: 229 mln eurot). Kahjumiga lõpetas 2025. aasta 9 riigi osalusega äriühingut (2024: 9). Kahjumlike ettevõtete kogukahjum (tabel 1-6) oli 2025. aastal 97 mln eurot (2024: 52 mln eurot).

Koondkasumi suurenemisele vaatamata oli 2025 kokkuvõttes riigi osalusega ettevõtetele mõnevõrra vähem edukas kui 2024. aasta – kasumi kasvu tingis Rail Baltic Estonia arvestuslik eripära.

Tabel Äriühingud-5. Kahjumiga riigi äriühingud (tuh €)

Äriühing	Puhaskahjum 2025	% kogu-kahjumist	Riigi osalus	Riigi osa 2025 kahjumis	Puhaskasum/ -kahjum 2024
Eesti Energia AS*	-82 600	85,0%	100%	-82 600	12 900
OÜ Transpordi Varahaldus	-7 325	7,5%	100%	-7 325	-2 034
AS Metrosert	-3 343	3,4%	100%	-3 343	1 519
AS Eesti Liinirongid	-2 188	2,3%	100%	-2 188	-4 648
AS Hoolekandeteenused	-1 465	1,5%	100%	-1 465	-1 500
AS Raudtee Varad**	-124	0,1%	100%	-124	-22 427
Muud kahjumiga äriühingud kokku	-110	0,1%			-21 416
Kokku	**-97 155**		**100%**	**-97 045**	**-52 025**

* konsolideeritud andmed
** mittetegutsev äriühing

Kui võrrelda riigi osalusega ettevõtteid sama näitaja Eesti keskmisega, siis on riigi ettevõtted keskmiselt madalama efektiivsusega. Eesti Statistikaameti poolt avalikustatud vara puhasrentaablus (ROA ehk *return on assets*) perioodil 2021 – 2024 oli keskmiselt 6,5%. Võrdluseks – riigi äriühingute keskmine vara tootlus 2025. aastal oli 2,7% ja varade mediaantootlikkus 3,1%.

Riigi osalusega äriühingute majandusaasta aruandeid (eriti seal olevaid kasumiaruandeid) lugedes tuleb arvestada olulise arvestuspõhimõtte eripäraga. Viisteist riigi äriühingut kasutavad Eesti finantsaruandluse standardit, mistõttu võib nende puhaskasumites esineda näiliselt suuri kõikumisi aastast aastasse[5]. 2025. a mõjutas aruandluse eripära üheksat riigi äriühingut[6].

[5] *Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi § 25 lõikes 1 sõnastatud nõude kohaselt peavad need avaliku sektori üksused, kes koostavad raamatupidamisaruandeid lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist, kajastama sihtfinantseerimist tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil. Seetõttu kajastub sihtfinantseeringu tulu selle saamise perioodis (ühekordne suur kasum), kuid vastav sihtfinantseeringuga soetatud vara amortiseerub kasuliku eluea jooksul.*

[6] *OÜ Rail Baltic Estonia, AS Eesti Keskkonnauuringute Keskus, AS ALARA, AS Eesti Liinirongid, AS Eesti Varude Keskus, AS Hoolekandeteenused, AS Metrosert, AS Vireen ja Riigi Kinnisvara AS.*

DIVIDENDID

2025. aastal maksid riigi osalusega äriühingud dividende kokku 141,87 mln eurot, millest laekus riigile 134,1 mln eurot (tabel 1-6) ehk 2024. aastal laekunud dividendidest 12% vähem. Suurima positiivse mõjuga dividendide kogusummale on RKAS ja Lennuliiklusteeninduse AS. Suurima languse aastases võrdluses tegi 2024. aastal AS Eesti Energia.

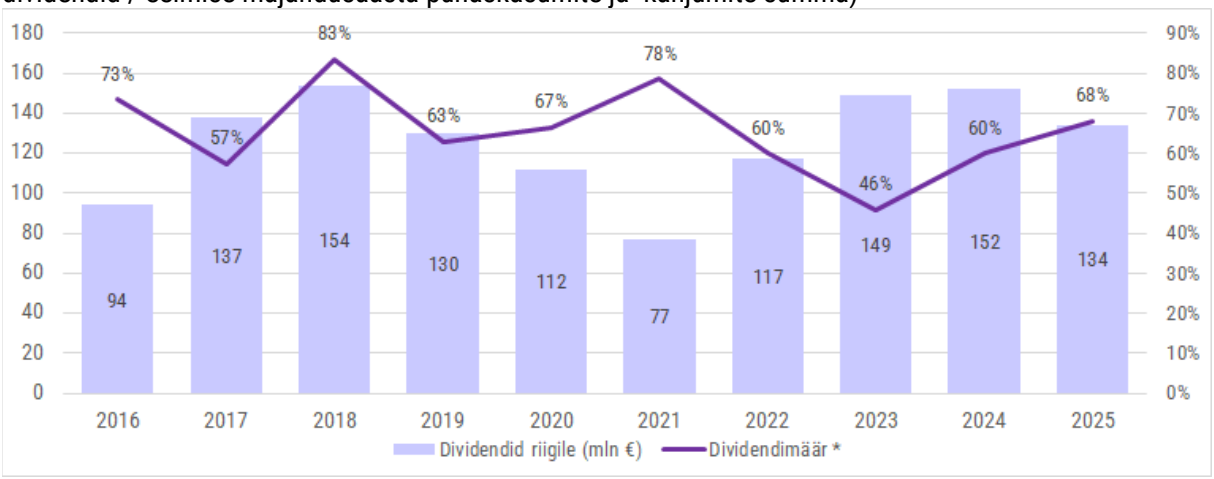
Tabel Äriühingud-6. Suurimad dividendide maksjad (tuh €)

Äriühing	Dividendid 2025. a riigieelarvesse	Dividendid 2024. a riigieelarvesse	Dividendid 2023. a riigieelarvesse	Riigi osalus
Riigi Kinnisvara AS	51 906	34 300	32 100	100%
Eesti Energia AS	34 000	72 000	68 900	100%
Elering AS	15 659	20 000	13 500	100%
AS Tallinna Sadam	12 870	12 870	12 870	67%
AS Eesti Loto	9 958	12 431	14 311	100%
Lennuliiklusteeninduse AS	4 539	0	0	100%
AS Tallinna Lennujaam	4 415	0	0	100%
Levira AS*	375	593	765	51%
Muud kokku	335	187	6 443	
Kokku	**134 057**	**152 380**	**148 889**	

Keskmiselt on viimastel aastatel dividendideks jaotatud ligikaudu 45-70% eelmise perioodi kasumist. 2023. aastal oli dividendimäär 42%, mis on viimase 10 aasta madalaim tase (vt joonis 1-4). 2025. a dividendimäär oli 53%[7], mis on ligilähedaselt samal tasemel aasta varasemaga. Perioodil 2021-2025 on ühingud maksnud riigile dividende kogusummas 629 mln eurot, mis moodustab 52% riigi osast perioodi 2020-2024 puhaskasumitest.

[7] Arvutusest on elimineeritud Eesti Energia erakorraline varade allahindlus, vastasel korral oleks dividendimäär negatiivne.

Joonis Äriühingud-8. Dividendid riigieelarvesse aastatel 2016–2025 (mln eurot) ja dividendimäär (%; dividendid / eelmise majandusaasta puhaskasumite ja -kahjumite summa)

* dividendimäär – aruandeaasta dividend / eelmise aasta puhakasum

OMAKAPITALI TOOTLUS

Keskmine omakapitali tootlus (ROE[8]) oli kõigi äriühingute lõikes 2025. aastal 0,69%[9] (2024: 1,3%). Kõrgeima ROE väärtuse saavutas Lennuliiklusteeninduse AS, kus iga omakapitali euro teenis tagasi 1,05 eurot. See on siiski selgelt erandlik tase, madal omakapitali tootlus on riigi äriühingute puhul olnud pikaajaliseks probleemiks. Omakapitali hind oli 2025. aastaks sätestatud 22 riigi osalusega äriühingule[10] ning nende aritmeetiline keskmine oli 8,5%. Äriühingutest 15 puhul jäi omakapitali tootlikkus väiksemaks kui omakapitali hind, vaid seitsmel juhul oli tulusus suurem kui kapitali hind. Tabelis 1-9 on toodud riigi otsustusõigusega äriühingute omakapitali tootlused[11] ja võrreldud neid omakapitali hinnaga 2025. aastal. Tabelis on värvilisel skaalal välja toodud äriühingud, mis vastavalt kas täitsid või ei täitnud omakapitali tootluse eesmärki:

- Punase kirjaga tähistatud omakapitali tootlus jäi eesmärgile alla vähemalt 10% võrra (suhteline erinevus) ning punase taustaga märgistatud tootlus vähemalt 25% võrra.
- Rohelise kirjaga tähistatud omakapitali tootlus ületas eesmärki vähemalt 10% võrra ning rohelise taustaga märgistatud tootlus vähemalt 25% võrra.
- Musta kirjaga tähistatud omakapitali tootluse suhteline erinevus eesmärgist jäi vahemikku -10…+10%.

[8] *Puhaskasum jagatud aasta keskmise omakapitaliga, kus keskmine omakapital on aasta alguse ja lõpu omakapitali summa jagatuna kahega. Ühingutes, mis kasutavad Eesti raamatupidamisstandardit ja mille kasumit või kahjumit mõjutab oluliselt sihtfinantseerimine varade soetamiseks, on puhaskasumi asemel kasutatud kirjet „Sealhulgas aruandeaasta kasum (kahjum) sihtfinantseerimise netomeetodi korral" nagu seda reguleerib Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi §11.*

[9] *Arvutusest on jäetud välja OÜ Rail Baltic Estonia, kuna sellel ei ole veel kasumiootust.*

[10] *Omakapitali hinda ei ole sätestatud OÜ-le Rail Baltic Estonia ega Hexest Materials AS-le, kuna ühingud on alles arendusfaasis ega peagi veel tulu/kasumit teenima.*

[11] *Ühingutes, mis kasutavad Eesti raamatupidamisstandardit ja mille kasumit või kahjumit mõjutab oluliselt sihtfinantseerimine varade soetamiseks, on omakapitali tootluse arvutamisel puhaskasumi asemel kasutatud kirjet „Sealhulgas aruandeaasta kasum (kahjum) sihtfinantseerimise netomeetodi korral" nagu seda reguleerib Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi §11.*

TÜTARETTEVÕTTED

Riigi äriühingutel on aruande koostamise hetkel osalused kokku 27 äriühingus (otsene osalus tütar- või sidusühingus), nendest ainuosalus 19 äriühingus, enamusosalus viies äriühingus ning 50% või väiksem osalus kolmes äriühingus. Enim osalusi teistes äriühingutes kuulub Eesti Energia AS-ile, kellel oli seisuga 31.05.2026 osalus 10 äriühingus[12], mida on viie võrra vähem kui aasta varem – kontsern on end sisemiselt restruktureerinud ja struktuur on muutunud vertikaalsemaks. Eesti Energia AS-i tütarettevõtjatel on omakorda hulk tütarettevõtjaid nii Eestis kui väljaspool Eestit (peamiselt Poolas ja Leedus). Kokku on selles kontsernis koos emaettevõtjaga 42 äriühingut (ei sisalda vähemusosalusi).

Osaluste poolest järgnevad AS Eesti Post, kellel on kuus tütarettevõtet, ning AS Tallinna Sadam ja AS Tallinna Lennujaam, kellele kuulub osalus kolmes äriühingus.

Riigi äriühingutele kuuluvate osaluste nimekiri on toodud lisas 1.4.

TOETUSTE MAKSMINE

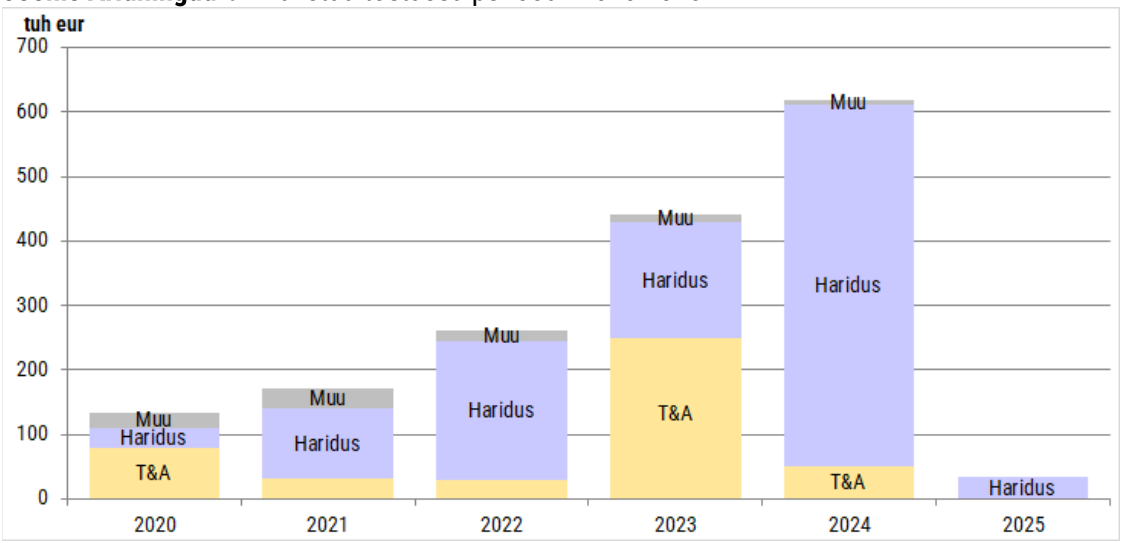
Toetuste maksmist riigi osalusega äriühingute puhul reguleerivad alates 1. jaanuarist 2010. a RVS § 88 lõiked 1 ja 2, mida muudeti 2017. a ning mille uued nõuded hakkasid kehtima 16.07.2017. RVS-i kohaselt võib riigi osalusega äriühing toetusi maksta ja annetusi teha üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil oma tegevusvaldkonnas siis, kui see aitab kaasa äriühingu tegevus- ja finantseesmärkide saavutamisele ning põhikiri sisaldab toetuste maksmise korda. RVS § 88 lõige 2 sätestab toetuste maksmise maksimaalseks määraks 0,5 protsenti äriühingu kolme eelneva majandusaasta keskmisest konsolideeritud puhaskasumist. Lisaks hakkas 24.02.2023 kehtima riigivaraseaduse täiendus (muudetud 2026. a), mis loob erandi Ukrainale annetamisele, mis on seotud selle territoriaalse terviklikkuse ja suveräänsuse säilitamise, energia ja kütuse varustuskindluse tagamise või infrastruktuuri ja elamufondi taastamisega. Erand kehtib kuni 2030. aasta lõpuni.

2025. aastal maksid toetusi kolm riigi osalusega äriühingut: Elering, RKAS ja Tallinna Lennujaam. Kõik toetused olid makstud stipendiumi vormis. Kokku maksid riigi äriühingud toetusteks 34,7 tuhat eurot, mida on 94% võrra vähem kui aasta varem. Suure vähenemise tingis Eesti Energia, kes 2025. a ei maksnud üldse toetuseid seoses RVS-is oleva viimase kolme aasta kasumi piiranguga. Toetuste maksmine äriühingute kaupa[13] on toodud lisas 1.7.

[12] *Osalused Eesti äriühingutes äriregistrist seisuga 31.05.2026, osalused välismaistes äriühingutes äriühingu majandusaasta aruande alusel.*

[13] Allikas: äriühingute veebilehtedel avaldatud summad, mis ei sisalda võimalikke toetusi, mida on andnud tütarühingud Eestis või välismaal

Joonis Äriühingud-9. Makstud toetused perioodil 2020-2025

1.4 Seisukohad osaluste säilitamise kohta ja hinnangud eesmärkide täitmise kohta

Alates 2022. a ei ole osaluste valitsejatel enam kohustust koostada osaluste valitsemise aruannet. Selle asemel nõuab RVS osaluse valitsejalt pärast riigi osalusega äriühingu majandusaasta aruande kinnitamist veidi teises vormis seisukoha kujundamist riigi osalemise eesmärkide täitmise ja riigi osaluse valitsemise kohta. Vähemalt kord kolme aasta jooksul hindab osaluse valitseja äriühingus riigi osaluse säilitamise vajadust ning esitab Vabariigi Valitsusele tegevuskava riigi osaluse võõrandamiseks, kui riigi osalemise eesmärgid on täidetud või nende saavutamine ei ole enam vajalik.

HINNANGUD OMANIKU OOTUSTE TÄITMISELE

Rahandusministri 10.06.2022 määruse nr 24 alusel tuleb osaluse valitsejal kujundada hinnang omaniku ootustega seatud eesmärkide täitmisele äriühingu korralise üldkoosoleku ajaks ning see hinnang tuleb fikseerida üldkoosoleku protokollis või otsuses (nõue ei laiene riigi otsustusõiguseta äriühingutele ehk AS-ile Ökosil ja AS-ile Levira). 25 äriühingu osas on Rahandusministeeriumile koondaruande koostamise ajaks esitatud teabe alusel (sh Rahandusministeeriumi enda valitsemisel olevad ühingud) kolmeteistkümne ühingu tegevust ja eesmärkide täitmist hinnatud väga heaks, üheteistkümne puhul heaks, üks ühing on saanud hindeks rahuldav. Võrreldes varasema aastaga on rahulolematus kasvanud AS-i Eesti Liinirongid osas, mis sai valitsejalt hindeks rahuldava (2024. aasta tulemust hinnati heaks) ja AS Metrosert, mille hinnang oli hea (2024. aasta hinnang oli väga hea). Valitsejate hinnang äriühingu tegevusele paranes järgmistes organisatsioonides: AS Eesti Post, OÜ Rail Baltic Estonia, AS Teede Tehnokeskus. Ülevaade antud hinnangutest on tabelis 1-7.

SEISUKOHAD OSALUSTE SÄILITAMISE KOHTA

Osaluse säilitamise vajalikkust tuleb osaluste valitsejatel hinnata vähemalt igal kolmandal aastal, mistõttu ei ole riigivaraseaduse alusel tingimata vajalik kõigile ühingutele uut säilitamise analüüsi teostada, kui see on tehtud 2024. või 2025. a. Siiski on osaluse valitsejad sellise seisukoha võtnud. Riigi osalusega 26-st äriühingust on osaluse valitsejad edastanud seisukohad kõikide

äriühingute osas. Osaluse valitsejad on võtnud seisukoha „säilitada“ 24 äriühingu puhul. OÜ Transpordi Varahalduse ja AS Raudtee Varad puhul on kavas ettevõtted likvideerida.

30.10.2025 otsustati Vabariigi Valitsuse kabinetinõupidamisel (majanduskabinet) liikuda edasi nelja ühingu erastamisplaanidega.

Taristuministril:

1. esitada valitsuskabinetile 2025. aasta jooksul tegevus- ja ajakava riigi osaluse vähendamiseks Aktsiaseltsis Tallinna Sadam kuni 51%-ni.
2. koostöös majandus- ja tööstusministriga koostada analüüs Aktsiaseltsi Teede Tehnokeskus erastamisstrateegiast ning esitada erastamise tegevus- ja ajakava valitsuskabinetile 2025. aasta jooksul;

Regionaal- ja põllumajandusministril:

3. esitada valitsuskabinetile ettepanek Aktsiaseltsi Eesti Post võimaliku (osalise) võõrandamise kohta, arvestades valitsuskabineti 9. oktoobri 2025. a nõupidamise otsuseid;
4. analüüsida ja esitada valitsuskabinetile hiljemalt 2026. aasta juunis ettepanekud Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS-is riigi osaluse võõrandamise või vähendamise võimaluste kohta.

Selle otsuse vastu võtmise järgselt on Kliimaministeeriumi korraldatud AS-i Teede Tehnokeskus avaliku enampakkumise tulemusel aktsiate ostu-müügileping sõlmitud ning Konkurentsiamet menetleb koondumist. Aktsiate üleminek saab toimuda alles pärast koondumisloa saamist.

Vabariigi Valitsus andis 6.04.2026 korraldusega regionaal- ja põllumajandusministrile nõusoleku võõrandada 100% AS-i Eesti Post aktsiatest. Osaluse valitseja on koondaruande koostamise ajaks aktsiate võõrandamiseks korraldatava kirjaliku enampakkumise välja kuulutanud ning ostupakkumiste esitamise tähtaeg on 27. november 2026.

Ülejäänud kahe äriühingu võõrandamise osas ei ole täiendavaid otsuseid vastu võetud. Ülevaade osaluste valitsejate antud seisukohtadest osaluste säilitamise vajalikkusele on tabelis 1-7.

Tabel Äriühingud-7. Osaluste valitsejate hinnangud valitsetavate äriühingute majandustegevusele, seisukohad osaluste säilitamise kohta 2026. aastal.

Äriühing	Hinnang 2024. a tegevusele	Hinnang 2025. a tegevusele	Osaluse säilitamine
AS ALARA	hea	hea	säilitada
Eesti Energia AS	hea	hea	säilitada
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	hea	hea	võõrandada
OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	väga hea	väga hea	säilitada
AS Eesti Liinirongid	hea	rahuldav	säilitada
AS Eesti Loto	väga hea	väga hea	säilitada
AS Eesti Post	mitterahuldav	hea	võõrandamine
AS Eesti Raudtee	hea/rahuldav	hea	säilitada
AS Eesti Varude Keskus	väga hea	väga hea	säilitada
Elering AS	väga hea	väga hea	säilitada
AS Hoolekandeteenused	eesmärgid saavutati	hea	säilitada
AS KredEx Krediidikindlustus	väga hea	väga hea	säilitada
Lennuliiklusteeninduse AS	väga hea	väga hea	säilitada
AS Levira	väga hea	väga hea	säilitada
AS Metrosert	väga hea	hea	säilitada
AS Raudtee Varad	hea	hea	likvideerida

Äriühing	Hinnang 2024. a tegevusele	Hinnang 2025. a tegevusele	Osaluse säilitamine
OÜ Rail Baltic Estonia	hea	väga hea	säilitada
Riigi Kinnisvara AS	hea	hea	säilitada
AS Saarte Liinid	väga hea	väga hea	säilitada
AS Tallinna Lennujaam	väga hea	väga hea	säilitada
AS Tallinna Sadam	väga hea	väga hea	säilitada enamusosalus
AS Teede Tehnokeskus	hea	väga hea	võõrandada
OÜ Transpordi Varahaldus	hea	hea	likvideerida
AS Vireen	väga hea	väga hea	säilitada
AS Ökosil	-	hea	säilitada

1.5 Kapitalistruktuur ja omakapitali hind

KAPITALISTRUKTUUR[14]

Rahandusministeerium on seisukohal, et kapitalistruktuuri optimaalsust tuleb jälgida iga-aastaselt äriühingutele eesmärke seades, mistõttu on käesolevas peatükis esitatud Rahandusministeeriumi hinnang optimaalsele kapitalistruktuurile ettevõtetes, kus riigil on vähemalt otsustusõigus. Selleks on kasutatud eelmiste aastatega analoogset metoodikat (vt Lisa 1.8), kuid andmete kuvamises on väike muudatus, mida on kirjeldatud all pool.

Tabelis 1-8 on kokkuvõtvalt esitatud Rahandusministeeriumi hinnangud äriühingute optimaalsele omakapitali osakaalule osaluste valitsejate esitatud finantsprognooside ning ajalooliste andmete alusel. Parema jälgitavuse huvides on hinnangud antud vahemikena, mille ulatus on 5 protsendipunkti. Täiendavalt on toodud USA, Euroopa ning arenevate turgude (ingl.k: *emerging markets*) börsidel noteeritud äriühingute keskmised näitajad. Osaluste valitsejatel ei ole regulatiivset kohustust optimaalset omakapitali osakaalu sätestada ja kui seda tehakse, siis valdavalt läbi omaniku ootuste, mis alates 2022. a on kohustuslikud ja mille osaks on muuhulgas ka finantseesmärgid (RVS § 88 lg 1 p 7[1]). Optimaalse omakapitali osakaalu hinnangut ei ole antud:

- börsil noteeritud AS-ile Tallinna Sadam;
- aktiivses arendusfaasis olevale OÜ-le Rail Baltic Estonia;
- likvideerimisel või lõpetamisel olevatele või aktiivse majandustegevuse lõpetanud äriühingutele;
- AS-ile Levira ja AS-ile Ökosil, kuna neis kahes äriühingus puudub riigil otsustusõigus;
- AS Eesti Post, mille osas on osaluse valitseja välja kuulutanud 100% osaluse võõrandamiseks enampakkumise.

[14] *Riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute 2007. aasta koondaruande arutelul 2009. a. 30. aprillil otsustas Vabariigi Valitsus, et kõik osalusi valitsevad ministeeriumid peavad esitama ettepanekud nende valitseda olevate äriühingute optimaalse kapitalistruktuuri kohta ning seadma sellest lähtuvalt äriühingute tegevus- ja finantseesmärgid.*

Tabel Äriühingud-8. Optimaalse omakapitali osakaalu hinnang riigi äriühingutele ning võrdlus börsiettevõtetega

Osaluse valitseja / Äriühing	Rahandus-ministeeriumi hinnang (koos sihtfinantsee-ringuga)	Äriühing		Börsiettevõtete keskmised		
		2025 tegelik (koos sihtfinant-seeringuga)	Laenu-võime alusel	USA	Euroopa	Arenevad turud
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium						
AS Metrosert	91-95%	95%	95%	56%	46%	47%
AS KredEx Krediidikindlustus	91-95%	95%	95%	53%	60%	63%
AS Teede Tehnokeskus	71-75%	78%	78%	56%	46%	47%
AS Eesti Varude Keskus	96-100%	99%	99%	37%	50%	56%
Kliimaministeerium						
AS ALARA	96-100%	98%	98%	42%	46%	51%
OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	86-90%	92%	92%	42%	46%	51%
AS Eesti Raudtee	76-80%	76%	95%	38%	70%	74%
Elering AS	41-45%	50%	41%	42%	42%	56%
Lennuliiklusteeninduse AS	71-75%	72%	88%	29%	42%	31%
AS Raudtee Varad	-	43%	43%	38%	70%	74%
OÜ Rail Baltic Estonia	-	88%	88%	38%	70%	74%
AS Saarte Liinid	76-80%	95%	79%	75%	68%	73%
AS Tallinna Lennujaam	76-80%	77%	82%	29%	42%	31%
AS Tallinna Sadam	-	69%	67%	75%	68%	73%
OÜ Transpordi Varahaldus	-	97%	97%	56%	66%	33%
AS Ökosil	-	95%	95%	42%	46%	51%
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium						
AS Eesti Liinirongid	61-65%	50%	68%	38%	70%	74%
AS Eesti Post	46-50%	48%	77%	36%	44%	55%
AS Vireen	86-90%	97%	82%	42%	46%	51%
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	66-70%	91%	70%	45%	42%	56%
Rahandusministeerium						
Eesti Energia AS	51-55%	43%	62%	37%	50%	47%
AS Eesti Loto	51-55%	55%	55%	18%	41%	55%
Riigi Kinnisvara AS	56-60%	70%	60%	57%	48%	63%
AS Levira	-	80%	-	39%	69%	81%
Sotsiaalministeerium						
AS Hoolekandeteenused	86-90%	88%	88%	51%	56%	62%
Kaitseministeerium						
Hexest Materials AS	91-95%	97%	N/A	58%	64%	69%

Siin välja pakutud kapitalistruktuuri eesmärgid on seatud vastavalt hetkel kasutada olevale informatsioonile (äriühingute majandusaasta aruanded, osaluste valitsejate seisukohad, kus kättesaadavad). Seega tuleb arvestada, et selles peatükis antud hinnangud laenuvahendite võimaliku täiendava kaasamise või mittekaasamise kohta ei ole lõplikud. Iga äriühing peab oma tegevuses lähtuma majanduslikust põhjendatusest ning kui tulemuslikkuse jätkusuutlik suurendamine on võimalik täiendavate laenuvahendite kaasamise abil, siis tuleks lähtuda sellest.

Erinevalt varasematest koondaruannetest on sel aastal bilansis olevad sihtfinantseeringu kohustused loetud omakapitali hulka. Selline lähenemine võimaldab võrrelda IFRS-i ja avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi alusel aruandeid koostavaid ettevõtteid.

Sihtfinantseeringu kajastamine bilansis sõltub kasutatavast raamatupidamise standardist. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi alusel raamatupidamist pidavatel ja avalikustuvatel äriühingutel bilansis sihtfinantseeringu kohustust ei teki (see kajastatakse sihtfinantseerimise aastal tuluna), IFRS-i standardit kasutavatel äriühingutel on sihtfinantseeringu jääk bilansis kohustisena. Sellise arvestuspõhimõtte erinevuse tõttu oleks äriühingul Eesti standardi järgi omakapitali tegelik osakaal alati kõrgem võrreldes olukorraga, kus sama ühing kasutaks IFRS-i.

Optimaalse kapitalistruktuuri eesmärgi puhul on tegemist dünaamilise näitajaga, mida tuleks uue informatsiooni laekudes ja muutunud asjaolude arvestamiseks kindlasti järjepidevalt üle vaadata. Seetõttu peavad ka osaluste valitsejad jälgima äriühingute kapitalistruktuuri ja suunama neid otstarbekaimale oma- ja võõrkapitali kasutusele.

OMAKAPITALI HIND

2023. aastal tellis Rahandusministeerium AS-ilt PricewaterhouseCoopers Advisors „Omakapitali hinna metoodika edasiarenduse“. Kogu analüüs koos pakutud metoodikaga on leitav Rahandusministeeriumi kodulehelt[15]. Tegemist on CAPM meetodiga, kuhu analüüsi teostajad pakkusid välja praktilisi lahendusi riigi äriühingute spetsiifikat ja kasutada olevaid andmeid arvestades. Turuandmed (omakapitali beeta, D/E suhtarv ja efektiivne maksumäär) võrdlusettevõtete kohta on alla laetud Bloomberg DATA <GO> rakendusest. Detailsemad andmed omakapitali hinna kujunemise kohta on leitavad lisast 1.7.

Järgnevas tabelis on toodud viimase kahe aasta tegelikud omakapitali tootlused[16], võrdluseks omakapitali hinnad 2025. aastal ja lõppeval 2026. aastal ning omakapitali hind, millest äriühingud peaksid alates 2027. aastast tehtavate tulevikuplaanide tegemisel lähtuma. Tabelis on värvilisel skaalal välja toodud äriühingud, mis vastavalt kas täitsid või ei täitnud omakapitali tootluse eesmärki:

- Punase markeeringu korral 2025. aastal omakapitali tootlus ei ületanud omakapitali hinda ehk $ROE < R_e$
- Rohelise markeeringu korral 2025. aastal omakapitali tootluse ületas omakapitali hinda ehk $ROE > R_e$

Tabel Äriühingud-9. Omakapitali hind võrdluses eelmiste perioodide oodatava ja tegeliku omakapitali tootlusega

Ettevõte	Omakapitali hind 2027	Omakapitali hind 2026	Omakapitali hind 2025	2025. a omakapitali tootlus	2024. a omakapitali tootlus
AS ALARA	5,9%	6,1%	6,6%	10,2%	-6,9%
Eesti Energia AS	9,5%	7,9%	8,7%	-3,8%	0,5%
OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	7,5%	8,1%	9,3%	11,0%	4,9%
AS Eesti Liinirongid	7,8%	7,7%	8,2%	4,1%	4,2%
AS Eesti Loto	4,0%	3,9%	5,5%	81,9%	78,7%
AS Eesti Post(1)	-	7,7%	9,2%	9,6%	-0,9%
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	7,9%	7,3%	8,5%	5,0%	2,6%
AS Eesti Raudtee	7,7%	8,3%	9,4%	0,0%	0,0%

[15] *https://fin.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/organisatsioon/uuringud-ja-analuusid*

[16] *Ühingutes, mis kasutavad Eesti raamatupidamisstandardit ja mille kasumit või kahjumit mõjutab oluliselt sihtfinantseerimine varade soetamiseks, on omakapitali tootluse arvutamisel puhaskasumi asemel kasutatud kirjet „Sealhulgas aruandeaasta kasum (kahjum) sihtfinantseerimise netomeetodi korral“ nagu seda reguleerib Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi §11.*

AS Eesti Varude Keskus	5,8%	7,0%	7,6%	-0,5%	-0,5%
Elering AS	5,5%	6,1%	5,3%	5,0%	3,8%
AS Hoolekandeteenused	6,0%	6,9%	7,9%	1,1%	6,8%
AS KredEx Krediidikindlustus	9,0%	7,3%	8,0%	1,8%	3,8%
Lennuliiklusteeninduse AS	8,9%	7,6%	9,7%	105,1%	46,5%
AS Metrosert	8,9%	8,8%	9,1%	-18,8%	11,7%
OÜ Rail Baltic Estonia[2]	-	-	-	-	-
AS Raudtee Varad[3]	-	-	13,0%	-1,1%	-101,4%
Riigi Kinnisvara AS	6,6%	6,3%	8,1%	5,5%	8,5%
AS Saarte Liinid	6,6%	6,0%	7,2%	6,7%	5,9%
AS Tallinna Lennujaam	8,5%	8,6%	9,2%	9,6%	0,3%
AS Tallinna Sadam[4]	-	-	-	5,9%	5,1%
AS Teede Tehnokeskus[1]	-	7,6%	9,2%	2,7%	0,6%
OÜ Transpordi Varahaldus[3]	-	9,5%	10,2%	-25,2%	-6,0%
AS Vireen	10,4%	7,2%	8,8%	24,2%	4,7%
AS Hexest Materials[2]	-	-	-	-	-

[1] Osalus ühingus on võõrandamisprotsessis, mistõttu ei ole omakapitali hinda näidatud.
[2] Ettevõte on investeeringute ettevalmistamise ja teostamise faasis, kus kasum ega omakapitali tootlus ei ole veel eesmärgiks
[3] Seoses majandustegevuse lõpetamisega (ettevõtte müük) ei ole omakapitali hinda määratud
[4] Seoses aktsiate noteerimisega börsil, ei ole alates 2018. a omakapitali hinda arvutatud

Oodatava omakapitali tootluse taseme saavutas 2025. aastal 7 äriühingut (2024: 6). 10 äriühingu (2024: 7) omakapitali tootlus ületas 5% ja ülejäänutel jäi isegi alla selle. Ajalooliselt suudavad kõigest viiendik kuni neljandik äriühingutest nõutavat omakapitali tootluse taset saavutada.

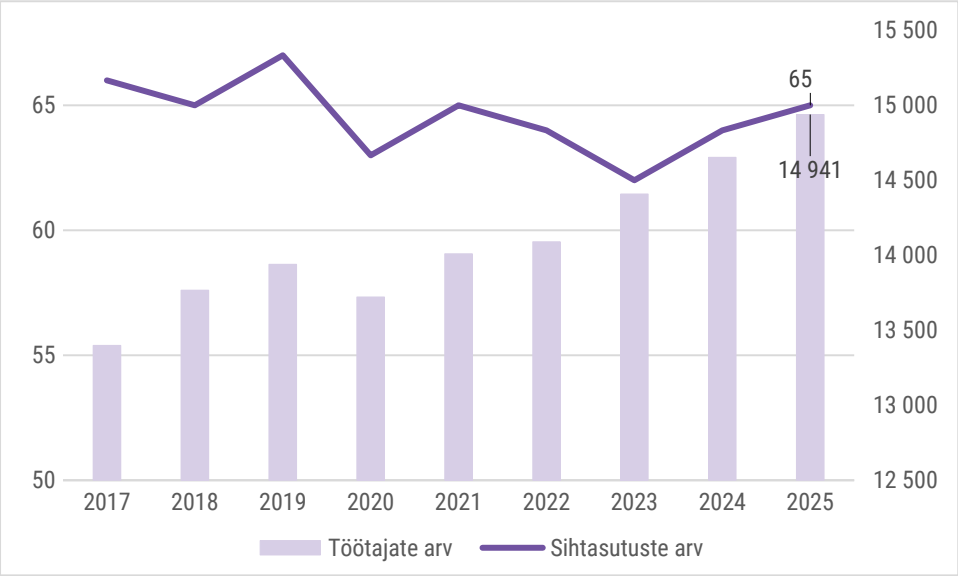
Omakapitali hindu korrigeeritakse iga-aastaselt ning finantsplaanide tegemisel tuleb äriühingutel nendega ka arvestada. Ülesanne lähtuda alates 2012. aastast oma tegevuse kujundamisel omakapitali hinnast anti Vabariigi Valitsuse poolt 2009. aasta koondaruande kinnitamisel.

2 SIHTASUTUSED

2.1 Ülevaade riigi asutatud sihtasutustest

Riigi asutatud sihtasutuste arv on viimase viie aasta vaates püsinud stabiilsena: 63 sihtasutust 2020. aastal vs 65 sihtasutust 2025. aastal. Aasta võrdluses on sihtasutuste arv kasvanud ühe võrra, sest 2025. aasta veebruaris asutati sihtasutus Viljandi Muuseum. Tegemist pole siiski täiesti uue funktsionaalse sihtasutuse loomisega, vaid varasemalt tegutses muuseum Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutusena ja seega on tegemist ainult juriidilise vormi vahetusega. Vaatamata sihtasutuste arvu stabiliseerumisele on töötajate arv jätkuvalt aastalt aastasse kasvanud, 2025. aasta jooksul kasvas sihtasutuste töötajate koguarv 1,9% võrra. Suurima töötajate arvuga on SA Tartu Ülikooli Kliinikum (5831), SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla (4342), SA Viljandi Haigla (1135) ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA (380).

Joonis Sihtasutused-10. Sihtasutuste ja töötajate arv 2017-2025

Sihtasutuste jaotust valitsemisalade lõikes ja selle muutusi kirjeldab järgnev tabel.

Tabel Sihtasutused-10. Sihtasutuste jaotus valitsemisalade lõikes

Asutajad	SA-de arv	
	2025	2024
MKM	3	3
SOM	6	6
REM	4	4
HTM	4	4
KLIM	1	1
KUM	38	37
VÄM	1	1
JUM	2	2
KAM	3	3
SIM	1	1
VPK	2	2
Kokku	**65**	**64**

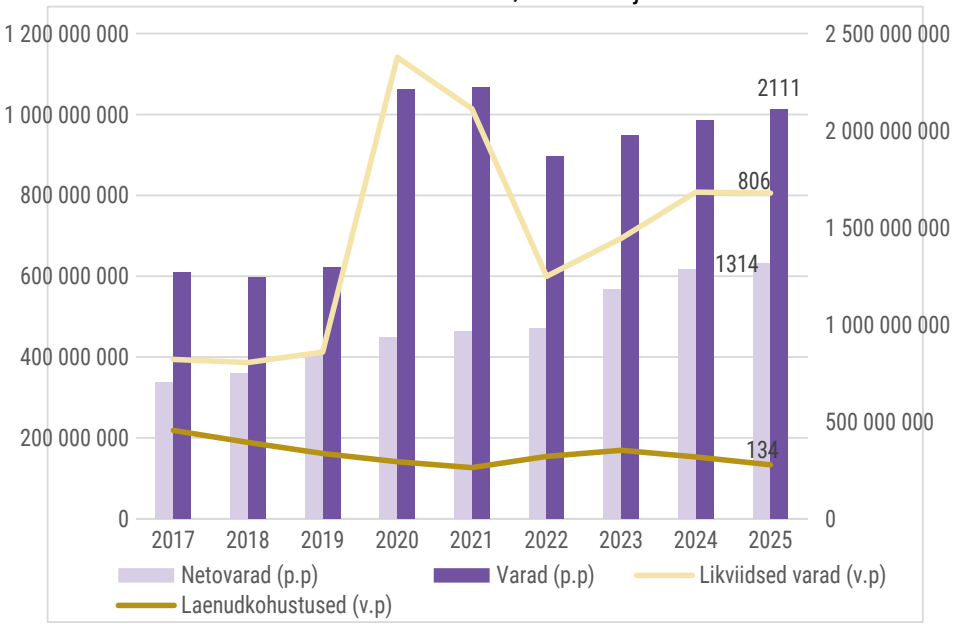
2.2 Ülevaade sihtasutuste majandustegevusest

Peatükis käsitletakse riigi sihtasutuste 2025. aasta majandusnäitajaid ja TOP 10 asutuste individuaalseid osakaale. Riigi sihtasutustel on majandusaastaks kalendriaasta. Ülevaates on kirjeldatud sihtasutuste finantsseisukorda tervikuna, lähtudes 65 sihtasutuse analüütilistest andmetest seisuga 31.12.2025. Andmeallikatena on kasutatud sihtasutuste majandusaasta aruandeid ja riigi saldoandmike infot 2025. aasta majandustulemuste kohta.

SIHTASUTUSTE VARADE JA LAENUKOHUSTISTE DÜNAAMIKA

Riigi sihtasutuste finantsseisund on 2025. aastal koondvaates jätkuvalt hea ning koondbilansi üldine trend näitab laenukohustiste vähemist ja netovarade suurenemist. Joonise 2-2 vasakul teljel on mõõdetavad likviidsete varade kogumaht ja laenukohustused ning paremal teljel on mõõdetavad varade kogumaht ja netovarad. Jooniselt peegeldub hästi COVID-19 pandeemiaga seonduv likviidsete vahendite äkiline kasv, mis omakorda tõi kaasa varade kasvu ja netovara osakaalu tõusu agregeeritud bilansist.

Joonis Sihtasutused-11. Sihtasutuste varad, netovara ja laenukohustised 2017—2025 (milj €)

Võrreldes 2024. aastaga kasvas sihtasutuste varade kogumaht 2,7% võrra (2,05 miljardilt eurolt 2,11 miljardile eurole). Sama ajaga kasvasid sihtasutuste netovarad 2,4% (1,28 mld eurolt 1,3 mld eurole) ja vähenes sihtasutuste likviidsete varade maht 0,3% võrra (808 miljonilt eurolt 806 miljonile eurole).

Tabelis 2-2 on kirjeldatud TOP10 sihtasutuste varade jaotus 2025. ja 2024. aastal. Sihtasutuste varade jaotus on üsna kõrge kontsentratsiooniga, sest nelja suurima sihtasutuse valduses on 71% agregeeritud varadest. Kui võrrelda sama näitajat eelmise aastaga, siis on kontsentratsioon püsinud samal tasemel. Aasta võrdluses on koguvarade kasv pidurdunud, sest 2025. aastal kasvas varade maht 56 miljoni euro ehk 2,7% võrra, samas kui 2024. aastal oli varade kasv 80 miljonit eurot ehk 4%.

Individuaalselt hinnates kasvasid proportsionaalselt kõige rohkem SA CR14 ja SA Ida-Viru Investeeringute Agentuuri varad (vastavalt +38% ja +180% võrra) ning varade vähenemine leidis aset SA Keskkonnainvesteeringute Keskus ja SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla (vastavalt -12% ja -10%). Suurimad SA-d on Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA, SA Tartu Ülikooli Kliinikum ja Maaelu Edendamise SA, mille varad kasvasid 2025. aastal vastavalt +7%, +2% ja +7% võrra.

Tabel Sihtasutused-11. TOP10 SA varad 31.12.2025 vs 31.12.2024 (tuh €)

2025			2024		
ASUTUS	**Varad**	**Osakaal**	**Varad**	**Δabs.**	**Δsuht.**
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	593 643	28%	557 231	36 411	7%
SA Tartu Ülikooli Kliinikum	328 823	16%	321 518	7 305	2%
Maaelu Edendamise SA	285 139	14%	266 962	18 177	7%
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	270 090	13%	300 267	-30 177	-10%
SA Viljandi Haigla	96 180	5%	101 196	-5 016	-5%
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	56 877	3%	64 621	-7 744	-12%
SA Eesti Teadusagentuur	55 246	3%	52 860	2 386	5%
SA CR14	46 874	2%	33 977	12 897	38%
SA Tehvandi Spordikeskus	31 847	2%	24 450	7 396	30%
SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur	24 995	1%	8 942	16 053	180%

Tabel 2-3 kirjeldab sihtasutuste laenukoormust, tuues esile suurima laenukoormusega sihtasutused ja võrdluse aasta baasilt. Pikaajaliselt on laenukohustiste trend negatiivne, sest laenumahud on vähenenud ja kui võrrelda 2024. aastaga, siis kahanesid riigi sihtasutuste laenukohustised 12,7% võrra (153 miljonilt eurolt 134 miljonile eurole). Laenukoormus kasvas ainult kahes sihtasutuses ja neiski väga vähesel määral: Jõgeva Haigla ja Teater Vanemuine. Kõige enam suutsid laenukoormust vähendada Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, SA Südalinna Teater ja SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus, vastavalt -94%, –36% ja -32% võrra.

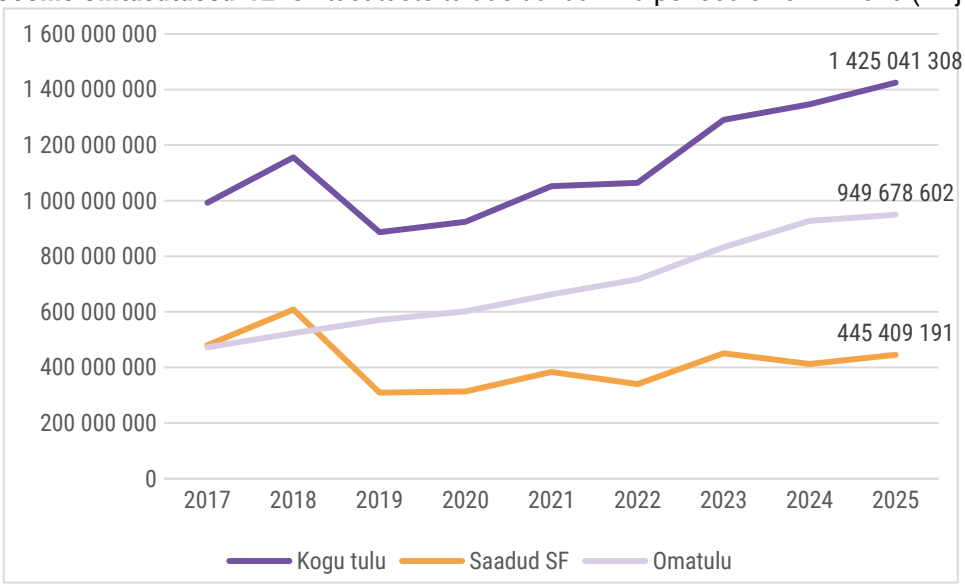
Tabel Sihtasutused-12. SA-de laenukohustised 31.12.2025 vs 31.12.2024 (tuh €)

2025			2024		
ASUTUS	**Laenud**	**Osakaal**	**Laenud**	**Δabs.**	**Δsuht.**
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	47 046	35%	53 534	-6 489	-12%
SA Tartu Ülikooli Kliinikum	45 451	34%	50 470	-5 019	-10%
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	35 739	27%	42 199	-6 460	-15%
SA Tallinna Teaduspark TEHNOPOL	3 871	3%	4 159	-288	-7%
SA Tartu Teaduspark	809	1%	904	-95	-11%
SA Jõgeva Haigla	245	0,18%	237	8	3%
SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	169	0,13%	247	-78	-32%
SA Südalinna Teater	130	0,10%	204	-74	-36%
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	57	0,04%	962	-905	-94%
SA Teater Vanemuine	50	0,04%	0	50	-

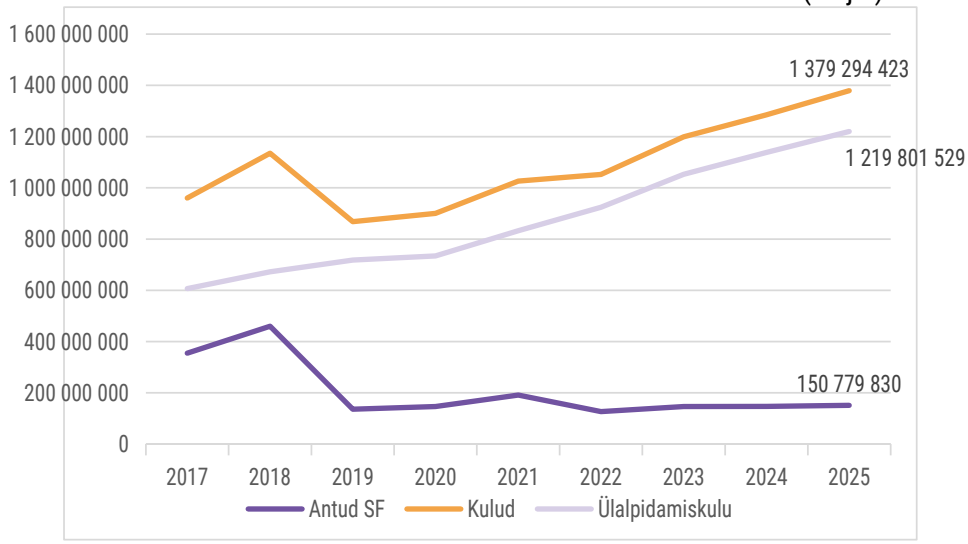
SIHTASUTUSTE TULUD JA KULUD

Tegevustulud on riigi asutatud sihtasutustel viimase viie aasta vältel järjepidevalt kasvanud. Võrreldes 2024. aastaga on omatulu kasvumäär alanenud ja mõnevõrra suurenenud on saadud sihtfinantseering (vt. Joonis 2-3). Kuivõrd antud toetuste maht on tõusnud marginaalselt, siis kulude üldist tõusu veab püsikulude stabiilne kasv (vt Joonis 2-4).

Joonis Sihtasutused-12. Sihtasutuste tulude dünaamika perioodis 2017—2025 (milj €)

Joonis Sihtasutused2-13.Sihtasutuste kulude dünaamika 2017-2025 (milj €)

Riigi asutatud sihtasutuste kogutulu on aastatel 2019–2025 olnud püsivas kasvutrendis, mida on pikemas vaates toetanud eelkõige omatulu järjepidev kasv (joonis 2-3). 2025. aastal kasvas sihtasutuste kogutulu 5,8% ehk 78 miljonit eurot. Erinevalt varasematest aastatest vedas seekordset kasvu aga hoopis sihtfinantseeringu suurenemine (kasv võrreldes 2024. aastaga 7,9% ehk 33 miljonit), kuna omatulu kasvutempo aeglustus.

Riigipoolse finantseerimise stabiliseerumine ja omatulu püsiv kasv viitavad sihtasutuste suurenenud efektiivsusele ja võimekusele iseseisvalt majandada, mis pikas plaanis vähendab sõltuvust riigipoolsest sihtfinantseerimisest. Viimase viie aasta vaates on kogutulu kasvanud 35%, omatulu kasvanud 43% (sh haiglate tulu Tervisekassast) ja riigipoolne otsetoetus kasvanud 16%. Tõenäoliselt langeb riikliku sihtfinantseerimise vajadus tulevikus veel enam kui arvestada sihtasutuste tugevat likviidsuspositsiooni ja sihtasutuste arvu vähenemise pikaajalist trendi (vt joonised 2-1 ja 2-2).

Tabel Sihtasutused-13. Sihtasutuste sõltuvusmäär riigipoolsest sihtfinantseerimisest ja töötaja efektiivsus

Mõõdik	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Omatulumäär	65%	63%	67%	64%	69%	67%
Sõltuvusmäär	35%	37%	33%	36%	31%	33%
Omatulu TTE[17]	43 887 €	47 314 €	50 871 €	57 760 €	63 289 €	63 573 €
Tööjõukulu TTE	29 885 €	32 680 €	34 821 €	39 837 €	43 900 €	45 233 €

Sihtasutuste tulubaas koosneb peamiselt kahest komponendist: riigieelarveline toetus (Eesti Vabariigi eelarvelised tulud või välisabi) ja omatulu. 2025. aastal oli sihtasutuste kogu tulu 1,4 mld eurot, millest omatulu moodustas 950 miljonit. Seega on sõltuvusmäär riigipoolsest sihtfinantseeringust 33%, mis on madalam kui viimase viie aasta keskmine. See kinnitab asjaolu, et sihtasutused on muutumas oma majandustegevuses iseseisvamaks. Võrreldes 2024. aastaga kasvas 2025. aastal sihtasutuste omatulu 2,4% ehk 22 miljoni euro võrra. Omatulu kasvumäär pole siiski nii hoogne kui võrrelda 2024. aasta tulemusega, mil sihtasutuste omatulu kasvas 12% ehk 99 miljoni euro võrra. Kui kõrvutada omatulu ja tööjõukulu ühe täisajaga töötaja kohta (Tabel 2-4), siis märgatav tööviljakuse langus toimus 2025. aastal, mil omatulu töötaja kohta kasvas marginaalselt kuid tööjõukulu töötaja kohta kasvas 3%. Varasematel aastatel on mõlemad näitajad liikunud samas taktis.

2025. aastal kasvas saadud sihtfinantseeringute maht 7,9% võrra (412 miljonilt eurolt 445 miljonile eurole). Riigipoolse sihtfinantseerimise pikaajaline trend on negatiivne, sest aastatel 2017-2025 on sihtfinantseerimise mahud vähenenud kokku 7%, 480 miljonilt eurolt 445 miljoni euroni. Trend on loogiline, sest sihtasutused on üldiselt põhivara-intensiivsed asutused (46,6% varadest on põhivarad) ja majandustegevuseks saadud algsed riigipoolsed toetused on saavutanud piisava küpsuse, mis aitavad vähendada sõltuvusmäära riigipoolsest sihtfinantseerimisest, suurendades omatulu osakaalu kogutulust.

2025. aastal olid suurimad sihtfinantseeringu saajad toetusi vahendavad sihtasutused (G1 tüüpi). Suurimad sihtfinantseeringu saajad olid: SA Eesti Teadusagentuur (104,7 miljonit eurot), Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA (62,8 miljonit eurot), SA Viljandi Haigla (26,9 miljonit eurot), SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (22,9 miljonit eurot), SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (19,9 miljonit eurot), SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur (13,8 miljonit eurot) ja SA Eesti Filmi Instituut (13,7 miljonit eurot). Sihtfinantseeringut ei saanud Eesti Interneti SA ja Maaelu Edendamise SA.

Tabelis 2-5 on kajastatud TOP10 suurima tulubaasiga sihtasutused. Edetabelist nähtub, et tervishoiuteenust osutavad sihtasutused moodustavad 65% sihtasutuste kogutuludest, millele järgnevad toetuste vahendamisega tegelevad sihtasutused (SA Eesti Teadusagentuur ja Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA) 12% osakaaluga kogutuludest. Kogutulud on suurenenud kõigil suurimatel sihtasutustel, va SA Viljandi Haigla ja Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA, mille tulud vähenesid vastavalt 9% ja 6% võrra.

Tabel Sihtasutused-14. TOP10 SA tegevustulu 2025 vs 2024 (tuh €)

2025			2024		
ASUTUS	KOGUTULU	OSAKAAL	KOGUTULU	Δabs.	Δsuht.
SA Tartu Ülikooli Kliinikum	453 799	32%	433 455	20 344	5%
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	388 072	27%	368 733	19 339	5%
SA Eesti Teadusagentuur	104 696	7%	99 647	5 049	5%

[17] TTE – Täistööaja Ekvivalent, töötajate arvu väljendus täistööaja ekvivalendina

SA Viljandi Haigla	80 030	6%	88 123	-8 093	-9%
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	69 269	5%	73 553	-4 283	-6%
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	22 913	2%	16 807	6 106	36%
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	20 231	1%	10 115	10 117	100%
SA CR14	16 337	1%	8 226	8 111	99%
SA Eesti Filmi Instituut	14 332	1%	13 859	473	3%
SA Teater Vanemuine	14 260	1%	13 799	461	3%
Muud SA-d	241 101	17%	235 638	6 463€	3%
Tulud kokku	**1 425 116**		**1 347 156**	**77 960**	**6%**

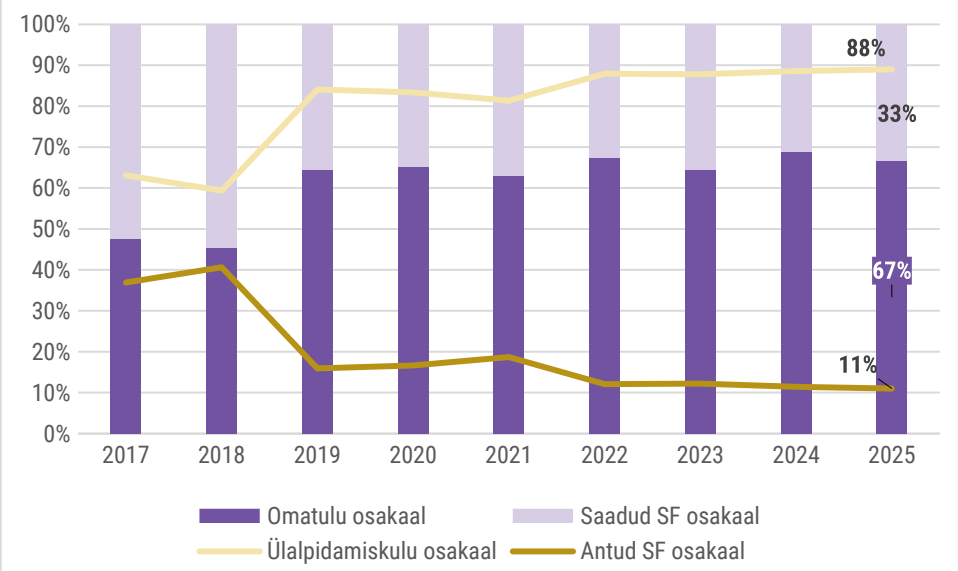
Tabel Sihtasutused-15. TOP10 SA tegevuskulu 2025 vs 2024 (tuh €)

2025			**2024**		
ASUTUS	**KULUD**	**OSAKAAL**	**KULUD**	**Δabs.**	**Δsuht.**
SA Tartu Ülikooli Kliinikum	449 112	33%	422 866	26 246	6%
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	384 273	28%	364 519	19 754	5%
SA Eesti Teadusagentuur	103 281	7%	92 237	11 044	12%
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	68 609	5%	72 888	-4 279	-6%
SA Viljandi Haigla	67 184	5%	56 996	10 188	18%
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	23 092	2%	16 831	6 261	37%
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	20 377	1%	12 465	7 912	63%
SA Teater Vanemuine	15 894	1%	15 207	688	5%
SA Eesti Filmi Instituut	14 148	1%	12 962	1 186	9%
SA CR14	14 088	1%	7 680	6 408	83%
Muud SA-d	219 236	16%	210 447	8 788	4%
Kulud kokku	**1 379 412**		**1 285 098**	**94 315**	**7%**

TOP10 SA-de kulud jagunevad TOP10 SA tuludega sarnases proportsioonis – tervishoiuteenuseid osutavad sihtasutused moodustavad 66% kogu kuludest, kasvades 1 p.p võrreldes eelmise aastaga. Kõige enam kasvasid kulud toetusi vahendavatel sihtasutustel (G1 tüüpi) ja erisihitistega sihtasutustel (G4 tüüpi). Kõige rohkem kasvasid kulud SA CR14 (83%), SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (63%), SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (37%) ja SA Viljandi Haigla (18%). Vähenesid Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA kulud (-6%).

Joonisel 2-5 on kujutatud sihtasutuste tulude ja kulude proportsioonid. Tulpdiagrammina on kujutatud omatulu ja saadud sihtfinantseeringu proportsioonid kogutuludest ja joondiagrammina on näha ülalpidamiskulude ja antud sihtfinantseeringu proportsioonid kogukuludest. Kokkuvõtvalt saab öelda, et koondvaates on sihtasutuste kulude struktuur püsinud stabiilne. Kuludest 88% moodustab ülalpidamiskulud ja 11% antud toetused. Mõnevõrra kiirema kasvutempo tõttu suurenes 2025. a saadud sihtfinantseeringu osakaal kogutuludest ja vähenes omatulu osakaal.

Joonis Sihtasutused-14. Sihtasutuste olulisemate finantsnäitajate muutumise dünaamika perioodil 2017-2025

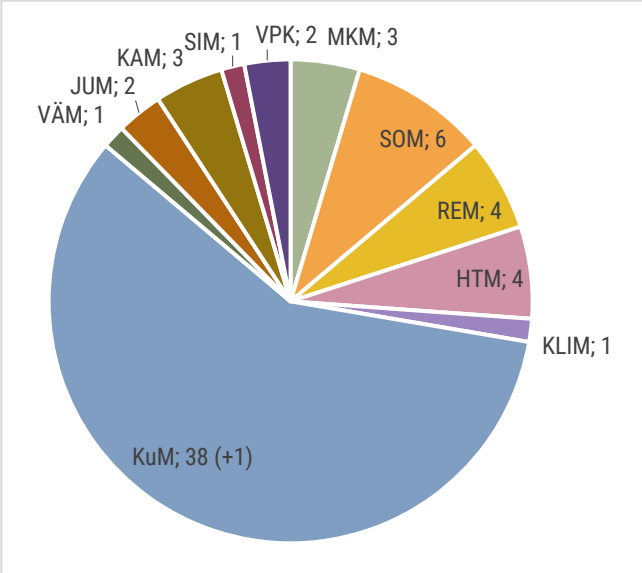

2.3 Sihtasutuste asutajaõiguste teostamine

SIHTASUTUSTE ÜLEVAADE ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAJATE LÕIKES

Sihtasutuste asutajaõiguste teostajate arv püsis 2025. aastal muutumatuna. Kultuuriministeerium haldas üle poole (38) kõigist riigi asutatud sihtasutustest, teine pool jaotub enam-vähem ühtlaselt HTM, MKM, SoM ja ülejäänud asutajaõiguste teostajate (AÕT) vahel (vt Joonis 2-6). 2025. aasta suurim muudatus toimus kui KuM-i haldusalas asutati üks uus sihtasutus – SA Viljandi Muuseum. Kui varasemalt tegutses Viljandi Muuseum riigiasutusena, siis möödunud aastal muudatusega riigiasutuse tegevus lõpetati ning põhitegevus viidi üle sihtasutusse.

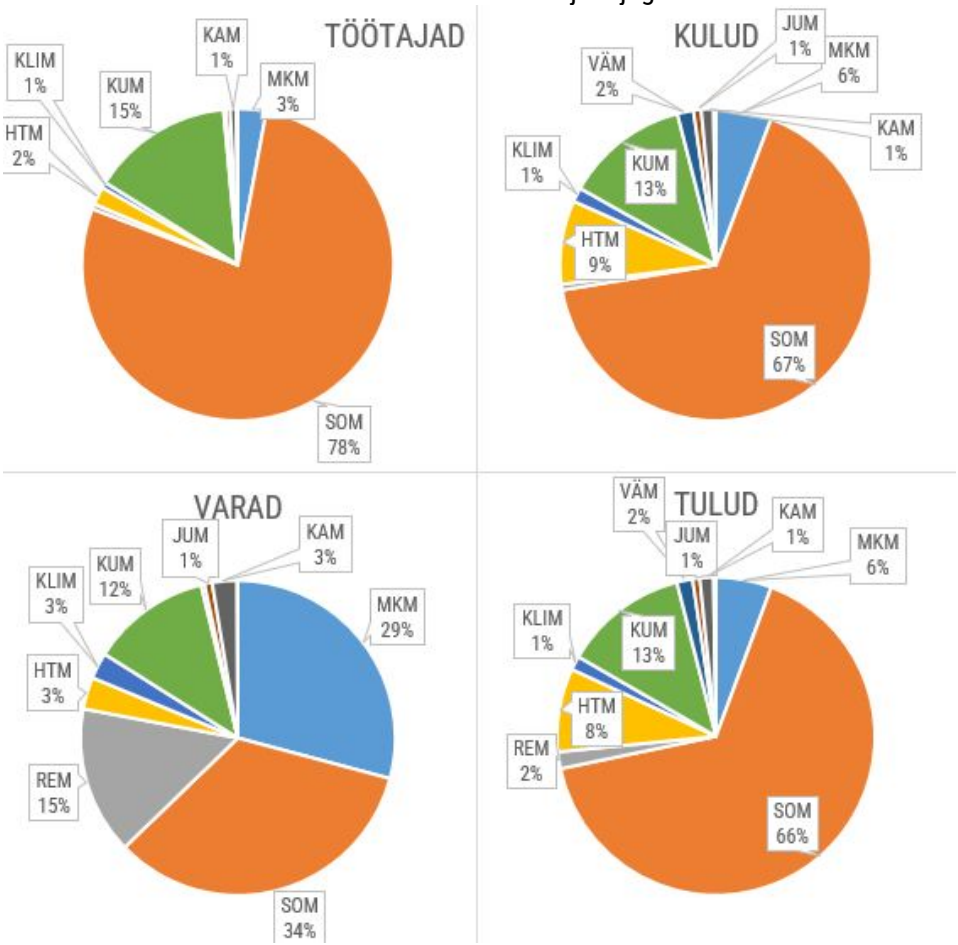
Joonis Sihtasutused-15. Sihtasutuste jagunemine AÕT-de vahel 2025 a

Sihtasutuste jagunemist AÕT-de vahel 2025. töötajate arvu, varade, tulude ja kulude vaates kirjeldavad järgmised graafikud. Neist nähtub, et töötajate osakaal on püsinud muutumatuna ning

seal domineerib jätkuvalt 78% SoM-i valdkond tänu haiglatele. MKM-i ja SoM-i valdkonna sihtasutuste varade osakaalud on võrdsustumas. Tulude ja kulude poolelt kasvab jätkuvalt SoM-i valdkonna ehk haiglate osakaal.

Joonis Sihtasutused-16. Sihtasutuste koondnäitajate jagunemine AÕT-de vahel 2025. aastal

HINNANGUD SIHTASUTUSTE TEGEVUSELE

Sihtasutuste asutajaõiguste teostajad peavad alates 2022. aastast asutajaõiguste teostamise aruande asemel esitama seisukohad sihtasutusele seatud olulisemate eesmärkide saavutamise kohta. Alljärgnevalt on antud kokkuvõttev ülevaade ministeeriumide vastavatest seisukohtadest.

Haridus- ja Teadusministeerium (HTM)

HTM-i valitseda oli ka 2025. aastal neli riigi asutatud sihtasutust (SA Eesti Teadusagentuur, SA Euroopa Kool, SA Kutsekoda ja SA Teaduskeskus Ahhaa), neist kahes on riik ainuasutaja. Nagu ka eelmisel aastal, hindab HTM kõigi oma valitsemisalas toimivate sihtasutuste tegevust põhikirjaliste eesmärkide saavutamisel heaks, kuna valdav osa tegevuseesmärkidest sai sihtasutuste poolt täidetud. Ühtlasi peab HTM vajalikuks kõigi nelja sihtasutuse tegevuse jätkamist. HTM on asutaja ootused seadnud oma valitsemisala kahele sihtasutusele: SA Eesti Teadusagentuur ja SA Teaduskeskus Ahhaa.

Justiits- ja Digiministeerium (JuM)

JuM-i valitsemisalas oli 2025. aasta lõpu seisuga kaks sihtasutust: Riigiside SA ja Eesti Interneti SA. Asutaja hindas Eesti Interneti SA 2025. aasta eesmärkide saavutamist heaks ja peab

sihtasutust tegevuse jätkamist vajalikuks. Asutaja hindas Riigiside SA 2025. aasta eesmärkide saavutamist heaks ja peab sihtasutuse tegevuse jätkamist vajalikuks. Sihtasutustes ei viidud asutajaõiguste teostaja poolt läbi erikontrolle. Asutaja pole oma valitsemisalas tegutsevale sihtasutustele asutaja ootusi seadnud.

Kaitseministeerium (KaM)

KaM teostas riigi asutajaõigusi kolmes sihtasutuses – Riigikaitse Edendamise SA (RESA), SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus (RKK) ja SA CR14. Kaitseministeerium on seisukohal, et RKK on vajalik, kuna RKK on Põhja-Euroopa üks mõjukaimaid mõttekodasid ning jätkuvalt ainuke välis-, kaitse- ja julgeolekupoliitikaga tegelev mõttekoda Eestis. Kaitseministeerium hindab CR14 tegevust 2025. aastal vajalikuks ja peab oluliseks sihtasutuse tegevuse jätkamist. RESA puhul hindab Kaitseministeerium tegevuse vajalikuks, kuna see aitab kaasa Kaitseväe maine edendamisele ja kaitseväelase elukutse propageerimisele. KaM-i hinnangul said kõik sihtasutused seadud eesmärkide täitmisega hästi hakkama. Asutaja pole ühelegi oma valitsemisalas tegutsevale sihtasutusele asutaja ootusi seadnud.

Kliimaministeerium (KliM)

KliM teostas riigi asutajaõigusi ühes sihtasutuses – SA Keskkonnainvesteeringute Keskus. KliM hindas sihtasutuse eesmärkide täitmist väga heaks ja peab sihtasutuse jätkamist vajalikuks. Asutaja on sihtasutusele seadnud asutaja ootused 2025. aasta augustis.

Kultuuriministeerium (KuM)

KuM on suurima sihtasutuste arvuga valitsemisala – 2025. aasta lõpu seisuga oli KuM-i haldusalas 38 sihtasutust. Võrreldes 2024. aastaga on hallatavate sihtasutuste arv kasvanud ühe sihtasutuse võrra: asutati SA Viljandi Muuseum, mis varasemalt tegutses Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutusena ning mille tegevus on lõppenud. 2025. aastal teostati erikontroll SA Eesti Filmi Instituut, mille käigus hinnati riigisiseste toetusprogrammide elluviimist, kontrollides taotluste menetlemiste seaduslikkust ja protsessi sisekontrollisüsteemi toimimist. Erikontroll tuvastas puudujääke dokumendihalduses, toetuste määramisel ja isikuandmete kaitse korra vastavuses. Sihtasutus asus puudujääke likvideerima. Lisaks toimus nimemuutus ühes sihtasutuses (SA Vene Teater → SA Südalinna Teater). Kultuuriministeeriumi hinnangul on kõik sihtasutused jätkuvalt vajalikud. Kultuuriministeerium hindas eesmärkide täitmist heaks 39% juhtudest ja väga heaks 58% juhtudest. Asutaja ootuste seadmine on tehtud 68% valitsemisala sihtasutustest.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM)

MKM-i haldusalas oli 2025. aasta lõpu seisuga 3 sihtasutust – Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA, SA Tallinna Teaduspark TEHNOPOL ja SA Tartu Teaduspark. Valitseja hinnangul on kõik sihtasutused jätkuvalt vajalikud. Asutaja hindas kõikide sihtasutuste eesmärkide saavutamist väga heaks. Asutaja ootused on kehtestatud Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA-le ja SA-le Tallinna Teaduspark TEHNOPOL.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (ReM)

ReM haldusalas oli 2025. aasta lõpu seisuga 4 sihtasutust – Maaelu Edendamise SA, SA Eesti Maaelumuuseumid, SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur ja SA Pokumaa. Asutajaõiguste teostaja hinnangul on vajalikud kõik sihtasutused (va SA Pokumaa, mis on ümberkujundamisel).

Ministeerium hindas kõikide oma valitsemisalas tegutsevate sihtasutuste tegevust heaks. Asutaja on ühele oma valitsemisalas tegutsevale sihtasutusele seadnud asutaja ootused - Maaelu Edendamise SA.

Siseministeerium (SiM)

SiM haldusalas on üks sihtasutus – SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital, mille tegevust ja eesmärkide saavutatust hinnatakse heaks. SiM peab sihtasutuse jätkamist vajalikuks. Asutaja on seadnud oma valitsemisalas tegutsevale sihtasutusele ootused. 2025. aasta suvel koostas SiM-i siseauditi osakond ülevaate sihtasutuse juhtimisega seotud riskidest, millele järgnes vastavate meetmete kasutuselevõtt sihtasutuse poolt.

Sotsiaalministeerium (SoM)

SoM valitsemisalas oli 2025. aastal kuus sihtasutust – neli haiglat, üks rehabilitatsioonikeskus ja üks fond. Sotsiaalministeeriumi hinnangul said kõik haldusalas tegutsevad sihtasutused väga hästi hakkama seatud eesmärkide täitmisega. Viiele sihtasutusele (SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla, SA Tartu Ülikooli Kliinikum, SA Viljandi Haigla, SA Jõgeva Haigla ja SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus) on seatud asutaja ootused ja on asutaja hinnangul jätkuvalt vajalikud. SoM-i hinnangul pole SA Puuetega Inimeste Fondi tegevus enam vajalik, asutaja ootused pole määratletud ja fond lõpetas tegevuse 26.08.2025 ja kustutati registrist 27.05.2026.

SA-s Jõgeva Haigla teostati 2025. aastal kaks erikontrolli. Terviseamet alustas 03.02.2025 SA Jõgeva Haigla suhtes järelevalvemenetlust seoses epidemioloogilise uuringu käigus tuvastatud lubatust suurema Legionella bakteri tasemega haigla palatite kraanides ja duširuumides. Haigla asus puudusi likvideerima, uuendades haigla tehnosüsteemid. Terviseamet alustas 16.12.2025 SA Jõgeva Haigla suhtes järelevalvemenetlust, et kontrollida haigla sanitaartingimuste vastavust sotsiaaliministri määrusega. Järelvalvemenetlus tuvastas olulised puudused osades tualettruumides. Haigla likvideeris puudused, teostades tualettruumides vajaliku viimistluse.

Vabariigi Presidendi Kantselei (VPK)

VPK teostab jätkuvalt riigi asutajaõigusi SA-s Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu ja SA-s Eesti Koostöö Kogu. VPK hindab mõlema sihtasutuse tegevuse väga heaks ning leiab, et 2025. aasta tegevuse eesmärgid on saavutatud. Samuti peetakse vajalikuks nende tegevuse jätkamist. Asutaja pole ühelegi oma valitsemisalas tegutsevale sihtasutusele asutaja ootusi seadnud.

Välisministeerium (VäM)

VäM haldusalas on SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus. Asutaja on seisukohal, et keskuse tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik ning tuleb jätkata pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks vajalikke tegevusi. VäM hindas sihtasutusele seatud eesmärkide täitmist heaks. Asutaja on oma valitsemisalas tegutsevale sihtasutusele asutaja ootused seadnud.

Asutaja ootuste seadmine

Sihtasutuste asutaja ootused on seadnud täies ulatuses ainult Sotsiaalministeerium (100% ulatuses, v.a 2025. aastal likvideeritav sihtasutus, millele asutaja ootusi enam ei seatud), Siseministeerium, Kliimaministeerium ja Välisministeerium. Kultuuriministeerium on asutaja ootused seadnud ligi kahele kolmandikule oma haldusala sihtasutustest. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja Haridus ja Teadusministeerium on seadnud asutaja ootused kahele sihtasutusele. Regionaal-ja Põllumajandusministeerium on seadnud asutaja ootused ühele sihtasutusele. Teistele sihtasutustele pole asutajaõiguste teostaja asutaja ootusi sätestanud.

Asutajaõiguste teostamise kokkuvõte

Kokkuvõtvalt hindasid asutajad sihtasutuste tegevust ja eesmärkide täitmist väga heaks 56% juhtudel. Kõige suuremat rahulolu sihtasutuste tegevustega väljendasid Vabariigi Presidendi Kantselei, Siseministeerium, Kliimaministeerium ja Sotsiaalministeerium, mis hindasid kõikide enda haldusalas tegutsevate sihtasutuste tegevust väga heaks. Kultuuriministeerium hindas 63% sihtasutuste tegevust väga heaks. Kõige kriitilisem oli Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, mis hindas oma valitsemisala sihtasutusi valimiüleselt kõige madalamate hinnetega.

Asutajaõiguste teostamise vajalikkus sihtasutustes

Kuigi 2025. aasta asutajate hinnangud kinnitavad, et kõik sihtasutused on jätkuvalt vajalikud, siis „Riigireformi analüüs 2023“[18] toob sihtasutuste vaatest esile ettepanekud sihtasutuste tõhusamaks valitsemiseks. Näiteks toob aruanne esile vajaduse hinnata sihtasutuste konsolideerumisvõimalusi ja riigi taandumisvõimaluste otsimist sihtasutustest, analüüsides sihtasutuste tegevusmahtude proportsioone ja riigi osalemise vajalikkust sihtasutusena. Kui analüüsi tulemusena leitakse, et riigi osalemine sihtasutuses pole enam vältimatult vajalik või sihtasutuste tegevusmahud on ebaproportsionaalselt väiksed, siis tuleb otsida võimalusi tegutsemise tõhusamaks muutmiseks. Tõhusamaks muutmine võib tähendada tugiteenuste või sihtasutuste konsolideerimist ja sihtasutuste tegevuse lõpetamist kui riigi osalemine sihtasutusena pole enam vältimatult vajalik.

Sihtasutuste konsolideerimise vaates on olulised kolm dimensiooni:

1. kvantitatiivne mõõde ehk numbrite ja ressursside dünaamika. Mitme väiksema sihtasutuse integreerimisel ja liitmisel ühe suurema sihtasutusega võib tekkida sünergia, mis aitab sihtasutustel paremini täita oma põhikirjalisi eesmärke. Kui administratiivkulud moodustavad ebaproportsionaalse osa sihtasutuse tegevuskuludest, siis on antud sihtasutus hea kandidaat liitmiseks vähendamaks dubleerivate tugitegevuste kulubaasi. Kui sihtasutusel on madal varade kasutamise efektiivsus, mis on osati tingitud sihtasutuste varade liigsest killustatusest, siis varade liitmine võib kaasa tuua oluliselt tõhusama varade kasutamise. Samuti võib paraneda sihtasutuste omatulu teenimise võimekus, kui ühiselt/paremini koordineeritult suudetakse end turundada. Eesmärgiks ei pea olema ühe väga suure sihtasutuse loomine, vaid optimaalne tugev ja toimiv sihtasutus, mis on võimekam nii administratiivselt kui ka sisutegevuses tänu kompetentside konsolideerimisele.
2. kvalitatiivne mõõde ehk inimeste ja missiooni dünaamika. Parimad liitmise kandidaadid on sarnase missiooniga sihtasutused. Siin on heaks näiteks Kultuuriministeeriumi

[18] https://www.fin.ee/riigireform

haldusalas tegutsevad muuseumid, kus igaühe põhikirjaliseks eesmärgiks on kultuuripärandi säilitamine, kuid teatavate erinevustega (sõltuvalt regionaalsest ja funktsionaalsest eripärast). Konsolideerimine võimaldaks leida ühisosa, et fokusseeritumalt tegeleda põhitegevusega ja vähendaks killustatust haldusülesannete täitmisel. Siin on tähtis tähelepanu juhtida, et konsolideerumise üks eesmärke on säilitada sihtasutuse juhtide sisuline iseseisvus, mis tähendab, et sihtasutus lõpetab küll liitmise korral juriidiliselt tegevuse, kuid sisuline tegevus jätkub ning sihtasutusega seotud tugitegevused koonduvad teise asutuse haldusalasse (ankursihtasutusse). Lõplik otsus liidetavate sihtasutuste tegutsemispõhimõtete kohta tehakse juhtumipõhiselt, sõltuvalt asutuse asukohast ja põhikirjalistest eesmärkidest.

3. sihtasutuste tulemuslikkuse juhtimise hindamine/monitooring. Sihtasutuste konsolideerimise otstarbekuse hindamisel saab rakendada ka sihtasutuste tulemuslikkuse juhtimise analüüsi tulemusi (metoodika täpsem kirjeldus asub peatükis 2.5). Metoodika võimaldab asutajatel saada vajaliku ülevaate kogu portfellist, aidates asutusepõhiselt tuvastada organisatsioonide juhtimistasandite tugevusi ja nõrkusi. Nende baasil on võimalik hinnata, millised sihtasutused on tugevama ja toimivama organisatsioonilise ülesehitusega ja kas neid saaks kasutada konsolideerimise „ankrutena“, millega ühendada teisi sihtasutusi, mille eripärad ja võimekused üksteist täiendavad.

2.4 Sihtasutuste toimimise efektiivsus

SIHTASUTUSTE NELI GRUPPI

Sihtasutus asutatakse teatud konkreetse põhikirjalise eesmärgi saavutamiseks ning nende eesmärkide saavutamise nimel tegutsedes peavad nad kasutama neile eraldatud ressursse jätkusuutlikult ja kuluefektiivselt. Lähtuvalt olulistest erinevustest sihtasutuste tegevusspetsiifikas on otstarbekas hinnata sihtasutuste toimimise efektiivsust erinevate kriteeriumide alusel, kuid tehes teatud üldistusi on võimalik sarnase iseloomuga sihtasutusi grupeerida ning neid ka grupiti analüüsida.

Rahandusministeerium on sihtasutuste toimimise efektiivsuse hindamiseks ja omavaheliseks võrdlemiseks jaotanud sihtasutused nende tegevuseesmärkide ja -iseloomu alusel nelja gruppi[19]:

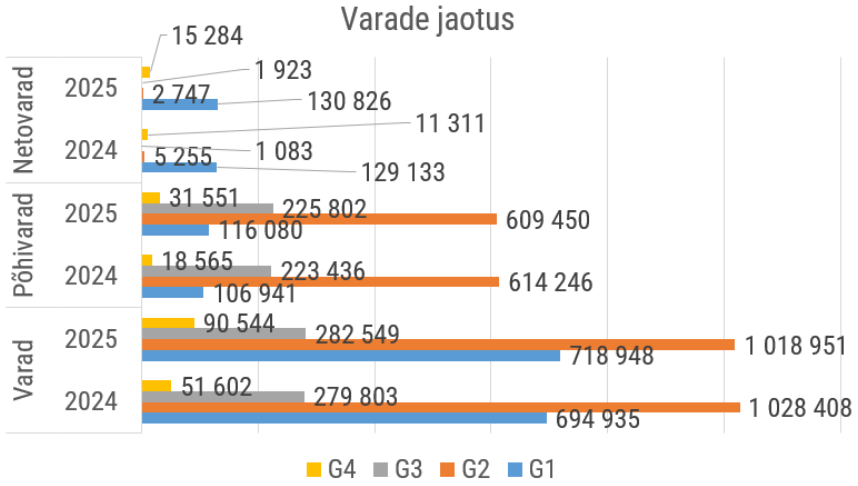
G1. Toetuste vahendamine on sihtasutuse põhitegevus;
G2. Äriühingutele sarnased sihtasutused;
G3. Vara baasil teenuste osutamisega tegelevad sihtasutused;
G4. Erisihitusega sihtasutused.

Jaotus gruppidesse on mõneti subjektiivne, sest paljud sihtasutused pole monofunktsionaalsed – nt toetusi vahendav sihtasutus viib tihtipeale ka ise ellu erinevaid projekte, pakub koolitus- ja nõustamisteenust. Seetõttu on edasised sihtasutuste toimimist kirjeldavad analüüsid mõnevõrra tinglikud ja üldistavad.

[19] G1-grupi sihtasutuste kogutegevus või põhitegevus on riiklike toetuste vahendamine (nt KIK või ETAg); G2-grupi sihtasutused pakuvad riigi tellimusel mitmesuguseid teenuseid avalikkusele (sarnaselt äriühingutele), kuid suures enamuses riigi rahastamisel (nt haiglad); G3-grupi sihtautused pakuvad samuti teenuseid riigi tellimusel ja rahastamisel, kasutades selleks sihtotstarbelist põhivara (nt teatrid ja muuseumid); G4-gruppi kuuluvad sihtasutused, kelle tegevus on suunatud Eesti arenguteemadele ja uuringutele erinevates valdkondades.

Joonistel 2-8 kuni 2-10 kajastatakse sihtasutuste gruppe ülevaatlikult varade, tulude ja kulude aspektist. Äriühingutele sarnaste, erisihitusega sihtasutuse ja teenuseid osutavate sihtasutuse varade maht 2025. aastal kasvas ning toetusi andvatel sihtasutustel vähenes põhivarade maht.

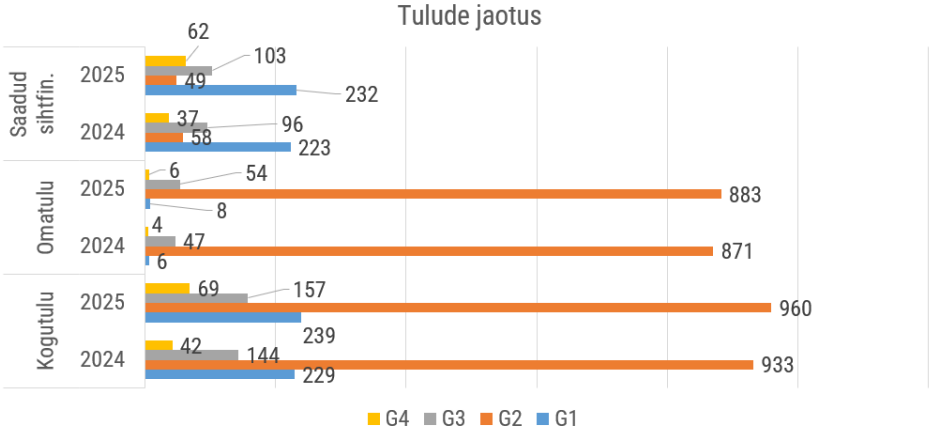
Joonis Sihtasutused-17. Sihtasutuste varade, põhivarade ja netovarade jaotus grupiti (tuh €)

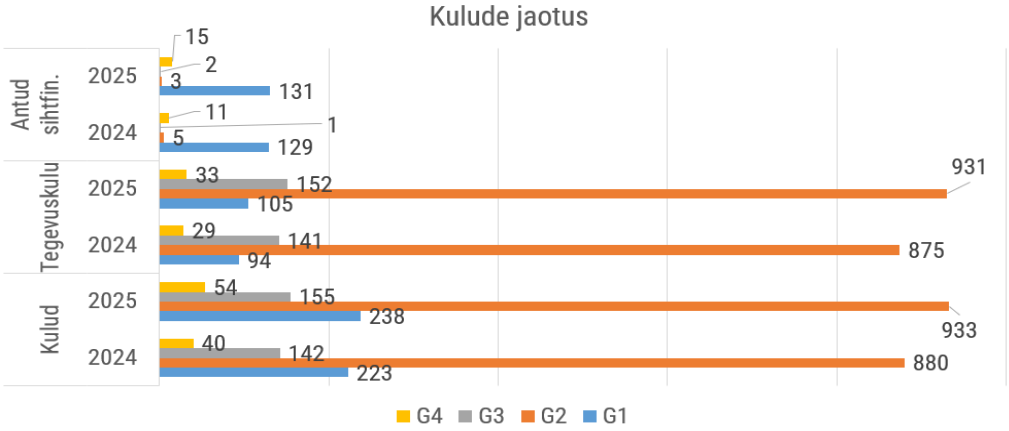
Aasta võrdluses vähenes varade maht G2 grupi sihtasutustel. Vähenemine toimub põhivara arvelt, mis kajastus nii vähenevas varade kui ka netovarade mahus. Kõige suurem varade kasv toimus G4 grupis ehk erisihitisega sihtasutuste grupis

Aasta võrdluses kasvasid kogutulud kõikides gruppides. Absoluutmahus kasvasid tulude kõige enam G2 tüüpi sihtasutustes ehk äriühingutele sarnastes sihtasutustes, mille kogutulud kasvasid aastalt aastasse 27 miljonit. Saadud sihtfinantseering kasvas kõikides gruppides, v.a G2 tüüpi sihtasutustes. Omatulu kasvas kõikides gruppides.

Joonis Sihtasutused-18. Sihtasutuste tulude jaotus grupiti (miljon eur)

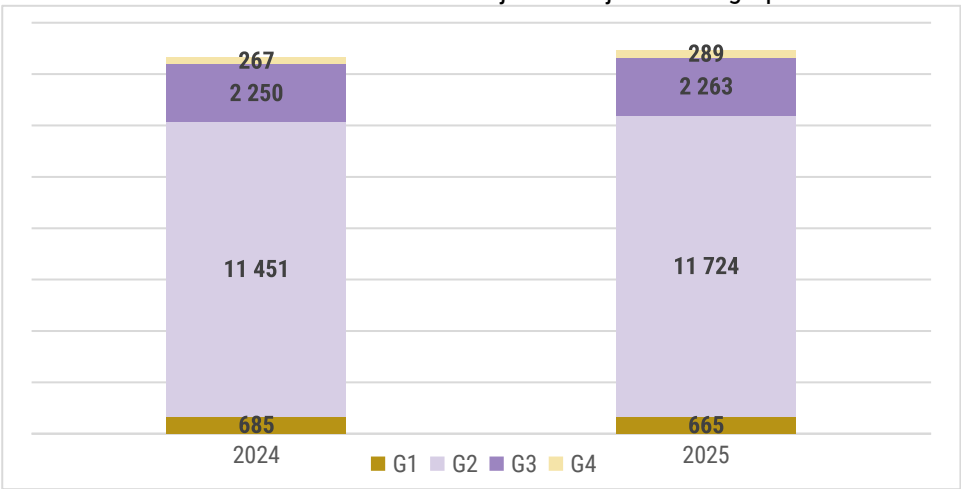

Joonis Sihtasutused-19. Sihtasutuste kulude jaotus grupiti (miljon eur)

Aastases võrdluses on kõikides sihtasutustes kogukulud kasvanud, eestkätt püsikulude kasvu tõttu. Kõige rohkem kasvasid kulud G4 tüüpi sihtasutustes ehk erisihitisega sihtasutustes (35%) ja G3 tüüpi sihtasutustel ehk äriühingutele sarnastes sihtasutustes (9,5%). Ülalpidamiskulude kasv esines kõikides gruppides ja antud toetuste mahud kasvasid kõikides gruppides, vähenedes ainult G2 tüüpi sihtasutustes ehk äriühingutele sarnastes sihtasutustes.

Joonis Sihtasutused-20. Sihtasutuste töötajate arvu jaotumine grupiti.

Hõive kasvas kõikides sihtasutuste gruppides, v.a G1 tüüpi ehk toetusi vahendavates sihtasutustes. Kui 2024. aastal kasvas hõivatute arv 1,8%, siis 2025. aastal kasvas hõivatute arv 1,9%, st töötajate arvu kasv stabiliseerus. Kokkuvõttes on suurima tegevusmahuga G2 tüüpi sihtasutused ehk äriühingutele sarnased sihtasutused (peaasjalikult tervishoiuteenust osutavad asutused), mis käitavad suurema osa sihtasutuste tuludest, kuludest ja tööjõust.

Sihtasutuste toimimise efektiivsuse ja tõhususe analüüsimine gruppide kaupa võimaldab määratleda iga grupi asutuste tegevusi iseloomustavad mõõdikud, valida valdkonnapoliitika kujundajatel efektiivsust väljendavate eesmärkidena nende mõõdikute väärtusi kui ootuspäraseid standardväärtusi (ingl.k: *benchmark*) ja analüüsida grupisiseselt konkreetseid sihtasutusi või nende alamgruppe iseloomustavate mõõdikute väärtusi ja varieeruvust võrreldes ootuspärasega.

Järgnevates peatükkides anname ülevaate nelja grupi efektiivsuse dünaamikast lähtuvalt Rahandusministeeriumi poolt igale grupile iseloomulikuks peetud näitajatest.

TOETUSI VAHENDAVAD SIHTASUTUSED

G1 tüüpi sihtasutusi ehk toetusi vahendavaid sihtasutusi on kokku 10, mis moodustab 15% kõikidest riigi sihtasutustest. Nende sihtasutuste varade kogumaht oli 2025. aastal 719 miljonit eurot, mis moodustas 34% kõigi sihtasutuste koguvarade mahust 2 111 miljonit eurot (2024. aastal 2 055 miljonit eurot ja 34% kogumahust).

Tabel Sihtasutused-16. G1-sihtasutuste olulised finantsnäitajad 2025 (tuh €)

ASUTUS	AKTIVA	KOGUTULU	KULUD	ANTUD SF	ÜL.KULUD
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	593 643	69 269	68 609	3 572	65 036
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	56 877	20 231	20 377	4 001	16 375
SA Eesti Teadusagentuur	55 246	104 696	103 281	95 918	7 363
SA Eesti Filmi Instituut	6 684	14 332	14 148	10 724	1 750
Integratsiooni SA	3 960	13 530	13 954	1 633	12 320
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	1 209	2 866	2 774	1 631	1 143
Riigikaitse Edendamise SA	661	0	0	0	0
Spordikoolituse ja -Teabe SA	565	12 739	12 809	11 837	972
SA Eesti Puuetega Inimeste Fond	65	1 556	1 577	1 443	134
SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu	36	65	65	65	0
KOKKU GRUPP (G1)	**718 948**	**239 285**	**237 593**	**130 826**	**105 094**
KOGU PORTFELL	**2 110 992**	**1 425 116**	**1 379 412**	**150 780**	**1 219 920**
GRUPI OSAKAAL PORTFELLIST	**34%**	**17%**	**17%**	**87%**	**9%**

G1 tüüpi sihtasutused vahendasid 131 miljonit eurot toetuseid ehk 87% kõikidest antud toetustest. 2025. aastal on näitaja langenud suhtelises plaanis 1 p.p, kuid absoluutmahus kasvas 2 miljonit eurot: 2024. aastal oli näitaja vastavalt 129 miljonit eurot ja 88%. Varade maht kasvas aasta võrdluses 3,5%, mis oli mõnevõrra kiirem kui agregeeritud varade kasv (2,7%). G1 tüüpi sihtasutusi saab iseloomustada kõrge saadud toetuse osakaaluga kogu tulust ja kõrge likviidse vara osakaaluga koguvaradest. 2025. aastal oli saadud toetuste osakaal kogu tulust 97% ja likviidsete varade osakaal kogu varadest 66%, mis vastab grupi põhilise toimeloogikaga – toetuste vahendamine. Alates 2019. aastast peab toetuste mahtude võrdlemisel arvestama sellega, et riik on toetuste vahendamise funktsiooni järk-järgult Riigi Tugiteenuste Keskusele üle andnud. Lisaks kajastatakse alates 2019. aastast välisallikatest pärinevate toetuste summasid rakendava asutuse (ministeeriumi) finantsaruandluses, kuid tegevuskulud jäid üldjuhul sihtasutusse.

Tabel Sihtasutused-17. G1 tüüpi sihtasutuste saadud toetused ja antud toetused aasta võrdluses (tuh€)

G1: Toetusi vahendavad sihtasutused	Antud sihtfinantseering			Saadud sihtfinantseering		
	2025	2024	Δ	2025	2024	Δ
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	3 573	8 869	-60%	62 819	68 313	-8%
SA Eesti Teadusagentuur	95 918	85 046	13%	104 618	99 590	5%
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	4 002	4 452	-10%	19 912	9 807	103%
SA Eesti Filmi Instituut	10 724	11 476	-7%	13 663	12 894	6%
Integratsiooni SA	1 633	1 889	-14%	13 529	13 348	1%
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	1 631	2 145	-24%	2 866	2 880	0%
Spordikoolituse ja -Teabe SA	11 837	11 954	-1%	12 691	12 743	0%
SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu	65	49	33%	65	49	32%
Riigikaitse Edendamise SA	0	1 804	-100%	0	1 645	-100%

G1: Toetusi vahendavad sihtasutused	Antud sihtfinantseering			Saadud sihtfinantseering		
	2025	2024	Δ	2025	2024	Δ
SA Eesti Puuetega Inimeste Fond	1 443	1 449	0%	1 556	1 504	3%
KOKKU GRUPP (G1)	**130 826**	**129 133**	**1%**	**231 719**	**222 773**	**4%**
KOGU PORTFELL	**150 780**	**146 751**	**3%**	**445 410**	**411 965**	**8%**
GRUPI OSAKAAL PORTFELLIST	**87%**	**88%**		**52%**	**54%**	

Tabel Sihtasutused-18. G1 tüüpi sihtasutuste toetuste vahendamise efektiivsus aasta võrdluses

G1: Toetuse vahendavad sihtasutused	Antud ja saadud toetuste suhe		Antud toetuste osakaal kogukulus	
	2025	2024	2025	2024
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	6%	13%	5%	12%
SA Eesti Teadusagentuur	92%	85%	93%	92%
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	20%	45%	20%	36%
SA Eesti Filmi Instituut	78%	89%	76%	89%
Integratsiooni SA	12%	14%	12%	14%
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	57%	74%	59%	75%
Spordikoolituse ja -Teabe SA	93%	94%	92%	93%
SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu	99%	98%	100%	100%
Riigikaitse Edendamise SA	-	110%	0%	100%
SA Eesti Puuetega Inimeste Fond	93%	96%	91%	93%
Keskmine	**61%**	**72%**	**55%**	**70%**

Tulenevalt grupi peamisest toimivusloogikast (toetuste vahendamine) kasvas toetuste andmine kõige enam järgmistel sihtasutustel (Tabel 2-7): SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu (33%) ja SA Eesti Teadusagentuur (13%). Toetuste andmise mahud vähenesid järgmistel sihtasutustel: Riigikaitse Edendamise SA (-100%), Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA (-60%), SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (-24%), Integratsiooni SA (-14%), SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (-10%) ja SA Eesti Filmi Instituut (-7%).

G1 tüüpi sihtasutuste eesmärgipärast toimimist kirjeldab esmalt tabel 2-8, milles on kirjeldatud antud toetused ja saadud toetused aasta võrdluses. Kuna sihtasutuse eesmärk on vahendada toetusi, siis tabelis 2-8 võrreldakse kulusid, antud toetusi ja saadud toetusi omavahel. Omatulu teenimist ja muude teenuste osutamist võrdluses ei kasutata. Tabelis 2-8 nähtub, et 2025. aastal toimus saadud toetuste mahu marginaalne suurenemine ja antud toetuste mahu marginaalne vähenemine. See on märk G1 tüüpi sihtasutuste likviidsuspositsiooni tugevnemisest, mis tagab lühiajalise finantsstabiilsuse.

Tabelis 2-9 hinnatakse, kui hästi suudab sihtasutus saadud toetusi realiseerida ehk toetusi väljastada. Aasta võrdluses on näha, et toetusi realiseeritakse vähem kui varasemalt ning antud toetuste osakaal kogukulust on samuti langustrendis. See kinnitab hüpoteesi, et sihtasutused on võtnud finantseerimises konservatiivsema hoiaku.

ÄRIÜHINGUTELE SARNASED SIHTASUTUSED

G2 tüüpi sihtasutusi ehk äriühingutele sarnaseid sihtasutusi on kokku 9, mis moodustab 14% kõikidest riigi asutatud sihtasutustest. G2 gruppi kuuluvad peaasjalikult tervishoiuteenust osutavad sihtasutused (56% grupi sihtasutustest, mis on Sotsiaalministeeriumi haldusalas). Teised sihtasutused on tegevad ettevõtlus-, regionaal- ja digivaldkonnas. Tervishoiuteenust osutavad sihtasutused teenivad oma tulu Tervisekassa kaudu riigieelarvest. Tabel 2-10 toob ülevaate G2 tüüpi sihtasutuste koondandmetest.

Tabel Sihtasutused-19. G2-sihtasutuste olulised finantsnäitajad 2025 (tuh €)

G2: Äriühingutele sarnased sihtasutused	Varad	Omatulu	Kulud	Omatulu osakaal	Kulu ja omatulu suhe
SA Tartu Ülikooli Kliinikum	328 823	442 870	449 112	98%	101%
Maaelu Edendamise SA	285 139	7 225	3 331	98%	46%
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	270 090	354 267	384 273	91%	108%
SA Viljandi Haigla	96 180	53 127	67 184	66%	126%
SA Tallinna Teaduspark TEHNOPOL	16 130	3 705	7 529	47%	203%
SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	11 169	8 796	7 980	99%	91%
SA Tartu Teaduspark	5 458	2 275	3 204	66%	141%
SA Jõgeva Haigla	3 498	9275	9 272	100%	100%
Eesti Interneti SA	2 463	1 185	1 237	100%	104%
KOKKU GRUPP (2)	**1 018 951**	**882 724**	**933 122**		
KOGU PORFELL	**2 110 614**	**1 425 041**	**1 379 294**		
GRUPI OSAKAAL PORTFELLIST	**48%**	**62%**	**68%**		

Äriühingutele sarnaseid (G2-tüüpi) sihtasutusi iseloomustab võrreldes teistega väga kõrge, üle 80–90% taseme ulatuv omatulu (teenuste müügitulu) osakaal kogutuludes, lisaks veel kõrge ülalpidamiskulu osakaal kogukuludes. Kui võrrelda G2-tüüpi sihtasutusi teiste sihtasutustega, siis kokkuvõtvalt iseloomustabki seda gruppi suurem omatulu teenimine ja madalam sõltuvus projektipõhisest sihtfinantseerimisest.

Siiski tuleb haiglate puhul arvestada finantseerimise spetsiifikaga: raamatupidamislikult omatuluna kajastuv teenuse müügitulu pärineb peaaegu täielikult riiklikust Tervisekassa ravikindlustussüsteemist, mistõttu säilib sisuline majanduslik sõltuvus riigi tervishoiupoliitikast ja hinnaregulatsioonist. Omatulu ja kulu suhe viitab küll raamatupidamislikule isemajandamisvõimele, st suutlikkusele katta tegevuskulud majandustegevuse käigus tekkivate tuludega, kuid selle tulu maht ja teenuste piirhinnad on haiglate puhul riiklikult reguleeritud.

Madalam omatulu osakaal on SA Tallinna Teaduspark TEHNOPOL-il, mis tegeleb kinnisvaraarendamise ja -haldamisega, ning ajutiselt ka SA Viljandi Haiglal, mille puhul moodustas saadud sihtfinantseering kolmandiku kogutuludest erakorraliselt uue hoonekompleksi „Tervikum“ ehituse kaasrahastamise tõttu (hoone avati juulis 2025).

Tabel 2-11 on kirjeldatud G2 tüüpi sihtasutuste omatulu muutused aasta võrdluses ja netovara tootlikkuse näitaja. On näha, et G2 tüüpi sihtasutuste omatulu osakaal kogutulust on kasvanud 1 p.p aeglasemalt kui sihtasutustes üldiselt. Lisaks on G2 tüüpi sihtasutuste netovara kasutamise omatulu genereerimise määr aastaga suurenenud, samal ajal kui sihtasutustel keskmiselt püsis suhtarv stabiilsena. Kui võrrelda G2 tüüpi sihtasutusi ja sihtasutusi omavahel, siis G2 tüüpi sihtasutused on 94% efektiivsemad netovara kasutamisel kui sihtasutused keskmiselt ja lõhe on aasta võrdluses suurenenud.

Tabel Sihtasutused-20. Äriühingutele sarnaste sihtaustuste kuluefektiivsus (tuh €)

G2: Äriühingutele sarnased sihtasutused	Omatulu			Omatulu netovaralt		
	2025	2024	Δ	2025	2024	Δ
SA Tartu Ülikooli Kliinikum	442 870	430 049	3%	2,11	2,07	1%
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	354 267	361 503	-2%	2,08	1,87	11%
SA Viljandi Haigla	53 127	49 394	8%	0,59	0,65	-8%
SA Jõgeva Haigla	9 275	9 165	1%	4,15	4,23	-2%
SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	8 796	8 677	1%	0,86	0,95	-9%
Maaelu Edendamise SA	7 225	5 798	25%	0,05	0,07	21%
SA Tallinna Teaduspark TEHNOPOL	3 705	3 660	1%	0,43	0,44	-2%
SA Tartu Teaduspark	2 275	1 270	79%	0,54	0,31	73%
Eesti Interneti SA	1 185	1 481	-20%	0,60	0,75	-19%
KOKKU GRUPP (G2)	**882 724**	**870 996**	**1%**	**1,40**	**1,38**	**1%**
KOGU PORTFELL	**949 720**	**927 110**	**2%**	**0,72**	**0,72**	**0%**
GRUPI OSAKAAL PORTFELLIST	**93%**	**94%**		**94%**	**92%**	

OMA VARADE BAASIL TEENUST OSUTAVAD SIHTASUTUSED

G3 tüüpi sihtasutusi ehk oma varade baasil teenust osutavaid sihtasutusi on kokku 39, mis moodustab 60% kõikidest riigi asutatud sihtasutustest. G3 gruppi kuuluvad peaasjalikult muuseumid, teatrid ja spordiasutused. G3 tüüpi sihtasutused on suures osas (89%) Kultuuriministeeriumi valitsemisalas.

G3 tüüpi sihtasutustele on iseloomulik kõrge põhivarade kontsentratsioon grupi varade lõikes, sest 81% grupi varadest moodustavad põhivarad. Kui võrrelda seda G2 tüüpi sihtasutustega, mis on samuti kõrge põhivara kontsentratsiooniga sihtasutuste grupp, siis seal oli see näitaja 50%. Samas on üldine varade ja põhivarade maht sihtasutuste üleselt madalam kui G2 tüüpi sihtasutustel, sest varad moodustavad koguvaradest 14% ja põhivarad moodustavad kõikidest põhivaradest 23%.

Tabel Sihtasutused-21. G3-sihtasutuste finantsnäitajad 2025 (tuh €)

G3: Teenuseid osutavad sihtasutused	Varad	Tulud	Omatulu	Kulud	Ül.pidamiskulu
SA Tehvandi Spordikeskus	31 847	8 718	3 387	7 921	7 921
SA Eesti Kunstimuuseum	23 766	13 179	3 195	13 791	13 791
SA Eesti Kontsert	19 403	10 620	3 814	10 238	10 231
SA Narva Muuseum	18 340	2 586	496	2 008	2 008
SA Eesti Meremuuseum	17 148	8 307	3 132	8 123	8 121
SA Saaremaa Muuseum	15 226	1 790	746	1 678	1 678
Riigiside SA	14 195	9 135	5 441	9 761	9 761
SA Eesti Ajaloomuuseum	14 077	3 765	688	4 499	4 499
SA Eesti Vabaõhumuuseum	12 912	5 437	1 742	4 713	4 712
SA Teater Vanemuine	12 850	14 260	4 620	15 894	15 894
SA Ugala Teater	10 980	4 751	2 182	4 982	4 978
SA Eesti Maaelumuuseumid	10 652	2 691	425	3 168	3 156
SA Eesti Draamateater	9 506	9 038	5 068	8 096	8 078
SA Teaduskeskus Ahhaa	9 059	5 108	3 197	5 471	5 113
SA Rakvere Teatrimaja	7 668	4 727	1 905	4 023	4 017
SA Kunstihoone	6 622	889	5	1 284	449

G3: Teenuseid osutavad sihtasutused	Varad	Tulud	Omatulu	Kulud	Ül.pidamiskulu
SA Südalinna Teater	6 565	4 607	1 261	4 152	4 147
SA Jõulumäe Tervisespordikeskus	5 980	1 923	646	1 923	1 922
SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	5 573	2 033	536	1 902	1 901
SA Endla Teater	5 453	3 727	1 637	4 465	4 465
SA Virumaa Muuseumid	5 453	3 336	1 337	3 027	3 025
Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	3 870	7 928	2 791	6 921	5 090
SA Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1 932	4 694	805	4 721	4 721
SA Tartu Kunstimuuseum	1 872	1 168	84	998	998
SA Pärnu Muuseum	1 747	1 536	144	1 305	1 305
SA Eesti Noorsooteater	1 467	5 559	1 160	4 877	4 872
SA Eesti Tervishoiu Muuseum	1 185	1 395	412	1 391	1 391
SA Kuressaare Teater	960	1 069	234	1 024	1 023
SA Kultuurileht	943	4 971	780	5 009	4 998
SA Sakala Teatrimaja	908	938	127	428	428
SA Eesti Arhitektuurimuuseum	793	1 538	195	1 418	1 418
SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	773	1 359	212	1 256	1 256
SA Eesti Filharmoonia Kammerkoor	687	2 055	794	2 090	2 088
SA Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	663	984	100	981	981
SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel	551	321	36	204	204
Pokumaa SA	378	75	41	118	118
SA Hiiumaa Muuseumid	288	591	132	510	510
SA Tartu Jaani Kirik	130	111	82	101	101
SA Viljandi Muuseum	129	352	38	366	366
KOKKU GRUPP (G3)	**282 549**	**157 269**	**53 625**	**154 841**	**151 738**
KOGU PORFELL	**2 110 992**	**1 425 116**	**949 720**	**1 379 412**	**1 219 920**
GRUPI OSAKAAL PORTFELLIST	**13%**	**11%**	**6%**	**11%**	**12%**

Grupis G3 eristub selgesti oluline ühetaolise majandustegevusega alamgrupp, kuhu kuuluvad teatrid ja muuseumid, mida iseloomustab suur põhivara osakaal varade kogumahust. Teatrite ja muuseumide alamgrupi moodustavad 31.12.2025. aasta seisuga 28 sihtasutust. Nende sihtasutuste efektiivsusnäitajad on toodud järgmises tabelis, milles on toodud külastajate arv, saadud toetused ja omatulumäär.

Tabel Sihtasutused-22. Teatrite ja muuseumide omatulu teenimise efektiivsusnäitajad

G3 alamgrupp: teatrid ja muuseumid, €	Külastajate arv	Saadud toetused (tuh €)	Omatulu (tuh €)	Kogutulu (tuh €)	Oma-tulu-määr	Külastuse subsi-deeritud hind
SA Tartu Kunstimuuseum	13 321	1 084 €	84 €	1 168 €	7%	81 €
SA Eesti Arhitektuurimuuseum	19 824	1 343 €	195 €	1 538 €	13%	68 €
SA Eesti Noorsooteater	68 345	4 384 €	1 160 €	5 559 €	21%	64 €
SA Südalinna Teater	57 087	3 346 €	1 261 €	4 607 €	27%	59 €
SA Teater Vanemuine	167 680	9 624 €	4 620 €	14 260 €	32%	57 €
SA Eesti Maaelumuuseumid	38 609	2 210 €	425 €	2 691 €	16%	57 €
SA Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	16 037	884 €	100 €	984 €	10%	55 €

SA Kuressaare Teater	16 655	833 €	234 €	1 069 €	22%	50 €
SA Rakvere Teatrimaja	60 000	2 822 €	1 905 €	4 727 €	40%	47 €
SA Eesti Ajaloomuuseum	72 854	3 078 €	688 €	3 765 €	18%	42 €
SA Pärnu Muuseum	35 078	1 392 €	144 €	1 536 €	9%	40 €
SA Viljandi Muuseum	8 053	314 €	38 €	352 €	11%	39 €
SA Narva Muuseum	52 424	1 982 €	496 €	2 586 €	19%	38 €
SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel	8 366	286 €	36 €	321 €	11%	34 €
SA Eesti Vabaõhumuuseum	109 490	3 695 €	1 742 €	5 437 €	32%	34 €
SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	35 478	1 147 €	212 €	1 359 €	16%	32 €
SA Eesti Draamateater	124 028	3 969 €	5 068 €	9 038 €	56%	32 €
SA Ugala Teater	83 660	2 567 €	2 182 €	4 751 €	46%	31 €
SA Eesti Kunstimuuseum	388 278	9 983 €	3 195 €	13 179 €	24%	26 €
SA Endla Teater	82 863	2 089 €	1 637 €	3 727 €	44%	25 €
SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	64 383	1 496 €	536 €	2 033 €	26%	23 €
SA Virumaa Muuseumid	95 721	1 994 €	1 337 €	3 336 €	40%	21 €
SA Eesti Meremuuseum	256 746	5 148 €	3 132 €	8 307 €	38%	20 €
SA Eesti Tervishoiu Muuseum	50 716	983 €	412 €	1 395 €	30%	19 €
SA Hiiumaa Muuseumid	27 210	459 €	132 €	591 €	22%	17 €
SA Saaremaa Muuseum	82 498	1 043 €	746 €	1 790 €	42%	13 €
SA Teaduskeskus Ahhaa	202 904	1 646 €	3 197 €	5 108 €	63%	8 €
Kokku	2 238 308	70 612 €	35 040 €	106 151 €	33%	32 €
Keskmine	80 744	2 465 €	1 208 €	3 691 €	26%	38 €

2025. aastal külastati teatreid ja muuseume kokku 2,24 miljonit korda, mida on 0,4% vähem kui aasta varem. Toetusi saadi 3 miljonit eurot rohkem kui 2024. aastal. Teatrite ja muuseumite finantsstruktuur on riiklikust toetusest rohkem sõltuv kui sihtasutustel keskmiselt, mis kinnitab asjaolu, et antud sihtasutusi nähakse pigem avaliku hüvena kui ärilise ettevõtmisena. Ühe kultuurielamuse keskmine subsideeritud hind sektoriüleselt on 32 eurot. Tabeli viimases veerus on kirjeldatud asutuste avaliku raha kulu ühe külastuse genereerimiseks (saadud toetuste kogusumma/külastused kokku) ning asutuste keskmine kulu on 38 eurot. Võrreldes aasta varasema tulemusega (vastavalt 30 eurot ja 34 eurot) on keskmine kulu suurenenud saadud toetuste mahu tõttu. Huvitava seosena nähtub, et mida suurem on asutuse külastatavus, seda kõrgem on saadud toetuste maht. Kõige madalam toetus ühe külastuse kohta oli SA-l Teaduskeskus Ahhaa (8 eurot külastus), SA Saaremaa Muuseum (13 eurot) ja SA Hiiumaa Muuseumid (17 eurot). Kõrgeima omatulu osakaaluga kogutuludest oli SA Teaduskeskus Ahhaa (63%), SA Eesti Draamateater (56%) ja SA Ugala Teater (46%). Teatrite ja muuseumide alamgruppi ei hõlmata eelkõige neid asutusi, kelle andmed on teiste sihtasutuste andmetega tegevuspõhiselt vähem võrreldavad, nt spordikeskused, kirik või kultuuritrükiste väljaandja. Olulise tähelepanekuna saab esile tuua SA Kunstihoone, mis on pikaajalises remondis ning mille tõttu ei ole sihtasutuse tulemusi tabelis kajastatud. Tabelis pole kajastatud ka SA Sakala Teatrimaja, sest sihtasutuse põhitegevus ei ole teatrietenduste pakkumine, vaid kinnisvara haldamine ja rentimine.

ERISIHITUSEGA SIHTASUTUSED

G4 tüüpi sihtasutusi ehk erisihitusega sihtasutusi on kokku 7, mis moodustab 11% kõikidest riigi asutatud sihtasutustest. Siia gruppi on koondatud sihtasutused, mille põhitegevus on suunatud Eesti riigi arenguteemadele ning uuringutele nt sise- ja välispoliitika või teadus-, haridus- ja arendustöö valdkondades, sh ka koostöös valitsusväliste organisatsioonidega. Tabelis 2-14 on toodud ülevaade G4 tüüpi sihtasutuste peamistest finantsnäitajatest.

G4 tüüpi sihtasutuste varade kogumaht ulatus 2025. aastal 90,5 miljoni euroni (2024. aastal oli varade maht 51,6 miljonit eurot), mis moodustas 4% kõigi sihtasutuste varade kogumahust. G4 tüüpi sihtasutusi finantseeritakse peamiselt sihtfinantseerimise ja tegevustoetuste abil, mida kinnitab võrdlemisi suur saadud toetuste proportsioon kõikidest riigi sihtasutustele makstud toetustest, arvestades grupi väiksust absoluutarvulises ja finantsilises mõttes. Grupi varad, tulud ja kulud moodustavad vaid 3-5% kõikide sihtasutuste varadest, tuludest ja kuludest, kuid saadud toetused moodustavad 14% kõikidest saadud toetustest.

Tabel Sihtasutused-23. G4-sihtasutuste olulised finantsnäitajad 2025 (tuh €)

G4: erisihitisega sihtasutused	Varad	Tulud	Saadud toetused	Kulud	Ül.pidamis-kulud
SA CR14	46 874	16 337	13 548	14 088	8 021
SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur	24 995	14 221	13 846	1 689	1 689
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	7 575	22 913	22 913	23 092	8 769
SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus	6 144	3 431	2 698	3 444	3 442
SA Euroopa Kool	2 838	6 979	4 794	7 166	7 115
Kutsekoda SA	1 950	4 131	4 070	3 784	2 880
SA Eesti Koostöö Kogu	168	587	568	594	594
KOKKU GRUPP (G4)	**90 544**	**68 599**	**62 436**	**53 856**	**32 508**
KOGU PORFELL	**2 110 992**	**1 425 116**	**445 410**	**1 379 412**	**1 219 920**
GRUPI OSAKAAL PORTFELLIST	**4%**	**5%**	**14%**	**4%**	**3%**

Valdava osa G4-sihtasutuste kogukulust moodustab asutuste enda ülalpidamiskulu, va SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus, mille põhitegevuseks ongi toetuste andmine ning SA Kutsekoda lisandus teise olulisemas mahus toetuste andjana.

Tabel Sihtasutused-24. Erisihitusega sihtasutuste efektiivsusnäitajad

G4: erisihitisega sihtasutused	Sihtfin osakaal tuludest		Ül.pidamiskulu osakaal kuludest		Tööjõukulu osakaal ül.pidamis	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024
SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	100%	100%	38%	39%	36%	38%
Kutsekoda SA	99%	98%	76%	75%	67%	64%
SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur	97%	62%	100%	100%	19%	25%
SA Eesti Koostöö Kogu	97%	100%	100%	65%	60%	84%
SA CR14	83%	79%	57%	99%	50%	49%
SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus	79%	96%	100%	100%	53%	52%
SA Euroopa Kool	69%	71%	99%	99%	75%	73%
GRUPI (G4) KESKMINE	**89%**	**86%**	**81%**	**82%**	**51%**	**55%**

PORTFELLI KESKMINE	**31%**	**31%**	**88%**	**89%**	**55%**	**57%**

Vaid kolme siia gruppi kuuluva sihtasutuse omatulu määr on üle 15%: SA CR14 17%, SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus 21% ja SA Euroopa Kool 31%.

Kui võrrelda püsikulude osakaalu kogukuludest, siis G4 grupil on püsikulude osakaal kogukuludest pisut madalam kui sihtasutustel keskmiselt, mis viitab grupi keskmisest suuremale toetuste andmisele ja sellest tulenevalt on ka tööjõukulude osakaal püsikuludest madalam kui sihtasutustel keskmiselt.

2.5 Sihtasutuste tegevuse tulemuslikkuse hindamismetoodika

2023. aastal viis Rahandusministeerium läbi riigihanke, mille võitnud AS PricewaterhouseCoopers Advisors poolt tehtud töö tulemusel valmis augustis 2024 analüüsi „Sihtasutuste tegevuse tulemuslikkuse hindamismetoodika väljatöötamine Rahandus-ministeeriumile“ lõpparuanne[20]. Lõpparuandes sisaldus hulgaliselt soovitusi Rahandusministeeriumile, asutajaõigusi teostavatele ministeeriumitele ja sihtasutustele endile, mille rakendamist puudutavad arutelud seisavad veel ees.

Soovitused Rahandusministeeriumile:

- Võtta kasutusele tulemuslikkuse juhtimise hindamismetoodika iga-aastaste koondhinnangute kujundamisel;
- Võrrelda koondaruande koostamisel sihtasutuste tegevust ja trende vastu konsolideerimise ja tegevuse lõpetamise aluspõhimõtteid (koostöös peamiste asutajaõiguste teostajatega);
- Defineerida ja kommunikeerida finantsilised näitajad, mida soovitakse tulevikku vaatavalt sihtasutuste puhul võrrelda;
- Julgustada kesksete lahenduste kasutuselevõttu, parendades ja/või töötades välja RTK poolt pakutud finantsarvestuse teenuse, mis oleks sihtasutusele sobiv;
- Kaaluda nimetamiskomitee praktika laiendamist sihtasutuste nõukogu liikmete määramiseks;
- Kaaluda vajadust uuendamaks riigi äriühingu ja sihtasutuste nõukogu liikme käsiraamatut või võimestamiseks seal toodud parimate praktikate juurutamist;
- Defineerida nö „positiivsed“ kriteeriumid, millele nõukogu liige vastama peaks ja uuendada seda vastavalt põhikirjades ja RVSis.

Soovitused asutajaõiguste teostajatele:

- Rakendada Kultuuriministeeriumi poolt väljatöötatud korraldust asutaja ootuste sõnastamiseks ja seadmiseks;
- Hinnata senisest kriitilisemalt on sihtasutuste strateegilisi dokumente, sh eesmärkide sõnastamise ja (tulemus)mõõdikute mõtestamise osas ning tagada seotus asutaja ootustega;
- Võtta kasutusele tulemuslikkuse juhtimise hindamismetoodika sihtasutuste iga-aastaseks hindamiseks;
- Viia oma haldusala SA-de nõukogude liikmetele iga-aastaselt läbi ühine strateegiaseminar.

[20] Analüüs leitav: https://fin.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/organisatsioon/uuringud-ja-analuusid

Soovitused sihtasutustele:

- Hinnata kriitiliselt oma koostatud strateegiadokumente, sh sõnastatud eesmärke ning mõõdikuid, vajadusel algatada dokumendi uuendamine;
- Kasutada tulemuslikkuse juhtimise tööriista enesehindamiseks ja seniste praktikate parendamiseks;
- Võtta kasutusele juhtimistöölauad, sh nii igapäevase juhtimise tõhustamiseks kui hõlbustamaks ühetaolist ja õigeaegset raporteerimist nõukogule.

Analüüsi tulemuste põhjal on Rahandusministeerium välja pakkunud rakenduskava, mis keskendub paralleelselt kolmele tulemuslikkuse juhtimise vaates olulisima mõjuga valdkonnale:

A. Asutajapoolne eesmärgistamine

A.1. Asutajad seavad arengukavade alusel kõigile sihtasutustele asutaja(te) ootused, mis sisaldavad valdkondlikke eesmärke (sh mõõdikuid ja sihttasemeid) ning kohaseid finantseesmärke;
A.2. Nõukogu viib asutaja ootustes sisalduvad eesmärgid sihtasutuse strateegiadokumenti;
A.3. Juhatus viib tööplaani, finantsplaani ja eelarve vastavusse strateegiadokumendiga;
A.4. Asutaja seirab asutaja ootuste täitmist ja nõukogu seirab tööplaani ja eelarve täitmist, sh tulemustasustamise eesmärgil.

B. Asjatundliku juhtimise tagamine

B.1. Asutajad on nõukogu valikul süsteemsed ja kompetentsipõhised:
- Asutaja hindab nõukogu optimaalset suurust ning vajalikke kompetentse ja tasude kohasust;
- Nõukogu liikmete volituste lõppemisel vähendatakse dubleerivaid ja lisatakse puuduvaid kompetentse;
- Nõukogu koostatakse mitmekülgsena, soodustamaks kvaliteetset arutelu.
B.2. Nõukogud on juhatuse valikul strateegilised ja eesmärgipõhised:
- Nõukogu hindab asutaja(te) ootustest ja strateegiast lähtudes juhatuse optimaalset suurust ja juhatuse liikme(te) nõutavat profiili;
- Muudatused tehakse hiljemalt juhatuse liikme(te) volituste lõppedes.

C. Tulemuslikkuse juhtimise seire

C.1. Uuringu tulemusena välja töötatud tulemuslikkuse juhtimise hindamismetoodika alusel viiakse läbi esmane kaardistus lähtepunkti määratlemiseks;
C.2. Vajalike meetmete rakendamine tulemuslikkuse juhtimise parendamiseks (asutaja/ nõukogu/juhatuse poolt);
C.3. Tulemuslikkuse juhtimise korduskaardistus;
C.4. Täiendavate meetmete ja parendustegevuste rakendamine;
C.5. Tulemuslikkuse juhtimise regulaarkaardistus.

SIHTASUTUSTE TULEMUSLIKKUSE JUHTIMISE PILOOTKÜSITLUS 2026. AASTAL

Piloothindamine viidi läbi 2026. a esimesel poolaastal hõlmates kuute sihtasutust, et saada tagasisidet küsimustiku arusaadavuse, rakendamise, põhimõtete ja metoodikate kohta. Samal ajal oli eesmärk fikseerida ka kaasatud sihtasutuste tulemuslikkuse juhtimise hetkeseis ehk lähteposits ioon. Pilootküsitluses osalesid SA Endla Teater, Integratsiooni SA, SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla, SA Tallinna Teaduspark TEHNOPOL, SA Kutsekoda ja SA Meremuuseum.

Pilootküsitluse peamised järeldused

Kõige tulemuslikum on küsimustikule vastamine asutaja esindaja, nõukogu esimehe ja juhataja arutelu käigus – see vähendab hindamise subjektiivsust ja erinevate hinnete rohkust, kuna arutelul on esindatud erinevad vaatenurgad ja teadmised. Laekunud vastustest ilmneb kaks läbivat teemat:

- Tagada tuleb asutaja ootuste olemasolu ja luua asutaja ning sihtasutuse juhtkonna vahel toimiv koostööahel vastastikkuseks tagasisidestamiseks – need loovad tulemuslikkuse juhtimisele reaalse aluse.
- Sihtasutuste nõukogudega tuleb rohkem tegeleda – muuta nõukogud väiksemaks ja nende komplekteerimine kompetentsipõhiseks, viia läbi regulaarsed enesehindamised ja tagada koolitusvõimalused.

Tulevikuplaanid ja ettepanekud

- Alustades suurematest sihtasutustest on eesmärgiks katta koostöös asutajaõiguste teostajatega kõik siseauditi kohustusega sihtasutused 2027. a lõpuks. Lisaks viib 2028. aastal Rahandusministeerium koostöös asutajate ja nõukogudega läbi küsimustiku täitmise keskmise suurusega sihtasutustes ja 2029. a väikestes sihtasutustes.
- Küsimustiku tulemusi kajastab Rahandusministeerium osaluste koondaruandes, kus vajadusel tehakse sihtasutuste nõukogule ja asutajale soovitusi tulemuslikkuse juhtimise parandamiseks.
- Korduskü sitlus toimub iga 3 aasta möödudes.

3 MITTETULUNDUSÜHINGUD

Alates 2023. aastast ei kajastu koondaruannetes enam riigi osalemine maaparandusühistutes, kuna tegemist ei ole mittetulundusühingutega. Maaparandusühistutes osalemine on kohustuslik ning seega otsustusvajadus puudub (maaparandusühistu põhiliige ehk maaparandussüsteemi omanik on kinnisasja omanik, kelle kinnisasi paikneb maaparandussüsteemi maa-alal või kelle kinnisasjal paikneb maaparandussüsteemi hoone või rajatis).

3.1 Ülevaade riigi osalusega mittetulundusühingutest

Seisuga 31.12.2025 oli riik liikmeks 16 Eestis registreeritud mittetulundusühingus, millest üheksa on piirkondlikud ühistranspordikeskused ning seitse muud mittetulundusühingud (vt Lisa 3.1). Vabariigi Valitsuse 16.01.2025 korraldusega nr 19 liikus riigi liikmeõiguste teostamine MTÜ-s Nordic Institute for Interoperability Solutions Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt Justiits- ja Digiministeeriumile. Lisaks ilmus Justiits- ja Digiministeeriumi liikmeõiguste teostamise aruandesse MTÜ DLM Forum.

Eesti Vabariik on ka paljude rahvusvaheliste mittetulundusühingute ja assotsiatsioonide liige, kuid teave nendes osalemise kohta ei pruugi olla täielik. Koondaruanne on koostatud Rahandusministeeriumile kättesaadavate andmete alusel ning sisaldab vaid neid välisriigis registreeritud juriidilisi isikuid, mille kohta on riigivara valitsejad esitanud liikmeõiguste teostamise aruande. Vabariigi Valitsuse 16.01.2025 korraldusega nr 19 liikus riigi liikmeõiguste teostamine rahvusvahelises mittetulundusühingus EuroSDR (European Spatial Data Research) Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumilt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile. Lisaks ilmus Justiits- ja Digiministeeriumi liikmeõiguste teostamise aruandesse The International Council for Information Technology in Government Administration (ICA). Siseministeeriumi aruandesse lisandus kolm organisatsiooni: Association of Fire Brigades of the European Union (EUFFAS), The Critical Communications Association (TCCA) ja European Association for Biometrics (EAB).

Seisuga 31.12.2025. a on riik liige vähemalt 30 juriidilises isikus, mis on registreeritud välisriigis (vt Lisa 3.2).

Tabel Mittetulundusühingud-25. Riigi liikmeõiguste teostajad

Liikmeõiguste teostaja	31.12.2024		31.12.2025	
	Eesti MTÜ	Välisriigi MTÜ	Eesti MTÜ	Välisriigi MTÜ
Haridus- ja Teadusministeerium	-	4	-	4
Justiitsministeerium / Justiits- ja Digiministeerium	-	7	2	8
Kaitseministeerium	-	1	-	1
Kliimaministeerium	2	1	2	1
Kultuuriministeerium	1	-	1	-
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	2	-	1	1
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	10	1	10	-
Siseministeerium	-	10	-	13
Sotsiaalministeerium	-	1	-	1
Välisministeerium	-	1	-	1
Kokku	**15**	**26**	**16**	**30**

Järgnevalt on eraldi alapeatükkides antud Rahandusministeeriumile kättesaadava teabe alusel ülevaade riigi liikmeõiguste teostamisest ühistranspordikeskustes ja muudes Eesti mittetulundusühingutes ning välisriigis registreeritud juriidilistes isikutes.

3.2 Liikmeõiguste teostamine ühistranspordikeskustes

2025. aastal oli riik üheksa ühistranspordikeskuse liige ning see arv aasta jooksul ei muutunud.

Ühistranspordiseaduse (ÜTS) kohaselt on piirkondlik ühistranspordikeskus omavalitsusüksuste ja riigi asutatud äriühing või mittetulundusühing, kus riigil ja omavalitsusüksustel on enamusotsustusõigus. Piirkondlikest iseärasustest ning ühistranspordi otstarbekama korraldamise vajadusest tulenevalt volitavad omavalitsusüksused ja riik piirkondlikku ühistranspordikeskust halduslepingu alusel täitma teatud ÜTS-is nimetatud ülesandeid ning võivad anda ühistranspordikeskusele nende ülesannete täitmiseks vajaliku raha ja muu vara. Piirkondliku ühistranspordikeskuse ülesanne on tagada elanikele ühistranspordikeskuse asutajate ettenähtud tegevuspiirkonnas soodsam ja majanduslikult tõhusam ühistransport, mille aluseks on ühtne liinivõrk, kooskõlastatud sõiduplaanid ning ühtne piletisüsteem. Piirkondlik ühistranspordikeskus ei või täita vedaja funktsioone.

MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus korraldab sõitjate vedu Ida-Viru maakonnas.

MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskus korraldab ühistransporti Jõgeva maakonnas.

MTÜ Järvamaa Ühistranspordi Keskus korraldab ühistransporti Järva maakonnas.

MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus korraldab sõitjate vedu Põlva ja Võru maakonnas.

MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus korraldab ühistransporti Harju, Lääne, Lääne-Viru ja Rapla maakonnas.

MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus korraldab ühistransporti Pärnu linnas ja maakonnas ning reisiparvlaevaliiklust Kihnu liinil.

MTÜ Tartumaa Ühistranspordikeskus korraldab ühiskondlikku bussitransporti Tartu maakonnas ning parvlaeva- ja hõljukiühendust Laaksaare-Piirissaare vahel.

MTÜ Valgamaa Ühistranspordikeskus korraldab ühistransporti Valga maakonnas.

MTÜ Viljandimaa Ühistranspordikeskus korraldab ühistransporti Viljandi maakonnas.

3.3 Liikmeõiguste teostamine muudes mittetulundusühingutes

2025. aastal oli riik lisaks ühistranspordikeskustele veel seitsme Eestis registreeritud muu mittetulundusühingu liige ning see arv on aasta jooksul ühe võrra kasvanud. Neist mittetulundusühinguist kaks tegutses aasta lõpu seisuga Justiits- ja Digiministeeriumi, kaks Kliimaministeeriumi, üks Kultuuriministeeriumi, üks Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi ning üks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas.

DLM Forum MTÜ (Data Lifecycle Management Forum) ühendab üle Euroopa dokumendi- ja arhiivihaldusega tegelevaid organisatsioone, mille fookus on eelkõige digitaalsetel andmetel ja dokumentidel. Organisatsioon on saanud alguse 1990-ndate lõpus kui Euroopa Komisjoni poolt kokku kutsutud dokumendihalduse ekspertrühm. Tänaseks on dokumendihaldusest edasi liigutud ja peamiselt arutatakse, uuritakse võimalusi, kuidas tagada digitaalse ainese pikaajaline säilimine, usaldusväärsus ja kasutatavus. Näiteks on seal välja töötatud digitaalse sisu pikaajalise säilitamise ja arhiveerimise jaoks vajalikke tehnilisi spetsifikatsioone, hetkel on

fookus mh ka tehisaru rakendamisel pikaajalist tõestusväärtust omavate andmete säilitamiseks ja taaskasutuse võimaldamiseks. Liikmemaks on 385 eurot aastas. Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik ja liikmeõiguse teostajaks on Justiits- ja Digiministeerium.

MTÜ Balti Teedeliit põhieesmärgid on rahvusvaheliste uuringute teostamine teede valdkonnas, rahvusvaheliste teede valdkonna konverentside korraldamine, rahvusvaheliste tehniliste ekspertgruppide töö korraldamine ning teedega seotud rahvusvaheliste seminaride korraldamine. MTÜ koordineerib Eesti, Läti ja Leedu maanteevaldkonda kureerivate ametite koostööd ning esindab Eestit, Läti ja Leedu vastavaid ameteid mitmetes rahvusvahelistes organisatsioonides. Riigi liikmemaksu suurus on 20 000 eurot aastas.

MTÜ Eesti Seemneliit tegevuse peamised eesmärgid on seemnevaldkonna korrastamine, arendamine ja koordineerimine; MTÜ liikmete majanduslike ja erialahuvide ning õiguste kaitsmine kõigis instantsides; Eesti seemnevaldkonna esindajate huvide esindamine rahvusvahelistes organisatsioonides; sordiaretuse, seemnekasvatuse ja seemnete turustamise edendamine; sordikaitse arendamine ja autoriõiguste kaitse tagamine sortide omanikele ning MTÜ liikmete rolli suurendamine põllumajandustootmises ja seemnemajanduses.

Riigi liikmeõiguste teostaja poolt volitatud asutuseks on Maaelu Teadmuskeskus (METK). MTÜ-l on 35 liiget, riigi liikmemaksu suurus on 650 eurot aastas.

MTÜ Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus on loodud eesmärgiga arendada standardimisalast tegevust vastavuses rahvusvaheliselt tunnustatud standardimise põhimõtetega ning tegutseb toote nõuetele vastavuse seaduse alusel Eesti standardimisorganisatsiooni ja Eesti akrediteerimisasutusena. MTÜ on Euroopa Standardimiskomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardimiskomitee (CENELEC) ja Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni (ISO) täisliige ning Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC) liitunud liige, osaleb nende organisatsioonide tegevuses, võtab nende standardeid üle Eesti standarditeks ning teeb Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid Eestis kättesaadavaks. Alates 2021. aastast on MTÜ ka Euroopa Akrediteerimise Koostöö-organisatsiooni (EA) liige ning on liitunud EA vastastikuse tunnustamise lepetega (MLA) kalibreerimislaborite, katselaborite, meditsiinilaborite ja inspekteerimisasutuste akrediteerimise ning kõigi sertifitseerimistegevuste (toote, isikute, juhtimissüsteemi) akrediteerimise alal. Lisaks on MTÜ EA MLA liige kasvuhoonegaaside heitkoguste tõendamisasutuste akrediteerimise alal. Alates maist 2023 on MTÜ ka Rahvusvahelise Laborite Akrediteerimise Koostööorganisatsiooni ILAC täisliige. Riigi liikmemaksu suurus on 800 eurot aastas.

MTÜ ICOM Eesti Rahvuskomitee on Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu (ICOM, *International Council of Museums*) Eesti esindus, mis esindab Eesti liikmeid ICOM-is ning mille kaudu saavad Eesti muuseumid, muuseumitöötajad ja seotud asutuste töötajad kuuluda ICOM-i ja osaleda oma valdkonna rahvusvaheliste alakomiteede tegevuses.

Pariisis asutatud ICOM on tänapäeval kõige suurem ja olulisem maailma muuseume ja kultuuripärandit säilitavaid professionaale ühendav ning museoloogia teoreetilist ja praktilist arengut strateegiliselt suunav organisatsioon, kuhu kuulub üle 50 000 liikme 138 riigist ja piirkonnast. ICOM töötab läbi 126 rahvuskomitee (sh. ICOM Eesti Rahvuskomitee) ja 34 rahvusvahelise komitee.

Riigi liikmeõigusi teostab kultuuriministri volituse alusel Eesti Rahva Muuseum. 2024. aasta lõpus oli MTÜ-l ICOM Eesti Rahvuskomitee 272 liiget, sh 255 individuaalliiget ja 17 institutsionaalset liiget. Riigi liikmemaksu suurus oli 2025. aastal 703 eurot.

MTÜ Maailma Energeetikanõukogu Eesti rahvuskomitee (WEC-Eesti) eesmärgiks on esindada rahvusvaheliselt kõigi oma liikmete huve Maailma Energeetikanõukogu (WEC, *World Energy Council*) töös ning olla Eestis katusorganisatsiooniks kõigile energeetikaalastele huvigruppidele. WEC on ainus ametlikult ÜRO poolt akrediteeritud valitsusväline energeetika sõlmküsimuste ja tulevikuga tegelev maailmaorganisatsioon.

MTÜ esindab Eestit ja Eesti huvisid maailma suurimas energeetika valdkonna organisatsioonis. MTÜ tegevuse jätkamine on vajalik, vastasel juhul jääks Eesti kajastamata või oleks valesti kajastatud World Energy Council koostavates analüüsides ning pingeridades ning Eesti huvid World Energy Council tegevuses oleksid esindamata. Alates juulist 2023 on riigi liikmeõiguste teostajaks MTÜ-s Kliimaministeerium. 2025. aastal oli riigi liikmemaksu suurus 10 059 eurot.

MTÜ Nordic Institute for Interoperability Solutions (NIIS, Põhjamaade Koosvõimelahenduste Instituut) moodustati Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi poolt eesmärgiga tagada e-riigi taristu tuumkomponentide kvaliteet, jätkusuutlikkus ja piiriülene koosvõime, infoühiskonna areng optimaalsete kuludega ning piiriülese koostöö toimimine. NIIS on üle võtnud infosüsteemide turvalise andmevahetuskihi X-tee tuumtehnoloogia arenduse ning piiriülene koostöö muudab X-tee arendamise Eesti jaoks oluliselt perspektiivikamaks.

Soome kasutab X-tee platvorme siseriiklikuks andmevahetuseks sarnaselt Eestiga ning kahe ökosüsteemi vahel on loodud föderatsioon, mis võimaldab automatiseeritud andmevahetust kahe riigi andmekogude ja registrite vahel ning lihtsustab seeläbi ka ettevõtjate äritegevust kummalgi pool Soome lahte. Alates juunist 2021 on NIIS-i kolmandaks liikmeks Islandi Rahandus- ja Majandusministeerium. Riigi liikmemaksu suurus on 850 000 eurot aastas.

3.4 Liikmeõiguste teostamine välisriigis registreeritud mittetulundusühingutes

Eelmistes koondaruannetes tõime välja soovi saada terviklik ülevaade kõigist Eestis ja välisriikides registreeritud piiratud vastutusega eraõiguslikest juriidilistest isikutest, milles Eesti Vabariik osaleb ning milles riigivara valitsejad riigi osalusi valitsevad ja asutaja- või liikmeõigusi teostavad, kui osalemine ei tulene Euroopa Liidu õigusaktist või välislepingust. Riigivaraseaduse alusel on riigivara valitsejatel kohustus käsitleda selliseid juriidilisi isikuid osaluste valitsemise ning asutaja- ja liikmeõiguste teostamise aruandes ning erandiks on vaid riigi osalemine välislepingute alusel moodustatud finantsinstitutsioonides ja välisriigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes, kui riigi osalemine tuleneb Euroopa Liidu õigusaktist või välislepingust.

Rahandusministeeriumile esitatud riigi liikmeõiguste teostamise aruannete kohaselt oli riik aruandeaastal 30 välisriigis registreeritud mittetulundusühingu liige ning see arv on aasta jooksul nelja võrra kasvanud.

Rahvusvaheline sihtasutus ***Academy of European Law*** (ERA, Euroopa Õigusakadeemia, varem ka *Europäische Rechtsakademie*) on Euroopa Parlamendi algatusel 1992. aastal Saksamaal asutatud avalikes huvides tegutsev mittetulunduslik sihtasutus, milles teostab riigi liikmeõigusi Justiits- ja Digiministeerium. ERA põhikirjaline eesmärk on edendada EL-i õiguse mõistmist ja parimat tava, pakkudes Euroopas tegutsevatele õigusala töötajatele koolitusi ning olles arutelude ja teadmiste vahetamise foorumiks. Eesti liitus ERA-ga 11. oktoobril 2018. aastal ning riigi liikmesusega kaasnev kulu oli ühekordne liikmemaks ERA põhikapitali suurusega 50 000 eurot, mis tasuti täies ulatuses 2018. a lõpus.

Rahvusvaheline mittetulundusühing ***Association of European Vehicle and Driver Registration Authorities*** (EReg, Sõidukite ja sõidukijuhtide registreerimise rahvusvaheline assotsiatsioon)

ühendab sõidukite registreerimisega, juhilubade väljastamisega ning sõidukite maksustamisega seotud organisatsioone 29 riigis. Sõidukite suurenenud liikuvus ning piirikontrolli vähenemine/kadumine Euroopa Liidu liikmesriikide vahel esitab väljakutseid kuritegevuse ning pettuste ennetamisel, mille lahenduseks on eelkõige informatsioonivahetuse tõhustamine ning teabe kättesaadavaks muutmine. Tõhusam infovahetus liikmesriikide piire ületanud sõidukite kontrollimisel toetab ka liikluskultuuri paranemist, vähendades anonüümsuse ning karistamatuse tunnet. Infovahetus aitab tabada näiteks trahvide (sh parkimistrahvide) ja maksude maksmisest kõrvalehoidjaid ning avastada sõidukite registreerimisega või vargusega seotud pettusi kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides. Eesti liikmemaksu suuruseks 2025. aastal oli 17 461 eurot.

Rahvusvahelise mittetulundusühingu ***Association of the European Network on Victims' Rights*** (AENVR, Euroopa ohvrite õiguste võrgustiku assotsiatsioon) eesmärk on tagada 2015. aastal loodud Euroopa ohvrite õiguste võrgustiku (ENVR) püsiv toimimine. ENVR on mitteametlik võrgustik, mis koosneb ohvrite õiguste valdkonnas tegutsevatest Euroopa Liidu liikmesriikide ekspertidest. Võrgustiku eesmärk on toetada EL õiguse (peamiselt ohvrite direktiiv ja terrorismivastane direktiiv) rakendamist läbi koostöö, koolituste ja infovahetuse. Võrgustiku kaudu on praktilist abi saanud ka terrorismi ohvrid. Assotsiatsioonil on 17 liiget. Eesti liikmemaksu suurus perioodil 2022-2025 on 8837 eurot aastas.

Association of Fire Brigades of the European Union (Euroopa Tuletõrje Liit, EUFFAS). EUFFAS on Euroopa tasandi vabatahtlik ühendus, mille eesmärk on tugevdada koostööd liikmesriikide tuletõrje- ja päästeorganisatsioonide vahel, esindada valdkonna huve Euroopa Liidu institutsioonides ning edendada teabevahetust ja standardite ühtlustamist. Liidu tegevus hõlmab tuleohutuse, tööohutuse ja elanikkonnakaitse edendamist ning õnnetuste ennetamist, päästetööde tõhustamist eluohtlikes olukordades ning keskkonna ja kultuuriväärtuste kaitset. Samuti käsitletakse Euroopa tasandil olulisi teemasid, nagu elektrisõidukitele üleminek, töö- ja puhkeaja regulatsioonid ning keskkonnanõuded. Lisaks tehakse koostööd Rahvusvahelise Tuletõrje- ja Päästeteenistuste Assotsiatsiooniga (CTIF) ning osaletakse ühistes töögruppides ja komisjonides. Päästeamet osaleb liidu töös alates 2025. aastast. Sellesse kuulumine võimaldab Päästeametil kaasa rääkida Euroopa Liidu tasandi pääste- ja elanikkonnakaitsevaldkonna poliitikate kujundamisel ning esindada Eesti huve erinevates rahvusvahelistes aruteludes. Samuti annab see võimaluse vahetada teadmisi, kogemusi ja parimaid praktikaid teiste liikmesriikidega ning osaleda rahvusvahelistes koostöövõrgustikes. EUFFAS asutati 21.05.2025 Berliinis ning sinna kuuluvad Euroopa Liidu liikmesriikide tuletõrje- ja päästeorganisatsioonid (igast riigist üks). Liikmed osalevad kord aastas toimuval üldkoosolekul ning erinevate komisjonide ja töögruppide töös. Eesti liikmemaksu suuruseks on 960 eurot aastas.

Rahvusvaheline mittetulundusühing ***Biometrics Institute*** (Biomeetria Instituut) asutati iseseisva ja erapooletu rahvusvahelise foorumina biomeetria alase teabe vahetamiseks ja teadlikkuse suurendamiseks ning Vabariigi Valitsuse 28.02.2019 korralduse nr 63 alusel teostab riigi liikmeõigusi Siseministeerium. Instituudi eesmärk on muuhulgas: 1) biomeetria eesmärgipärase, vastutustundliku ja eetilise kasutamise edendamine; 2) liikmete ja avalikkuse teavitamine; 3) valdkonna standarditest ja arengusuundumustest teavitamine; 4) panustamine parima praktika ja poliitika kujundamisse; 5) asjakohaste teadus- ja arendustööde tegemise julgustamine ja toetamine; 6) infosüsteemide ja programmide turvalisuse ja terviklikkuse edendamine.

Eestis identiteedihalduse valdkonnas kõrge taseme hoidmiseks on tähtis olla kursis tehnoloogia arenguga kogu maailmas, õppida parimatest praktikatest ning panustada piisaval hulgal kompetentsi inimeste koolitamisse ja arendamisse. Siseministeeriumi osalemine instituudi töös täidab neid eesmärke, sealhulgas suurendab teadlikkust selle valdkonna parimast praktikast ja kasvatab kompetentsi Eestis. Siseministeerium on instituudi töösse kaasanud ka eksperdid oma allasutustest.

Biometrics Institute liikmeteks on enam kui 1000 liiget 30 riigist, sealhulgas kuuluvad liikmete hulka Euroopa Liidu riikide siseministeeriumid, politsei- ja migratsiooniametid, peale nende osalevad liikmetena instituudi töös ülikoolid ja tehnoloogiaettevõtted. Eesti liikmemaksu suurus on 2868 eurot aastas.

Confederation of European Probation (CEP, Euroopa kriminaalhooldusorganisatsioon) koondab kriminaalhooldusorganisatsioone, valdkonnast huvitatud teadlasi ja uuringute läbiviijaid üle kogu Euroopa. CEP algatab ja viib koos oma liikmetega ellu kriminaalhooldusteemalisi uurimusi ja praktikat arendavaid projekte ning peab rahvusvaheliste ekspertide andmebaasi. Samuti korraldatakse konverentse ja seminare ning antakse välja regulaarset uudiskirja, milles kajastatakse aktuaalseid uuendusi, parimaid praktikaid ja uuringukokkuvõtteid. CEP ühendab 41 Euroopa riigi esindusi. CEP loodi aastal 1981, Eesti Vabariik on organisatsiooni liige alates 01.01.2003. Liikmemaks põhineb CEP arvutusel, mis võtab arvesse riigi heaolu, sisemajanduse koguprodukti ning inflatsiooninäitajaid. Eesti liikmemaksu suurus oli 2025. aastal 3149 eurot.

European Association for Biometrics (Euroopa Biomeetria Assotsiatsioon, EAB) on Euroopa biomeetria valdkonnas juhtiva mittetulundusühinguga, mis edendab biomeetria ja turvalise digitaalse identiteedi vastutustundlikku, eetilist ning andmekaitsenõudeid austavat kasutamist. Sõltumatu koostööplatvormina ühendab organisatsioon tööstuse, teadlased, valitsusasutused ja kodanikuühiskonna, et suunata valdkonna arengut läbi teadmiste vahetamise, hariduse ja innovatsiooni toetamise. Korraldades konverentse ning tunnustades silmapaistvaid teadustöid. Assotsiatsioon korraldab töötubasid või infotunde seoses erinevate biomeetria teemadega. Antud asutus keskendub just Euroopa sisestele teemadele, kui teised biomeetria organisatsioonid ülemaailmsetele. Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 2023. Antud organisatsiooni kuulumine annab võimaluse olla kursis Euroopa siseste biomeetria arengusuundadega ja uuemate teadus avastustega. Liikmelisuse tasu on inimese kohta 95 eurot aastas, mis annab õiguse osaleda online üritustel ja ka konverentsidel, mida iga-aastaselt korraldatakse.

Rahvusvaheline mittetulundusühing ***European Business Registry Association*** (EBRA, Euroopa Äriregistrite Ühendus) on *European Commerce Registers' Forum* (ECRF) ja *European Business Register* (EBR) ühinemise tulemusel Belgias asutatud mittetulundusühing, mis registreeriti 16. aprillil 2019. EBRA peamisteks eesmärkideks on olla tugevaks äriregistreid ühendavaks võrgustikuks, edendada registrite vahelist koostööd, jagada informatsiooni ja parimaid praktikaid, korraldada uurimis- ja arendustegevust äriregistri valdkonnas ning pakkuda lahendusi elektrooniliseks andmevahetuseks. EBRA liikmeteks on 42 organisatsiooni 36 riigist. Eesti liikmemaksu suurus on 3000 eurot aastas.

Rahvusvaheline ühendus ***European Centre of Excellence (CoE) for Civilian Crisis Management*** (Euroopa Tsiviilkriisiohje Oivakeskus) asutati Berliinis 17. septembril 2020. a ning selles teostab riigi liikmeõigusi Välisministeerium. Euroopa Tsiviilkriisiohje Oivakeskuse eesmärgiks on tegevus Euroopa Liidu liikmesriikide, Euroopa välisteenistuse, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liitlaste ja rahvusvahelise sekretariaadi ning EL 12 tsiviilmissiooni keskmes järgmistes valdkondades:

1) Infohaldus – parimate EL tsiviilse ühise julgeoleku ja kaitsepoliitika (ÜJKP) praktikate kogumine ja talletamine, infovahetus ekspertidega ning liikmesriikide omavahelise suhtlemise hõlbustamine;
2) Koolitus – tsiviilmissioonidele saadetavate ekspertide koolitusvajaduste kindlaks määramisel ja koolitusprogrammide väljatöötamisel liikmesriikide toetamine;
3) Tsiviilmissioonide ettevalmistamise ja läbiviimise standardprotseduuride arendamine ning tsiviilmissioonide igapäevase tegevuse toetamine.

Euroopa Tsiviilkriisiohje Oivakeskusel on 23 liiget, Eesti liikmemaksu suurus on 20 000 eurot aastas.

European Cooperation in Science and Technology (COST) Association (Euroopa Teadus- ja Tehnikakoostöö Assotsiatsioon) on Euroopa vanim valitsustevaheline võrgustik koostöö korraldamiseks teaduse ja tehnoloogia valdkonnas.

COST assotsiatsioon on Belgias registreeritud mittetulunduslik organisatsioon, mille eesmärgiks on COST praktilise tugiteenuse edendamine, korraldamine, juhtimine ja rahastamine lähtudes COST missioonist, milleks on teadusvõimekuse kasvatamine, ühendades kõrgetasemelisi teaduskogukondasid nii Euroopas kui ka kogu maailmas ning koostöö võimaluste andmine oma karjääri alguses olevatele teadlastele. COST-il on 41 täisliiget, 1 koostööliige ja 1 partnerliige. 2025. aastal COST riikidelt liikmemaksu ei kogunud.

Rahvusvaheline mittetulundusühing ***European Cyber Security Organisation*** (ECSO, Euroopa Küberjulgeoleku Organisatsioon) on 2016. aastal Belgias asutatud mittetulundusühing, mille üldine põhikirjaline eesmärk on toetada kõiki algatusi ja projekte, mille siht on arendada, edendada või toetada Euroopa küberjulgeolekut. Eelkõige on ECSO loodud selleks, et hõlbustada osalust ja koostööd Euroopa Komisjoniga küberjulgeoleku avaliku ja erasektori lepingulises partnerluses (*contractual public-private partnership in the area of cybersecurity industrial research and innovation*) ning tegevusi rahastatakse EL vahenditest ja erasektori investeeringutest. Partnerlusleping Euroopa Komisjoni ja ECSO vahel sõlmiti 5. juulil 2016. Partnerluse eesmärk on avaliku ja erasektori koostöös arendada ja toetada EL küberjulgeolekut, samuti propageerida ning julgustada innovatsiooni ja uurimistegevust küberjulgeoleku valdkonnas.

Kuna Kaitseministeerium kuulub ECSO-s *public administration* kategooriasse, siis selle töös osalemisel ei tasu Kaitseministeerium liikmemaksu. ECSO-ga on liitunud ca 270 ettevõtet ja organisatsiooni (sh kaheksa Eesti ettevõtet või organisatsiooni).

European Fire Service Colleges' Association (EFSCA, Euroopa Tuletõrje- ja Päästekoolide Assotsiatsioon) on loodud 1988. aasta juunis Prantsusmaa, Hollandi ja Ühendkuningriigi riiklike tuletõrjekoolide soovi tõttu vahetada regulaarselt tuletõrjujate koolituste kohta teavet. Praegu kuulub ühendusse riiklikke tuletõrjujate väljaõppekeskuseid 27-st Euroopa Liidu ja 4-st Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmesriigist. Ühenduse peamine eesmärk on vahetada ja teha kättesaadavaks teavet nii liikmesriikide kui ka Euroopa Liidu hariduse ja kutseõppe kohta selleks, et rahuldada tõhusamalt Euroopa teenistustes ja tuleohutusega tegelevates organisatsioonides töötava personali koolitus- ja karjäärivajadusi. Samuti edendab ühendus teadus- ja arendustegevust. Ühendus on ka ametlik töösuhete foorum Euroopa Liidu liikmesriikide esindajatele, kellel on õigus esitada oma kolledžite seisukohti ja arvamusi riiklikul tasandil.

Sisekaitseakadeemia osaleb ühenduse töös aastast 2011. Sisekaitseakadeemia jaoks on oluline ühenduse töös osaleda, kuna see võimaldab jagada koolitusmetoodikat ja koolituste sisu, vahendada teavet spetsialistide ja koolitajate kohta ning teha koostööd teiste riikidega. See omakorda rikastab päästeteenistujate väljaõpet. Eesti liikmemaksu suurus on 1000 eurot aastas.

European Land Registry Association (ELRA, Euroopa Kinnistusregistrite Ühendus) on 2004. aastal Belgias asutatud ja registreeritud mittetulundusühing, mis on loodud Euroopa riikide kinnistusraamatut pidavate organisatsioonide vaheliseks koostööks. ELRA peamiseks eesmärgiks on teadvustada ja arendada kinnistusregistrite rolli kinnisasjade käibes ning kapitaliturul. ELRA idee on jagada parimat praktikat ehk tutvustada erinevate liikmesriikide kinnistusraamatute nii õigus- kui ka infosüsteeme, tekkinud probleeme ja edulugusid. Lisaks teeb ELRA koostööd teiste EL institutsioonidega ja osaleb EL Komisjoni poolt algatatud Euroopa

Kinnistusraamatu piiriülese andmevahetuse projektis *Land Register Interconnection* (E-Justice portaali loodav üle-euroopaline kinnistusregistrite andmete otsingusüsteem).

Eesti osaleb ELRA töös aastast 2015, riigi täieõiguslik esindaja ja riigi liikmeõiguste teostaja ELRA-s on Justiits- ja Digiministeerium. ELRA liikmeteks on 31 organisatsiooni 25 liikmesriigist. Eesti liikmemaksu suurus on 2000 eurot aastas.

European Network of Policewomen (ENP, Euroopa Naispolitseinike Võrgustik) asutati 1989. aastal Hispaanias selleks, et julgustada naisi politsei ja teiste korrakaitseüksustega liituma. Ühenduse eesmärk on tagada Euroopa korrakaitseüksustes sooline võrdsus, jagada kogemusi ning pakkuda võrgustiku liikmetele mentoreid. Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös aastast 2003. Ühenduse liikmesus annab Eesti naispolitseinikele võimaluse teha koostööd teiste riikide kolleegidega. Näiteks on ühendus korraldanud naispolitseinikele mitu rahvusvahelist karjääriarendusseminari, millest on saanud osa võtta ka Politsei- ja Piirivalveameti ametnikud. See annab ka võimaluse end erialaselt täiendada, osaleda mitmesugustel rahvusvahelistel koolitustel ning vahetada kogemusi ja parimaid tegutsemisviise. Euroopa Naispolitseinike Võrgustikus on liikmeid 27 riigist, liikmemaksu ei ole.

Rahvusvaheline mittetulundusühing ***European Network Remembrance and Solidarity*** (ENRS, Euroopa Mälestamise ja Solidaarsuse Võrgustik) asutati 2005. aastal Saksa, Ungari, Poola ja Slovakkia kultuuriministrite poolt Euroopa 20. sajandi ajalugu puudutavaks uurimis- ja haridustööks. Aastal 2014 liitus Rumeenia ning vaatlejatena osalevad Tšehhi, Austria, Albaania, Gruusia, Leedu ja Eesti. Vaatleja staatuse omandamise läbirääkimisi pidas Justiitsministeerium 06.02.2020 valitsuskabineti otsuse alusel, võrgustiku täisliikme staatuse taotlemist tuleb valitsuskabineti nõupidamisel eraldi arutada. Vaatleja staatusega ei kaasne riigile rahalisi kohustusi, kuid vaatleja staatuses saab riik olla maksimaalselt kaks aastat. Eesti vaatleja staatus lõppes 30.11.2022, täisliikme staatusega kaasnev kulu oleks iga-aastaselt makstav liikmemaks summas 50 000 eurot, lähiajal soovitakse seda tõsta 150 000 euroni.

Võrgustiku täisliikme staatuse taotlemist ei ole Vabariigi Valitsus otsustanud, kuid võrgustiku täisliikme staatus avardaks Eesti võimalusi tutvustada senisest suuremas mahus nii Eesti kui Baltikumi ajaloolist mälu ning teha rahvusvahelist koostööd ajaloo uurimis- ja haridusvaldkonnas. Viimasel ajal on kasvanud Venemaa mõjutustegevus ENRS-i tegevuse osas, millele saaks Eesti liikmena vastu seista. Eesti esindajaks ENRS-is on nimetatud Eesti Mälu Instituut. Kokku kuulub võrgustikku rohkem kui 360 partnerorganisatsiooni üle Euroopa.

European Organisation of Prison and Correctional Services (EuroPris, Euroopa vanglate ja korrektsiooniasutuste organisatsioon) eesmärk on arendada korrektsioonivaldkonda ja üleeuroopalist koostööd, et muuta ühiskond turvalisemaks. EuroPris on asutatud 2011. aastal, Eesti liitus EuroPrisiga 2015. aasta jaanuaris. EuroPrisi kuulub 41 riiki ning liikmemaks kujuneb vastavalt riigi sisemajanduse kogutoodangule. Eesti liikmemaksu suurus oli 2025. aastal 5000 eurot.

European Police Sports Union (USPE, Euroopa Politsei Spordiliit) asutati 1950. aastal Prantsusmaal ning selle eesmärk on propageerida politseisporti. Ühenduse korraldatavad üritused võimaldavad edendada liikmete vahel suhtlust, seetõttu suureneb liikmesriikide teadlikkus teistest kultuuridest ning ühtlustub kultuurikoostöö igapäevases politseitöös. Samuti annab ühenduse liikmeks olek Politsei- ja Piirivalveametile võimaluse tutvustada Eesti riiki ja ametit ennast ning tagada head sportimisvõimalused nendele Eesti politseisportlastele, kes osalevad Euroopa politsei meistrivõistlustel.

Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös aastast 1994. Ühendusse kuulumine on Politsei- ja Piirivalveameti jaoks oluline, sest võimaldab suhelda ja luua kontakte ühendusse kuuluvate

riikide ametnikega ning seeläbi kindlustada usaldus, hea maine ja lugupidamine Politsei- ja Piirivalveameti kui võrdväärse partneri vastu. Euroopa Politsei Spordiliidu liikmeteks on 40 Euroopa riiki. Eesti liikmemaksu suurus on 1000 eurot aastas.

European Roads Policing Network (ROADPOL, Euroopa Liikluspolitsei Võrgustik) asutati 2019. aastal Ühendkuningriigis. See on Euroopa liikluspolitseinikke ühendav koostöövõrgustik, mille eesmärk on muuta Euroopa teedel liiklemine turvalisemaks ning vähendada raskete vigastuste või surmaga lõppenud avariide hulka. Selle saavutamiseks teevad liikmesriigid tihedat koostööd, näiteks viiakse ellu liiklusohutusoperatsioone, tehakse avalikke kampaaniaid, tutvustatakse uusi tehnoloogiaid ja tehnikat liiklusohutuse arendamiseks, vahetatakse teadmisi ja parimaid tegutsemisviise mitmesugustel ühenduse korraldatavatel koolitustel ja seminaridel.

Ühenduses on oluline roll liiklusjärelevalvel, näiteks korraldab ühendus üle-euroopalist operatsiooni, mille käigus teevad liikmesriigid ühel ajal kindla suunitlusega järelevalvetegevust, näiteks kontrollitakse sõidukijuhtide joovet, mõõdetakse sõidukiirust jms. Samuti pööratakse liiklusohutusele tähelepanu selliste projektide kaudu nagu Speed Marathon (liiklustalgud) ja EDWARD (päev, mille eesmärk on, et sel päeval ei sureks Euroopas liiklusõnnetuse tagajärjel mitte ühtegi inimest).

Kuna ühenduse üks eesmärk on muuta Euroopa teedel liikumine turvalisemaks ning seda tehakse järelevalve kaudu, on Eesti jaoks oluline sellesse ühendusse kuuluda. Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös aastast 2019. Ühendusse kuulumine võimaldab tihendada koostööd Euroopa liikluspolitseinikega, vahetada kasulikke kogemusi ning osaleda üle-euroopalistes politseioperatsioonides ja kampaaniates. Euroopa Liikluspolitsei Võrgustikus on enam kui 31 000 liiget 165 riigist. Eesti liikmemaksu suurus on 5000 eurot aastas.

Rahvusvahelise mittetulundusühingu ***European Spatial Data Research*** (EuroSDR, Euroopa Ruumiandmete Rakendusuuringute Ühing) on asutatud Pariisis ja Eesti Vabariik astus selle liikmeks veebruaris 2019. Riigi liikmeõigusi teostab Maa-amet, kuna Eesti riiklike ruumiandmete ajakohasus, kättesaadavus ja kasutuslihtsus on Maa-ameti vastutusalas. EuroSDR-i peamine eesmärk on edendada rakendusuuringuid ja haridust, eelkõige uurides ning töötades välja meetodeid, süsteeme ja standardeid ruumiandmete ja ruumiinfo hõiveks, töötlemiseks, tootmiseks, pidamiseks, säilitamiseks ja levitamiseks ning tagades avaliku ja erasektori uurimisasutuste ja ruumiandmeid tootvate organisatsioonide vahelise koostöö. EuroSDR-il on 39 liiget 20 erinevast riigist. Eesti liikmemaksu suurus oli 2025. aastal 4800 eurot.

Federation of the European Union Fire Officers Associations (FEU, Euroopa Liidu Päästepealike Assotsiatsioon) on asutatud Luksemburgis ja sellel on liikmeid 26 Euroopa riigis. Ühenduse peaeesmärk on arendada Euroopa kutselise päästeteenistuse juhtide strateegilise tasandi juhtimisoskusi, olla päästevaldkonna kaalukas esindaja nii Euroopas kui ka üle maailma ning vahendada teadmisi. Näiteks soovitakse vahetada parimaid kogemusi, teadmisi ja analüüse, sealhulgas koguda kiirelt ja vahetult teavet teiste riikide päästeasutustelt toimunud hädaolukordade lahendamise kohta, ning hõlbustada riikidevahelist koostööd nii turvalisuse valdkonnas kui ka muudes avalikkusele olulistes teemades. Lisaks hõlmab ühenduse tegevusvaldkond ohutut töökeskkonda, ühiskonna ja kogukonna turvalisust, väljaõpet ja muud sellist, et arendada liikmesriikides (kulu)tõhusaid päästesüsteeme. Koostööd tehakse muu hulgas Euroopa Komisjoni, Euroopa Tuletõrje- ja Päästekolledžite Liidu, Rahvusvahelise Tuletõrje- ja Päästeteenistuste Assotsiatsiooni (CTIF) ja teiste organisatsioonidega.

Päästeamet osaleb ühenduse töös aastast 2006. Ühendusse kuulumine aitab saada teavet ja kogemusi, mis on olulised valdkonna arenguga kaasas käimiseks ja päästevaldkonna arendamiseks Eestis. Samuti loob see head tingimused riikidevahelistes koostööprojektides osalemiseks ning võimaldab Eesti kaasata rahvusvahelisse infovõrgustikku. Kuna ühendus peab

üha olulisemaks päästevaldkonna juhtide koolitamist, annab see ka Päästeametile paremad võimalused juhtide arendamiseks rahvusvahelisel tasandil. Eesti liikmemaksu suurus on 1100 eurot aastas.

International Association of Fire and Rescue Services (CTIF, Rahvusvaheline Tuletõrje- ja Päästeteenistuste Assotsiatsioon) asutati 1900. aastal Pariisis. See on rahvusvaheline päästevaldkonna organisatsioon, mille eesmärk on toetada ülemaailmset tuletõrjealast koostööd ning võimaldada liikmetel vahetada kogemusi tulekahjude ja suure mõjuga õnnetuste ennetamise ja päästetööde vallas. Ühenduse üks peamisi tegevusalasid on rahvusvahelise koostöö edendamine nii tehnilise kui ka teaduskoostöö vormis, näiteks avaldab ühendus teaduslikke uuringuid ja artikleid. Samuti vahendab ühendus kogemusi ja praktikaid kogu maailmas. Praegu on ühendusel liikmeid 39 riigis – lisaks Euroopa riikidele on liikmed näiteks Jaapan, Lõuna-Korea ja Ameerika Ühendriigid. Ühenduse liikmeks olek võimaldab Eestis osaleda ühenduse alamkomiteedes ja töörühmades, kus vahetatav teave ja kogemused on olulised valdkonna arenguga kaasas käimiseks ja päästevaldkonna arendamiseks Eestis.

Päästeamet osaleb ühenduse töös aastast 1992. Ühendusse kuulumine aitab arendada päästevaldkonda Eestis, kuna see võimaldab Päästeametil teha koostööd ning vahetada kogemusi ja teadmisi teiste riikidega. Eesti liikmemaksu suurus on 960 eurot aastas.

International Corrections and Prisons Association (ICPA, Ülemaailmne Vanglatöö Organisatsioon) on ülemaailmne õigusrikkujatega tegelejate kogukond. Organisatsiooni liikmeteks on riikide vangla- ja kriminaalhooldusametid, vanglateenistujaid ette valmistavad õppeasutused ja koolituskeskused, teadusasutused, õigusrikkujatega tegelevad mittetulundusühingud, erasektori ettevõtted, kes pakuvad teenuseid, arendavad tehnoloogiaid või puutuvad muul moel kokku õigusrikkujatega. Tegevusvaldkonnad on sama eripalgelised kui organisatsiooni liikmed: antakse välja perioodilist ajakirja, korraldatakse koolitusi ning konverentse, viiakse ellu projektipõhiseid tegevusi valdkonna edasi arendamiseks, ekspertgruppidelt võimalused saada nõu, viiakse läbi ja avaldatakse teadusuuringuid ja palju muud. Liikmemaks on ca 1000-1600 USD aastas.

International Maritime Rescue Federation (IMRF, Rahvusvahelise Merepääste Föderatsioon) asutati 1924. aastal. See on ainus mereotsingu- ja päästevõimega (ingl *search and rescue*, edaspidi ka SAR) valitsusväline organisatsioon, millel on nõuandev staatus ÜRO Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis. Organisatsiooni eesmärk on arendada ja parandada SAR-i suutlikkust ja võimekust kogu maailmas ning ühendada merenduse erihaldusorganisatsioone. Ühendus annab merepäästega seotud organisatsioonidele võimaluse jagada teadmisi, kogemusi ja parimaid tegutsemisviise ning loob võimaluse osaleda ühenduse korraldatud konverentsidel, kohtumistel, foorumitel, vahetusprogrammides, temaatilistel koolitustel. Näiteks toimuvad igal aastal regionaalsed kohtumised ning aeg-ajalt peetakse masspäästekonverentse ja merepääste-kongresse. Peale selle propageerib ühendus mitmesuguste programmide kaudu veeohutust.

Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös aastast 2014. Ühendusse kuulumine on oluline, kuna ühenduse tegevus merepääste- ja otsinguvaldkonnas on asjakohane ja vajalik ka Eestis. Rahvusvahelise Merepääste Föderatsioonis on 115 liiget 50 erinevast riigist. Eesti liikmemaksu suurus on 450 eurot aastas.

Rahvusvahelises migratsiooniorganisatsioonis ***International Organization for Migration*** (IOM) teostab Vabariigi Presidendi 12.11.2004 otsusega välja kuulutatud „Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooniga ühinemise ning tema põhikirja ja põhikirja muutmise heakskiitmise seaduse“ alusel riigi liikmeõigusi Siseministeerium. IOM aitab tagada rände korrapärast ja humaanset juhtimist, edendada rahvusvahelist koostööd rändeküsimustes, aidata leida praktilisi lahendusi rändeprobleemidele ja pakkuda humanitaarabi abivajavatele sisserändajatele, sealhulgas pagulastele ja riigisiseselt ümberasustatud inimestele.

IOM Eesti kontori põhiliseks tegevusvaldkonnaks on toetada vabatahtlikku tagasipöördumist ja reintegratsiooni, võimalusel pakkuda kultuurilist orientatsiooni rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele, arendada koostööd Siseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti ning vabaühendustega, tõstmaks nii ametnike kui ka ühiskonna teadlikkust rändeküsimustes.

IOM panustab aktiivselt humaanse ja korrapärase rände toetamisse läbi erinevate projektide, mh. „Kolmandate riikide kodanike kaasamine kohalike omavalitsuste ja mittetulundusühingute poolt" ning „Vabatahtliku tagasipöördumise ja reintegratsiooni programmi rakendamine Eestis". Lisaks sellele on IOM varasemalt edukalt osalenud projektides, mis on panustanud rahvusvahelise kaitse protsessidega seotud osapoolte pädevuse tõstmisesse ning avalikkuse teadlikkuse tõstmisesse rände ning rahvusvahelise kaitsega seotud teemadel. IOM liikmeteks on 174 liikmesriiki ja 8 vaatlejastaatusega riiki. Eesti liikmemaksu suurus on 20 168 eurot aastas.

The Critical Communications Association (Kriitilise Tähtsusega Side Assotsiatsioon, TCCA) on rahvusvaheline mittetulundusühing, mis koondab kriitilise side valdkonna organisatsioone ja eksperte. See keskendub missioonikriitiliste kommunikatsioonilahenduste arendamisele, mida kasutavad näiteks pääste-, politsei- ja muud avaliku julgeoleku asutused. TCCA liikmete hulka kuuluvad tehnoloogiaettevõtted, võrguteenuse pakkujad, valitsusasutused ja tööstuse sidusrühmad. Organisatsiooni peamine eesmärk on tagada töökindel, turvaline ja koostalitlusvõimeline side kriitilistes olukordades. Liikmemaks 950 eurot aastas.

The International Council for Information Technology in Government Administration (Rahvusvaheline Valitsussektori Infotehnoloogia Nõukogu, ICA) on Belgias registreeritud rahvusvaheline mittetulundusühendus. See edendab ja hõlbustab ideede, teadmiste ja kogemuste mitteametlikku vahetamist keskvalitsuse halduses kasutatava juhtimise ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teemal. ICA on rahvusvaheline foorum, mis toetab tippjuhtkonda IT-poliitika kujundamisel, eesmärgiga suurendada valitsuste tõhusust ja tulemuslikkust kohalikul tasandil. ICA aastakonverents toob kokku maailma valitsuste infoametnikud (CIO-d), ICA liikmed ja delegaadid, et vahetada oma oskusteavet ja tavasid, luua sisu, konsulteerida ja prognoosida IT-trende tulevastele valitsustele. Igal aastal korraldab erinev liikmesriik seda üritust, mille käigus ICA riiklikud esindajad uurivad mitmesuguseid IKT-teemasid. Osalejad annavad ametlike esitluste, töötubade, ekspertpaneelide ja ümarlaudade kaudu aru oma riigis huvipakkuvate hiljutiste IT-arengutega. ICA loob ka uurimisrühmi, et käsitleda põhjalikumalt liikmesriikidele eriti huvipakkuvaid teemasid. Eesti on ICA liige aastast 1999 ning korraldab käesoleval aastal ka aastakonverentsi. ICA liikmemaks on 3500 eurot aastas. Seisukoht liikmelisuse jätkamise kohta: Eesti liikmelisuse jätkamine on vajalik.

Eesti osaleb ka mitmes Euroopa teadustaristute konsortsiumis (*European Research Infrastructure Consortium* – ERIC), milles osalemist kajastavad ka Eesti teadustaristu teekaart ning EL partnerluste osaluskava (Euroopa Teadusruumi partnerlustes osalemise kava EL raamprogrammis Horisont 2020, NordForski taotlusvoorudes ja rahvusvahelistes teadustaristutes (2019-2024)).

Euroopa teadustaristute konsortsiumis ***Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure*** (BBMRI ERIC, Biopankade ja biomolekulaarressursside taristu) on Austria Vabariigis registreeritud ühtne üleeuroopaline biopankade ja biomolekulaarressursside teadustaristu, mille esmaülesanne on Euroopa biopankade harmoniseerimine, rahvusvahelise koostöövõrgustiku loomine ja tõhustamine ning teadustaristu efektiivse kasutamise edendamine. BBMRI ERIC tagab eelkõige turvalise juurdepääsu kliinilistele andmekogudele, hõlbustades niiviisi teadusuuringute korraldamist ning andes hoogu rahvusvahelisele koostööle nii biotehnoloogias, meditsiinis kui ka farmaatsiatööstuses. BBMRI ERIC-u tegevusi elluviivaks

riiklikuks keskuseks Eestis on Tartu Ülikooli Eesti geenivaramu. BBMRI ERIC-ul on 20 liiget ja 5 vaatlejaliiget. Eesti liikmemaksu suurus oli 2025. aastal 24 388 eurot.

Euroopa teadustaristute konsortsium ***Common Language Resources and Technology Infrastructure*** (CLARIN ERIC, Ühiseid keeleressursse ja -tehnoloogiaid hõlmav taristu) on üleeuroopaline teadustaristu, mis teeb keeleressursid ja -tehnoloogia kättesaadavaks ja kasutatavaks lõimitud ja koostoimiva taristuna. CLARIN koosneb juht- ja koordineerivatest organitest, riiklikest konsortsiumidest, eri tüüpi eksperdikeskustest ja veebiteenustest.

Madalmaade Kuningriigis registreeritud CLARIN ERIC-u peamine eesmärk on edendada humanitaar- ja sotsiaalvaldkonna teadusuuringuid sellega, et teadlastele pakutakse ühetaolist ligipääsu digitaalsetele keeleandmestikele ja nende töötlemise vahenditele. CLARIN ERIC muudab keeleressursid, -tehnoloogia ja -teadmised kättesaadavaks laiemale humanitaar- ja sotsiaalteaduste teadlaskonnale ning pakub pikaajalisi lahendusi ja tehnilisi teenuseid, mis on mõeldud keeleandmete ja töötlusvahendite kasutamiseks, ühendamiseks, analüüsimiseks ja säilitamiseks. CLARIN ERIC-ul on 23 liiget ja 3 vaatlejaliiget, Eesti liikmemaksu suurus oli 2025. aastal 15 570 eurot.

Euroopa teadustaristute konsortsiumi ***European Social Survey*** (ESS ERIC, Euroopa Sotsiaaluuringu taristu) peamiseks eesmärgiks on tagada ühiskondade arengu ja inimeste käitumise uurimiseks kõrge kvaliteediga andmestik. Andmeid kogutakse alates 2001. aastast iga kahe aasta tagant ning Eesti ühines ESS uuringuga 2004. aastal. Kogutud andmed võimaldavad analüüsida hoiakute, institutsioonide arengu ja inimeste käitumise vahelist seost ning mitmeid muid protsesse ühiskondades.

Alates 2013. aastast on ESS Euroopa Teaduse Infrastruktuuri ERIC (*European Research Infrastructure Consortium*) projekt ning Eesti on üks ESS ERIC-u 14 asutajaliikmest. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 31.01.2013 korraldusele nr 39 teostab ESS ERIC-us Eesti riigi liikmeõigusi Sotsiaalministeerium.

Seni on olnud ESS ERIC registreeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis. ESSi statuudi järgi vaatab ESS-ERICu üldkogu iga nelja aasta järel üle nii registreerimise asukoha riigi kui peakorteri asutuse. Kui Brexiti järelmina saab Ühendkuningriigist kolmas riik määruse (EÜ) nr 723/2009 tähenduses, siis võib saada ESS-ERICu (ajutiseks) peakorteriks Norra. Praegu arendatakse Norras välja ühtset andmeladu ja Norrast on palgatud konsortsiumi andmehalduse kontrollijad-arendajad.

ESS ERIC-usse kuulub hetkel 27 riiki, üheteistkümnendas andmete kogumise voorus osales kokku 29 riiki. Eesti liikmemaksu suurus oli 2025. aastal 26 000 eurot.

Rootsi Kuningriigis registreeritud Euroopa teadustaristute konsortsium ***European Spallation Source*** (ESS ERIC, Euroopa Neutronkiirguse Allikas) on 17 Euroopa riigi ühisprojekt, mille eesmärk on üles ehitada ja töös hoida järgmise põlvkonna teadustaristu objekti, mis on mõeldud põhiliselt meditsiini-, biokeemia- ja materjaliuuringuteks neutronite abil. Euroopa Neutronkiirguse Allikas ehitatakse Lundi Rootsis ja selle arvutuskeskus hakkab tööle Kopenhaagenis Taanis. Teadustaristu valmimise tähtaeg pikenes seoses COVID pandeemiast tekkinud probleemidega, uus eeldatav valmimise tähtaeg on 2028. aastal.

Euroopa Neutronkiirguse Allikas saab olema maailmas unikaalne kõrgeima eredusega teaduslikuks uurimistööks mõeldud neutronkiire allikas. Esimesed 15 instrumenti võimaldavad teha ainulaadseid eksperimente biokeemia, keemia, füüsika, geoloogia jne vallas. Neutronkiirguse meetodid on väga informatiivsed vesiniksidemete ja teiste vesinikstruktuuride ning nende dünaamika uurimiseks.

Eesti osalemine Euroopa neutronkiirgusallika projektis avab Eesti teadlastele uued võimalused materjaliteaduste, bioloogiliste struktuuride, energeetika-alaste uuringute ja muude valdkondade arendamisel. ESS ERIC-ul on 13 liiget, liikmemaksu ei ole. 2025. aastal liikmemaks puudub.

3.5 Liikmeõiguste teadlik teostamine ja kaasnev aruandlus

RIIGI LIIKMESUS KODU- JA VÄLISMAISTES MITTETULUNDUSÜHINGUTES

Sarnaselt eelmistele koondaruannetele soovitame liikmeõiguste teadliku teostamise ning riigi ressursside efektiivse kasutamise tagamiseks (ülevaate omamiseks riigi liikmesustest ning riigi- ja valitsusasutuste samaaegse liikmesuse vältimiseks) pöörata igas ministeeriumis tähelepanu olemasolevatele liikmesustele ning viia vajadusel läbi liikmesuste revisjon. Eriti oluline ja vajalik on see ministeeriumite ja nende vastutusalade ümberkorraldamise järgselt ehk aastail 2023-2025 toimunud muudatuste valguses.

Riigivaraseaduse alusel on riigivara valitsejatel kohustus käsitleda riigi liikmesust juriidilistes isikutes liikmeõiguste teostamise aruandes ning erandiks on vaid riigi osalemine välislepingute alusel moodustatud finantsinstitutsioonides ja välisriigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes, kui riigi osalemine tuleneb Euroopa Liidu õigusaktist või välislepingust.

RIIGI LIIKMESUSTEGA KAASNEV ARUANDLUS

Peame oluliseks riigivaraseaduses sätestatud aruandluskohustuse (liikmeõiguste teostamist puudutava teabe avalikustamine ja esitamine Rahandusministeeriumile 10. juuliks) õigeaegset täitmist. Käesoleval aastal edastas viis liikmeõiguste teostajat oma teabe tähtaegselt, kolm edastas teabe hilinemisega ja kaks ei ole ka oktoobri alguse seisuga jõudnud nõutud teavet koostada ja edastada.

LISAD

Lisa 1.1 Riigi osalusega äriühingud ning nende tegevusalad

JÄTKUVALT TEGUTSEVAD						
Nr	**Äriühing**	**Seisuga 01.01.2025**	**Seisuga 31.12.2025**	**Seisuga 30.04.2026**	**Eesmärk**	**Tegevusala**
Kokku, arv		**23**	**24**	**24**		
Kliimaministeerium		**11**	**11**	**11**		
1	AS ALARA	100%	100%	100%	avalik huvi	Ohtlike ja radioaktiivsete jäätmete käitlemine, radioaktiivsete jäätmete ja nende käitlemisega seotud ohtude vähendamine ning ohtlike ja tavajäätmete ringkasutuse suurendamine Eestis.
2	OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	100%	100%	100%	avalik huvi	Keskkonnauuringute läbiviimine
3	AS Eesti Raudtee	100%	100%	100%	avalik huvi	Raudtee infrastruktuuri majandamine. Strateegiliselt oluline taristuettevõte, mis aitab kaasa elutähtsa teenuse tagamisele ja omab seeläbi ka riigikaitseliselt olulist funktsiooni.
4	Elering AS	100%	100%	100%	avalik huvi	Tarbijatele nõuetekohase energiavarustuskindluse tagamine
5	Lennuliiklusteeninduse AS	100%	100%	100%	avalik huvi	Tallinna lennuinfopiirkonna teenindamine, aeronavigatsiooniteenuse osutamine. Strateegiliselt oluline äriühing, kes aitab kaasa avalikust huvist lähtuva teenuse tagamisele.
6	OÜ Rail Baltic Estonia	100%	100%	100%	avalik huvi	Osaluse omandamine ja valdamine kolme Balti riigi ühisettevõttes RB Rail AS, mille ülesandeks on raudtee rajamine Tallinnast Leedu-Poola piirini.
7	AS Saarte Liinid	100%	100%	100%	avalik huvi	Avalikust huvist lähtuva teenuse osutamine ning tulu teenimine, regionaalse infrastruktuuri haldamine ja arendamine
8	AS Tallinna Lennujaam	100%	100%	100%	avalik huvi	Lennuväljade (sh. regionaallennujaamade) ja lennujaama reisiterminalide töö korraldamine
9	AS Tallinna Sadam	67%	67%	67%	tulu teenimine	Sadamate tööga seotud tegevused. Strateegiliselt oluline infrastruktuuri ettevõte, millel on oluline roll Eesti transpordi- ja transiidiklastris.
10	AS Teede Tehnokeskus	100%	100%	100%	avalik huvi	Ehitusalane ja transpordiga seotud teadus- ja arendustegevus ning teenuste osutamine
11	AS Ökosil	35%	35%	35%	avalik huvi	Ohtlike ja radioaktiivsete jäätmete kogumine ja jäätmehoidlate töö korraldamine

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium		**3**	**3**	**3**		
12	AS Eesti Varude Keskus	100%	100%	100%	avalik huvi	Hädaolukorraks vajalike elutähtsate kaupade varumine ja hoiustamine ning nende kasutusele võtmise korraldamine. Strateegiliselt olulise taristu haldamine hädaolukorra lahendamiseks, riigi varustuskindluse, riigi julgeoleku ja elanikkonna toimetuleku tagamiseks vajalike tegevusvarude ning taristu olemasolu ja kasutuselevõtu eest.
13	AS Metrosert	100%	100%	100%	avalik huvi	Riigi mõõteetalonid, mõõtevahendite taatlemine ja kalibreerimine, väärismetalltoodete märgistamine ja vääriskivide ekspertiis. Teadus- ja arendustegevus, arendades välja uusi tehnoloogiaid ja lahendusi, mis toetavad ettevõtete konkurentsivõimet ja innovatsiooni.
14	AS Kredex Krediidikindlustus	66,7%	66,7%	66,7%	avalik huvi	Kindlustustegevus krediidikindlustuse ja selle alaliikides aktsiaseltsile väljastatud tegevuslubade alusel
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium		**4**	**4**	**4**		
15	AS Eesti Liinirongid	100%	100%	100%	avalik huvi	Raudteetranspordi korraldamine, sealhulgas reisijatevedu, kaubavedu ja sellega kaasnevate teenuste osutamine
16	AS Eesti Post	100%	100%	100%	tulu teenimine	Riigisiseste ja rahvusvaheliste postiteenuste osutamine ning üle- Eestilise postivõrgu funktsioneerimise ja arengu kindlustamine.
17	AS Vireen	100%	100%	100%	avalik huvi	Teenuste pakkumine põllumajandustootjatele ja teistele toidukäitlejatele loomsetest kõrvalsaadusteks vabanemiseks
18	Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	93%	93%	93%	avalik huvi	Põllumajandusloomade jõudluskontrolli läbiviimine, nende geneetilise väärtuse hindamine, piimakvaliteedi sõltumatu kontrollimine, samuti kõrvamärkide väljastamine.
Kaitseministeerium		**0**	**1**	**1**		
19	Hexest Materials AS		100%	100%	avalik huvi + tulu teenimine	Lõhkeaine tootmine
Rahandusministeerium		**4**	**4**	**4**		
20	Eesti Energia AS	100%	100%	100%	avalik huvi + tulu teenimine	Elektrienergia, soojusenergia, võrguteenuse ning energiaga seotud lisateenuste müük Läänemere piirkonnas
21	Riigi Kinnisvara AS	100%	100%	100%	avalik huvi + tulu teenimine	Riigile kui ainuaktsionärile kinnisvarateenuste osutamine ja riigi nõustamine kinnisvaraga seotud küsimustes
22	AS Eesti Loto	100%	100%	100%	avalik huvi + tulu teenimine	Hasartmängude korraldamine ning sellega seonduvad tegevused
23	AS Levira	51%	51%	51%	avalik huvi + tulu teenimine	Ringhäälinguprogrammide koostamiseks vajalike teenuste osutamine ja programmide edastamine
Sotsiaalministeerium		**1**	**1**	**1**		

24	AS Hoolekandeteenused	100%	100%	100%	avalik huvi	Erinevate hoolekande-, tervishoiu ja muude teenuste osutamine sh vajalike allhangete tegemine, mis on seotud hoolekandelise tegevusega.
MITTETEGUTSEVAD						
Nr	**Äriühing**	**Seisuga 01.01.2025**	**Seisuga 31.12.2025**	**Seisuga 30.04.2026**	**Eesmärk**	**Tegevusala**
Kokku, arv		**3**	**3**	**3**		
Kliimaministeerium		**3**	**3**	**3**		
25	AS Nordic Aviation Group (pankrotis)	100%	100%	100%	pankrotis	Varasem tegevus: reisilennundus
26	AS Raudtee Varad	100%	100%	100%	tulu teenimine	Varasem tegevus: kauba raudteevedu.
27	OÜ Transpordi Varahaldus	100%	100%	100%	tulu teenimine	Varasem tegevus: Investeerimisettevõtja, kes finantseerib ja haldab investeeringuid põhivaradesse transpordisektoris (sealhulgas varade omandamine ja rentimine)

Lisa 1.2 Riigi äriühingute põhiandmed 2025. aasta kohta

Äriühing	Riigi osalus	Keskm töötajate arv	Vara (tuh €)	Põhivara (tuh €)	Omakapital (tuh €)	Riigi osa omakapitalis (tuh €)	Müügitulu (tuh €)	Puhaskasum (tuh €)	Riigi osa puhaskasumis (tuh €)	Dividendid riigile (tuh €)	Akumuleeritud jaotamata kasum kokku (tuh €)
Eesti Energia AS*	100%	4 697	4 781 500	3 939 700	1 992 600	1 992 600	1 646 900	-82 600	-82 600	34 000	313 100
Elering AS	100%	332	1 696 668	1 527 716	460 781	460 781	300 514	21 742	21 742	15 659	164 985
AS Tallinna Sadam*	67%	425	622 063	581 251	380 877	255 302	118 687	22 463	15 057	12 870	49 551
Riigi Kinnisvara AS	100%	270	754 436	705 464	527 473	527 473	177 242	62 073	62 073	51 906	229 579
AS Eesti Raudtee	100%	713	735 364	601 579	176 117	176 117	31 231	0	0	0	91 341
AS Eesti Liinirongid	100%	366	250 993	230 592	125 360	125 360	22 191	-2 188	-2 188	0	124 622
AS Tallinna Lennujaam*	100%	674	281 096	239 460	142 737	142 737	73 196	13 223	13 223	4 415	93 609
AS Eesti Varude Keskus	100%	14	390 219	33 582	385 167	385 167	7 467	-62	-62	0	10 904
AS Raudtee Varad**	100%	1	25 335	0	10 789	10 789	0	-124	-124	0	-31 336
OÜ Transpordi Varahaldus**	100%	2	26 102	0	25 358	25 358	792	-7 325	-7 325	0	-6 942
AS Eesti Post*	100%	2 376	137 625	97 799	65 482	65 482	154 685	6 008	6 008	0	48 119
AS Saarte Liinid	100%	106	65 324	60 617	30 872	30 872	10 394	2 012	2 012	0	20 259
AS Hoolekandeteenused	100%	916	51 215	43 510	45 214	45 214	34 918	-1 465	-1 465	0	32 117
AS KredEx Krediidikindlustus	66,67 %	16	39 368	43	21 588	14 392	1 454	382	254	243	2 279
Lennuliiklusteeninduse AS	100%	195	70 240	30 635	44 919	44 919	62 095	32 514	32 514	4 539	34 048
Levira AS*	51%	90	17 536	15 054	13 981	7 130	17 678	1 001	510	375	3 435
AS Eesti Loto	100%	63	19 069	5 504	10 405	10 405	94 627	8 939	8 939	9 958	8 939
OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	100%	147	10 378	7 108	9 442	9 442	5 408	3 358	3 358	25	7 701
AS Vireen	100%	14	7 744	4 826	7 501	7 501	5 050	1 619	1 619	45	4 876
AS Metrosert	100%	118	27 121	8 246	22 199	22 199	4 275	-3 343	-3 343	0	3 975
OÜ Rail Baltic Estonia	100%	165	478 876	417 155	402 119	402 119	0	200 127	200 127	0	376 891
AS Teede Tehnokeskus	100%	37	2 460	1 110	1 919	1 919	3 172	50	50	0	758
AS Ökosil	35%	12	1 694	1 118	1 605	562	615	19	7	0	1 054
Hexest Materials AS	100%	1	7 405	302	7 152	7 152	0	-48	-48	0	-48
AS ALARA	100%	12	7 793	2 434	3 596	3 596	433	235	235	0	631
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	93%	29	1 716	643	1 561	1 457	1 653	77	71	21	531
KOKKU		**11 789**	**10 509 339**	**8 555 449**	**4 916 815**	**4 776 045**	**2 774 676**	**278 687**	**270 646**	**134 057**	**1 584 979**

* konsolideeritud
** mittetegutsev ettevõte

Lisa 1.3 Äriühingute 2025. a majandusaasta suhtarvud ja investeeringud

Äriühing	ROE	Vara juurdekasv	Omakapitali juurdekasv	Netokäibe juurdekasv	Võlakordaja	EBITDA/ Müügitulu	Investeeringud
AS Eesti Loto	81,90%	-7,96%	-8,92%	1,07%	45,43%	13,05%	1 867
AS Metrosert	-18,77%	69,97%	52,66%	7,29%	18,15%	-75,47%	6 707
AS Levira*	7,23%	0,27%	1,93%	14,23%	20,27%	22,32%	3 455
Riigi Kinnisvara AS	5,50%	-0,50%	2,29%	-4,75%	30,08%	66,00%	74 708
AS KredEx Krediidikindlustus	1,77%	0,49%	0,08%	-1,48%	45,16%	-13,07%	0
Elering AS	5,00%	4,78%	12,47%	40,24%	72,84%	26,80%	184 735
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	4,99%	4,71%	3,55%	-12,43%	9,03%	9,27%	0
AS Tallinna Lennujaam*	9,56%	7,61%	6,59%	14,10%	49,22%	40,79%	43 609
AS Saarte Liinid	6,74%	2,41%	6,97%	6,32%	52,74%	55,70%	3 672
AS Teede Tehnokeskus	2,67%	13,18%	2,70%	11,34%	22,00%	7,09%	100
AS Tallinna Sadam*	5,92%	-1,24%	0,86%	-0,75%	38,77%	48,63%	32 585
AS Eesti Liinirongid	4,07%	13,84%	-1,72%	-2,53%	50,05%	43,42%	39 655
AS Ökosil	1,21%	0,61%	1,22%	-2,23%	5,29%	11,17%	5
AS Vireen	24,19%	25,81%	26,55%	88,29%	3,13%	43,05%	217
AS Eesti Varude Keskus	-0,50%	-0,45%	-0,02%	-14,87%	1,29%	4,65%	2 002
AS Eesti Raudtee*	0,00%	23,27%	0,00%	11,04%	76,05%	119,26%	138 496
OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	10,98%	45,31%	54,57%	12,85%	9,02%	78,02%	3 677
AS Eesti Post*	9,62%	-1,93%	10,10%	9,34%	52,42%	16,32%	6 660
AS Hoolekandeteenused	1,12%	-1,16%	-2,97%	7,08%	11,72%	2,93%	1 133
AS ALARA	10,17%	465,65%	177,92%	2558,02%	53,86%	73,07%	2 093
Eesti Energia AS*	-3,78%	-6,79%	-16,40%	-7,75%	58,33%	19,26%	357 700
Lennuliiklusteeninduse AS	105,12 %	62,10%	165,10%	100,42%	36,05%	62,70%	11 173
OÜ Transpordi Varahaldus**	-25,24%	-46,61%	-22,41%	-92,48%	2,85%	-799,85%	0
AS Raudtee Varad**	-1,14%	-5,09%	-1,14%	-100,00%	57,41%		0
Hexest Materials AS					3,42%		293
OÜ Rail Baltic Estonia	0,00%	92,17%	103,10%		16,03%		205 388
Keskmine	**0,7%**	**1,59%**	**-1,31%**	**-3,69%**	**53,21%**	**33,65%**	

* konsolideeritud

** mittetegutsev ettevõte

(1) Võlakordaja = $\frac{\text{Kohustused}}{\text{Vara}}$

Lisa 1.4 Riigi osalusega äriühingute osalused ja nende tegevusalad, seisuga 31.05.2026

Riigi äriühing		Osaluse suurus	Tegevusala
AS Tallinna Sadam			
1	TS Laevad OÜ	100%	Parvlaevaühenduse korraldamine mandri ja Eesti suursaarte (Saaremaa ja Hiiumaa) vahel.
2	TS Shipping OÜ	100%	Jäämurde- ja offshore tööde teostamine multifunktsionaalse jäämurdjaga Botnica.
3	Green Marine AS	51%	Keskkonnaalaste laeva- ja sadamateenuste väljaarendamisele, merereostuste ennetamise-, lokaliseerimise- ja likvideerimise praktiliste küsimuste lahendamisele ja nende tegevuste vastavusse viimisele rahvusvaheliste standarditega.
AS Elering			
4	Baltic RCC OÜ	33,3%	Balti piirkondlik koordineerimiskeskus
AS Eesti Energia			
5	Elektrilevi OÜ	100%	Võrguettevõtja. Omab 100% osalust Imatra Elekter AS-s.
6	Enefit AS	100%	Energiateenuste müük. Omab tütarettevõtjaid Lätis, Leedus, Poolas, Rootsis ja Soomes.
7	Enefit Industry AS	100%	Põlevkiviõli ja elektrienergia tootmine, põlevkivi kaevandamine. Omab 100% Enefit Power OÜ-st ja AS-st Narva Soojusvõrk, 35% Orica Eesti OÜ-st ja 10% Trisector OÜ-st.
8	Enefit Solutions AS	100%	Pakub metallkonstruktsioonide, energeetika- ja tööstusseadmete valmistajana laia valikut keskkonnasõbralikke konkurentsivõimelisi tehnoloogilisi projektlahendusi energeetika- ja tööstussektorile.
9	Enefit Green OÜ	100%	Taastuvenergia tootmine ja arendamine. Omab osalusi 12 tütarettevõttes, millest Leedu tütarettevõtja omakorda omab osalusi 7 tütarettevõtjas ja kahes sidusettevõtjas.
10	Attarat Holding OÜ	100%	Omab osalusi Attarat Power Holding Company BV (Jordaania põlevkivielektrijaama 10% omanik), Attarat Mining Company BV-s ja Attarat Operation and Maintenance Company BV-s, milles kummaski majandustegevust ei toimu
11	Enefit US LLC	100%	USA, omab 100% Enefit American Oil Co, millel omakorda 1 tütarettevõte
12	Enefit Jordan B.V	65%	Omab tütarettevõtet Jordan Oil Shale Energy Company (uurib võimalusi põlevkiviõli tehase rajamiseks Jordaania Kuningriiki)
13	Enefit Outotec Technology OÜ	60%	Uue põlvkonna kiviõli tootmise tehnoloogiat Enefit arendamine ja litsentseerimine. Uue tehnoloogia esimeseks rakenduseks on Eesti Energia Enefit280 õlitehas.
14	OÜ Efipa	18,3%	Hooneautomaatika, soojusautomaatika, katlad, katlamajad, soojussõlmed. Rekonstrueerimisprojektid alustades projekteerimisest ja lõpetades seadmete tarne, paigalduse, häälestuse ja hooldusega.
AS Levira			
15	Eesti Digitaalringhäälingu OÜ	99,96%	Digitaaltelevisiooni edastusteenuse osutamine. Levira osalus 2499/2500, Elisa Teleteenused AS-i osalus 1/2500
16	Levira Media Services Ltd	100%	Väljastusteenuse pakkumine UK turgudel.
17	Sihtasutus Tallinna Teletorn		Tallinna Teletorni käitus
AS Eesti Post			
18	Omniva LT UAB	100%	Pakiautomaadi- ja kullerteenuse pakkumine Leedu turul. Omab 100% osalust Omniva LT Sorting UAB-s.
19	UAB Omniva LT Sorting	100%	Sorteerimisteenused
20	Omniva SIA	100%	Pakiautomaadi- ja kullerteenuse pakkumine Läti turul.
21	Finbite OÜ	100%	informatsioonilogistika (e-arved)
22	Picapac OÜ	100%	Personaalsed pakiautomaadid

23	OÜ Omniva	100%	Majandustegevus puudub.
AS Tallinna Lennujaam			
24	AS Tallinn Airport GH	100%	Lennukite ja lennureisijate teenindaja Tallinna ja Tartu lennujaamades.
25	AS Airport City	100%	Lennujaama ärikinnisvara haldamine ja arendamine
26	AS Airport Fuel Terminal	55%	Tallinna lennujaamas lennukikütuse hoiustamise taristu arendamine ja haldamine ning lennukikütuse turu korraldamine.
Rail Baltic Estonia OÜ			
27	RB Rail AS	33,3%	Rail Balticu projekti arendamine (raudtee projekteerimine, ehitamine ja turundus).
AS Raudtee Varad (end Operail)			
28	RV Leasing Finland Oy	100%	Ei tegutse.
AS Eesti Varude Keskus			
29	AS Airport Fuel Terminal	45%	Tallinna lennujaamas lennukikütuse hoiustamise taristu arendamine ja haldamine ning lennukikütuse turu korraldamine.

Lisa 1.5 Muutused äriühingutes ja osalustes (v.a Riigi Kinnisvara AS), 01.01.2025 - 31.05.2026

Jrk nr	Äriühing	Otsuse andmed			Ainuaktsionäri otsus	Aktsiakapitali muutus, €	Äriregistri kanne	Tehingu väärtus, €	Sisu
		Nr	Pealkiri	Kuupäev					
1	Hexest Materials AS	81	Volitus Hexest Materials AS-i asutamiseks ja aktsiakapitali sissemakseks	25.04.2025	28.05.2025	100 000	25.06.2025	7 200 000	Volitada rahandusministrit: 1) asutama Eesti Vabariigi ainuosalusega aktsiaseltsi ärinimega Hexest Materials AS; 2) tegema sissemakse asutatava äriühingu Hexest Materials AS-i väljalastavate aktsiate eest summas 7 200 000 eurot, millest 100 000 eurot moodustab aktsiate nimiväärtus ja 7 100 000 eurot ülekurss.
2	Eesti Energia AS	101	Volituse andmine Eesti Energia AS-i aktsiakapitali suurendamiseks ja aktsiate märkimiseks	22.05.2025	03.06.2025	100 000 000	09.07.2025	100 000 000	Volitada rahandusministrit otsustama Eesti Energia AS-i aktsiakapitali suurendamine kuni 100 000 000 euro võrra maksimaalselt 100 000 000 uue 1-eurose nimiväärtusega aktsia väljalaskmise teel.
3	AS Hoolekandeteenused	143	ASi Hoolekandeteenused aktsiakapitali suurendamine ja riigivara üleandmine	07.08.2025	09.09.2025	81 965	10.10.2025	82 000	Volitada sotsiaalministrit hääletama üldkoosolekul aktsiakapitali suurendamise poolt 81 965 euro võrra 1261 uue 65-eurose nimiväärtusega aktsia väljalaskmise teel ning märkima aktsiad, tasudes mitterahalise sissemaksena Sotsiaalministeeriumi valitsemisel oleva riigivara (hariliku väärtusega 82 000 eurot) üleandmise teel.
4	AS Hoolekandeteenused	75	ASi Hoolekandeteenused aktsiakapitali suurendamine ja riigivara üleandmine	20.04.2026	12.06.2026	1 950 000		4 834 000	Volitada sotsiaalministrit hääletama üldkoosolekul aktsiakapitali suurendamise poolt 1 950 000 euro võrra 30 000 uue 65-eurose nimiväärtusega aktsia väljalaskmise teel ning märkima aktsiad, tasudes mitterahalise sissemaksena riigivara (hariliku väärtusega 4 834 000 eurot) üleandmise teel. Aktsiate nimiväärtust ületav summa 2 884 000 eurot loetakse ülekursiks.
5	AS Metrosert	67	Nõusolek riigivara mitterahalise sissemaksena üleandmiseks	06.04.2026	17.04.2026	11 000 000		5 500 000	Riigivaraseaduse § 37 lõike 3 punkti 3 alusel anda majandus- ja tööstusministrile nõusolek Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2024. a korralduse nr 169 „Volitus Aktsiaseltsi

			Aktsiaseltsile Metrosert						Metrosert aktsiakapitali suurendamiseks“ punkti 2 alusel Aktsiaseltsi Metrosert vastu tekkinud nõudeõiguse hariliku väärtusega 11 miljonit eurot Aktsiaseltsile Metrosert mitterahalise sissemaksena üleandmiseks.
6	Elering AS	234	Volitus Elering AS aktsiakapitali suurendamiseks	15.12.2025	17.12.2025	45 000 000		45 000 000	Volitada energeetika- ja keskkonnaministrit osalust valitseva ministrina otsustama Elering AS aktsiakapitali suurendamine 45 000 000 euro võrra summani 274 890 000 eurot 45 000 uue 1000-eurose nimiväärtusega aktsia väljalaskmise teel, tasudes selle eest rahalise sissemaksega summas 45 000 000 eurot.
7	OÜ Rail Baltics Estonia	233	Volitus osaühingu Rail Baltic Estonia osakapitali suurendamiseks	27.11.2025	05.12.2025	1		4 000 000	Volitada taristuministrit osalust valitseva ministrina otsustama osaühingu Rail Baltic Estonia osakapitali suurendamine ühe euro võrra summani 2511 eurot ühe uue 1-eurose nimiväärtusega osa väljalaskmise teel, tasudes selle eest rahalise sissemaksega summas 4 000 000 eurot. Osa nimiväärtust ületav summa 3 999 999 eurot loetakse ülekursiks.

Lisa 1.6 Muudatused RKAS-i aktsiakapitalis 01.01.2025 - 30.06.2026

Jrk nr	Vabariigi Valitsuse korraldus või riigivara valitseja otsus		Ainuaktsionäri otsus	Aktsiakapitali muutus, €	Äriregistri kanne	Üleantava riigivara valitseja	Tehingu väärtus, €	Sisu (üleantav riigivara)
	Nr	Kuupäev						
1	63	13.03.2025	24.03.2025	895 000	28.05.2025	Siseministeerium	980 000	1 kinnistu üle andmine, 2 kinnistu tagasi võtmine
2	107	05.06.2025	10.06.2025	81 200	01.09.2025	Kliimaministeerium	81 220	1 kinnistu üle andmine
3	142	08.08.2025	15.08.2025	48 000	27.10.2025	Kliimaministeerium	48 000	1 kinnistu üle andmine
4			20.01.2026	20 300	28.04.2026	Rahandusministeerium	20 317	2 kinnistu üle andmine
5			02.02.2026	2 300	28.04.2026	Siseministeerium	2 391	2 kinnistu üle andmine
6	22	05.02.2026	20.02.2026	93 300	21.05.2026	Kultuuriministeerium	93 350	9 kinnistu üle andmine
7			14.04.2026	12 600		Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	12 670	1 kinnistu üle andmine
8	102	11.06.2026		123 000		Rahandusministeerium	123 000	1 kinnistu üle andmine

Lisa 1.7 Omakapitali hind aastaks 2027

Riigi äriühing	Riskivaba tulumäär	Finantsvõimen-duseta beeta	D/E	Finants-võimendusega maksujärgne beeta	Turu riskipreemia	Ettevõtte spetsiifiline risk	Maksujärgne omakapitali hind
AS ALARA	3,75%	0,37	0,00	0,37	5,75%	0,0%	5,9%
Eesti Energia AS	3,75%	0,43	0,63	0,65	5,75%	2,0%	9,5%
OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus	3,75%	0,52	0,00	0,52	5,75%	0,8%	7,5%
AS Eesti Liinirongid	3,75%	0,26	0,11	0,29	5,75%	2,4%	7,8%
AS Eesti Loto	3,75%	0,04	0,00	0,04	5,75%	0,0%	4,0%
AS Eesti Post	3,75%	0,12	0,20	0,14	5,75%	3,2%	7,8%
Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS	3,75%	0,52	0,00	0,52	5,75%	1,2%	7,9%
AS Eesti Raudtee	3,75%	0,28	0,86	0,47	5,75%	1,2%	7,7%
AS Eesti Varude Keskus	3,75%	0,35	0,00	0,35	5,75%	0,0%	5,8%
Elering AS	3,75%	0,35	0,09	0,37	5,75%	(0,4%)	5,5%
AS Hoolekandeteenused	3,75%	0,25	0,00	0,25	5,75%	0,8%	6,0%
AS KredEx Krediidikindlustus	3,75%	0,63	0,00	0,63	5,75%	1,6%	9,0%
Lennuliiklusteeninduse AS	3,75%	0,50	0,46	0,68	5,75%	1,2%	8,9%
AS Levira	3,75%	0,21	0,00	0,21	5,75%	0,8%	5,8%
AS Metrosert	3,75%	0,62	0,00	0,62	5,75%	1,6%	8,9%
Riigi Kinnisvara AS	3,75%	0,82	0,41	1,08	5,75%	0,4%	6,6%
AS Saarte Liinid	3,75%	0,38	0,14	0,42	5,75%	0,4%	6,6%
AS Tallinna Lennujaam	3,75%	0,51	0,45	0,69	5,75%	0,8%	8,5%
AS Vireen	3,75%	0,95	0,00	0,95	5,75%	1,2%	10,4%

Lisa 1.8 Optimaalse kapitalistruktuuri arvutamise metoodika

Vajadus kapitalistruktuuri optimeerimise ja omakapitali osakaalu (peamiselt) vähendamise järele tuleneb eelkõige eesmärgist kasutada riigi ressursse optimaalselt vastavalt olukorrale seal, kus neid vahendeid kõige rohkem vaja on ning kus need riigile võimalikult suurt tulu toovad (see ei pruugi alati olla rahas mõõdetav). Sealjuures peab riik arvestama üldist reeglit, et kapitali hind peab olema sõltuv investeeringu riskitasemest. Kuna omakapitali hind on kõrgem kui võõrkapitali puhul, sest omakapitali saab äriühingust kätte viimasena, siis on investeeringute teostamisel enamasti otstarbekas kaasata teatud ulatuses võõrvahendeid.

Kui äriühing tegutseb kasumlikult, omab piisavat finantsvõimekust teostamaks arenguks vajalikke investeeringuid ning on vajadusel suuteline selleks kaasama mõistlikel tingimustel võõrvahendeid (kasutama laenuvõimendust), siis reeglina makstakse vabanevate rahaliste vahendite arvelt aktsionäridele dividende. Laenuvõimenduse kasutamine ning kapitalistruktuuri optimeerimine on piisava finantsvõimekusega äriühingute puhul ka üks võimalus omakapitali tootluse näitajate parandamiseks. Aktsionäril peab oma raha ettevõttesse paigutades olema piisav tulu teenimise võimalus ehk omakapitali tootlus.

Kuna riigi äriühingud (va AS Tallinna Sadam) ei ole noteeritud börsil[21], ei mõjuta laenu kaasamine nende aktsiate turuväärtust, kuid mõjutab äriühingute krediidireitinguid ning sellest tulenevalt ka laenu kaasamise võimalikku hinda. Laenuvõimendusel on mõte vaid juhul, kui laenuga finantseeritav tegevus toob suuremat tulu, kui selleks kaasatud laenu kapitalikulu (sama põhimõte laieneb loomulikult ka omakapitalist tehtavatele investeeringutele). Laenu koguhinda mõjutab peamiselt intressimäär, mis omakorda sõltub sellest, milline on lähtuvalt ettevõtte finantstulemustest ja -prognoosidest ettevõtte makseraskustesse sattumise tõenäosus. Seega tuleb ka optimaalset kapitalistruktuuri hinnata läbi ettevõtte maksevõime (või kitsamalt laenuteenindamise võimekuse). Koondaruande koostamisel on arvestatud põhimõttega – laenukapitali maht peab olema selline, et tõenäosus sattuda kohustuste tasumisega raskustesse oleks viidud optimaalselt väikeseks ehk alla 5%. Ajaloolise ja prognoositud rahavoo ning selle volatiilsuse alusel hinnatakse, millise rahavoo äriühing suhteliselt kindlasti (vähemalt 95%-lise tõenäosusega) teenida suudab. Laenumaksed koos intressiga ei tohiks seda rahavoogu ületada – ettevõtte regulaarsest äritegevusest teenitavad rahalised vahendid peavad probleemideta võimaldama teenindada laenumakseid. Täiendavalt peaks kasumlik ettevõte lisaks laenumaksete teenindamisele ning investeeringute omafinantseeringute teostamisele olema võimeline tasuma ka suhteliselt stabiilseid dividende. Äriühingu optimaalse kapitalistruktuuri hindamisel tuleb kõiki neid aspekte arvesse võtta.

Rahandusministeerium on koondaruannet koostades kasutanud riigi osalusega äriühingutes, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, optimaalse kapitalistruktuuri hindamiseks metoodikat, mis põhineb A. Damodarani poolt 2001. aastal avaldatud raamatus „*Corporate finance: theory and practice*" kirjeldatud metoodikal. Tegemist on lihtsustatud optimaalse kapitalistruktuuri leidmise meetodiga, mille tulemusena on võimalik hinnata, tuginedes ettevõtte mineviku andmetele ja tuleviku prognoosidele, maksimaalne intressi kandvate kohustuste hulk, mille teenindamisel jääb makseraskuste tekkimise oht ettevõttele kehtestatud piiridesse.

Metoodika põhineb statistikast tuntud Studenti t-testil. Eeldatakse, et ettevõtte EBITDA[22] kasvumäär allub normaaljaotusele. Sel juhul on võimalik välja arvutada erinevate laenuteenindamise maksete suuruste juures tõenäosus, et ettevõte ei suuda genereerida kohustuste katmiseks piisavalt raha.

---

[21] *Eesti Energia AS ja Elering AS on noteerinud börsil oma võlakirjad, kuid äriühingute aktsiad ei ole börsil noteeritud.*

[22] *kasum enne intresside, maksude ja amortisatsiooni mahaarvamist; näitaja iseloomustab ettevõtte võimet genereerida raha; EBITDA on ligikaudu ettevõtte vaba rahavoog, mida ettevõte genereerib ning millest tuleb laenu teenindada*

Lahendades võrrandi vastupidi, on võimalik leida maksimaalne laenu teenindamise maksete suurus, mida ettevõte endale lubada saab. Seejuures tuleb määratleda suurim tõenäosuse tase, et ettevõtte poolt genereeritavad rahavood jäävad väiksemaks laenu teenindamiseks vajalikest maksetest – analüüsi läbiviimisel kasutati aktsepteeritava makseraskuste tekkimise tõenäosusena 5%. Määratledes eeldatava intressimäära ning laenu tagasimakse pikkuse, on laenumaksest võimalik välja arvutada maksimaalne laenu tase, mille alusel on võimalik arvutada optimaalne võõrkapitali osakaal.

Mudel eeldab, et laenud amortiseeruvad annuiteetgraafiku alusel nulli (ei ole arvestatud nn bullet-laenudega ega laenude refinantseerimisega) ning laenude teenindamise maksed tuleb kogu ulatuses tasuda ettevõtte jooksvalt teenitava EBITDA arvelt (nt ei ole arvestatud võimalusega vara realiseerida või kasutada akumuleerunud likviidseid reserve). Samuti ei arvesta mudel EBITDA võimalikku kasvu laenu arvelt tehtud investeeringutest. Laenude tagasimakseperioodid ja intressimäärad sätestatud suhteliselt konservatiivselt:

- Laenude amortisatsiooniperiood 5 aastat;
- Laenuintress 7,82%. Intressimäär on leitud Eesti Panga statistikast nii, et kokku on liidetud 2026. aasta juuli keskmine 5-10 aastase laenu intressimäär 4,94% ning sama intressimäära kahekordne standardhälve viimase viie aasta jooksul (sama, mis mudelis kasutatud laenude tagasimakseperiood) 2,88%. Kahekordse standardhälbe lisamine võtab arvesse ka võimalikku intressimäärade tõusu tulevikus.

Seetõttu on analüüsi tulemused üsna konservatiivsed (nt infrastruktuuri- ja energeetikaettevõtetel on laenude perioodid üldiselt pigem pikemad ning intressimäär on arvestatud tõusuvõimalusega) ning peaksid kirjeldama omavahendite osakaalu ülemist piiri. Mudel leiab maksimaalse laenusumma, mida ühing suudab 95% tõenäosusega viimase aasta EBITDA ja EBITDA viimase 10 aasta muutuse standardhälvet arvestades teenindada. Kui maksimaalne laenusumma on suurem olemasolevast, siis eeldatakse, et lisanduva laenu ulatuses saab vähendada omakapitali (nö brutodividend ehk koos tulumaksuga)[23]. Kui aga EBITDA alusel leitav maksimaalne laenusumma on väiksem kui olemasolev, siis võib olla vaja rakendada meetmeid, et kapitali struktuuri vähem riskantseks muuta.

$$Optimaalne\ omakapitali\ osakaal = \frac{OK - (Laen_{max} - Laenud)}{Varad}$$

kus OK = omakapital

$Laen_{max}$=[$EBITDA_{2024}$-$EBITDA_{2024}$*StDev($EBITDA_t$/$EBITDA_{t-1}$)) * (0-NORMSINV(5%)] / PMT(i;a;1)),

kus t = aastad (2016 kuni 2025),

a = 5 (keskmine laenu pikkus aastates),

i = 7,82% (keskmine võõrkapitali intress).

Võimalusel on alternatiivse meetodina optimaalse kapitalistruktuuri määratlemisel kasutatud võrdlusi sama tegevusala teiste ettevõtete kapitalistruktuuri andmetega. Saadud hinnangute alusel, võttes arvesse ka osaluse valitseja ettepanekuid optimaalse kapitalistruktuuri osas, on käesolevas aruandes võetud seisukohad riigi osalusega äriühingute, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, optimaalse kapitalistruktuuri osas.

[23] Va AS Eesti Loto, mis maksab regulaarselt dividendideks välja 100% puhaskasumist ega kasuta laenukapitali. Siin on eeldatud, et olemasolev omakapitali tase ongi optimaalne.

Lisa 1.9 Riigi äriühingute poolt jagatud toetused 2016–2025 (tuh €)

Äriühing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Eesti Energia AS	195,6	0,7	1,7	58,0	52,9	110,0	216,5	403,0	581,5	
AS Tallinna Sadam										
Riigi Kinnisvara AS	93,7	63,9	49,2	52,7	34,0	10,5	17,0	21,0	14,0	24,0
Elering AS	79,5	30,7			7,0	9,0	4,5	5,0	14,0	10,0
Lennuliiklusteeninduse AS	40,9	16,1	14,2	15,3						
AS Levira	3,6									
AS Eesti Raudtee	2,5				15,0	25,0	21,0	5,0		
AS Tallinna Lennujaam	8,0	8,0	8,0	8,0	8,1	1,8	1,8	8,1	8,1	0,7
AS Operail	2,6	3,3	3,6	2,2	17,0	14,9				
AS Vireen	1,0	1,2								
Kokku makstud toetused	**427,3**	**123,9**	**76,7**	**136,1**	**134,0**	**171,2**	**260,8**	**442,1**	**617,6**	**34,7**

Lisa 2.1 Riigi sihtasutused asutajaõiguste teostajate lõikes seisuga 31.12.2025

Sihtasutus		Asutajate arv	Asutamise aeg	Põhikirjaline eesmärk
Haridus- ja Teadusministeerium				
1	Kutsekoda SA	5	28.09.2001	Kutsesüsteemi loomine ja selle toimimise tagamine
2	SA Eesti Teadusagentuur	1	28.05.1998	Teadus- ja arendustegevuse finantseerimine
3	SA Teaduskeskus Ahhaa	3	12.03.2004	Õppe- ja huvikeskuse arendamine ja haldamine
4	SA Euroopa Kool	1	16.11.2018	Rahvusvahelise erakooli Tallinna Euroopa Kool pidamine
Justiits- ja Digiministeerium				
5	Riigiside SA	1	18.12.2000	Riigi ühtsete infokommunikatsiooni- ja tugiteenuste osutamine sh elutähtsad teenused mereside teenus ja katkematu sideteenus
6	Eesti Interneti SA	2	13.02.2009	.ee maatunnusega tippdomeeni haldamine
Kaitseministeerium				
7	Riigikaitse Edendamise SA	2	05.07.2004	Eesti Kaitseväe ja Kaitseliidu infotehnoloogilise varustatuse ja väljaõppe parandamise toetamine
8	SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus	1	12.07.2006	Poliitilise ekspertiisi arendamine ja hoidmine, hoiakute kujundamine ühiskonnas
9	SA CR14	1	25.11.2020	Edendada ja toetada kaitsevaldkonnas riigi küberjulgeolekualast tegevust
Kliimaministeerium				
10	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	1	02.06.2000	Loodushoiu ning keskkonnakaitse ja -teadlikkuse arendamine
Kultuuriministeerium				
11	Spordikoolituse ja -Teabe SA	2	12.03.2003	Võimaluste loomine hariduse ja spordi toetamiseks ja arendamiseks ning sporditegevust toetavate tugiteenuste arendamine.
12	Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	1	25.03.1998	Laulu- ja tantsupidude kui tsükliliselt kulmineeruvata kultuurisündmuste protsessipõhine ja jätkusuutlik toimimine
13	SA Eesti Filmi Instituut	1	28.08.1997	Eesti rahvusliku filmikultuuri säilitamine ja arendamine
14	SA Eesti Draamateater	1	03.10.2003	Eesti rahvuskultuuri rikastamine ning eesti keele hoidmine ja edendamine kutselise teatrikunsti viljelemise kaudu
15	SA Kultuurileht	1	30.03.1999	Kultuuriajakirjanduse väljaannete kirjastamine ja levitamine
16	SA Rakvere Teatrimaja	2	09.11.2004	Kunstiliselt väärtuslike professionaalsete lavastuste loomine ning rahvakultuuri ja seltsielu viljelemine
17	SA Tartu Jaani Kirik	5	25.09.1998	Tartu Jaani kiriku taastamise, kasutamise ja säilitamise projektide rahastamine
18	SA Tehvandi Spordikeskus	3	21.12.2004	Olümpiaettevalmistuskeskuse väljaarendamine ja haldamine ning vaba aja veetmiseks tingimuste loomine
19	SA Ugala Teater	1	23.01.2007	Kunstiväärtuslike lavastuste loomine ja esitamine. Eesti rahvuskultuuri rikastamine ning eesti keele hoidmine ja edendamine
20	SA Sakala Teatrimaja	3	25.02.1998	SA valduses ja kasutuses oleva hoone remont ja rekonstrueerimine ning valminud hoonekompleksi haldamine
21	SA Vene Teater	1	30.11.2004	Kunstiliselt ja tehniliselt kõrgetasemeliste etenduste loomine ja muude kultuuriürituste korraldamine
22	SA Virumaa Muuseumid	3	11.06.2002	Kultuuri-, loodus- ja keskkonnakaitse väärtuste taastamine, hoidmine, kogumine, uurimine
23	SA Jõulumäe Tervisespordikeskus	1	28.04.2008	Võimaluste pakkumine loodushariduslikuks tegevuseks, harrastus- ja tippspordiga tegelemiseks ning aktiivse puhkuse veetmiseks
24	Integratsiooni SA	1	15.06.1998	Eesti ühiskonna integratsioonile suunatud ning sisse- ja väljarändega seotud tegevused
25	SA Endla Teater	3	01.03.2012	Eesti rahvuskultuuri edendamine ja eesti keele hoidmine, kunstiväärtuslike professionaalsete lavastuste loomine
26	SA Eesti Noorsooteater	1	30.11.2012	Nukukunsti hoidmine ja arendamine ning Eesti kui maailma nukuteatrikunsti ajaloo tutvustamine

Sihtasutus		Asutajate arv	Asutamise aeg	Põhikirjaline eesmärk
27	SA Teater Vanemuine	1	06.11.2012	Eesti kultuurimõtte edendamine, kunstiväärtuslike lavastuste loomine, etenduskunstisündmuste korraldamine
28	SA Narva Muuseum	2	20.12.2012	Narva linna ja piirkonna ajaloo, arhitektuuri-, kultuuri- ja looduspärandi tutvustamine, Narva linnuse ja bastionide hoidmine ja arendamine
29	SA Eesti Vabaõhumuuseum	1	27.12.2013	Eesti kultuuripärandi hoidmine ja arendamine
30	SA Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1	13.01.2014	Eesti rahvusorkestrina eesti muusikakultuuri ja ennekõike sümfoonilise muusikakultuuri säilitamine ja arendamine.
31	SA Eesti Tervishoiu Muuseum	2	12.12.2013	Anatoomia ja füsioloogia alaseid teadmiste elamuslik pakkumine, Eesti meditsiinipärandi hoidmine
32	SA Eesti Kontsert	1	03.01.2014	Eesti muusikakultuuri säilitamine ja arendamine
33	SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	2	05.07.2013	Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuripärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine
34	SA Hiiumaa Muuseumid	4	20.11.2014	Hiiumaa kultuuripärandit kogumine, säilitamine ja vahendamine
35	SA Eesti Filharmoonia Kammerkoor	1	30.12.2014	Muusikakultuuri edendamine, tutvustamine, salvestamine ja propageerimine.
36	SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel	2	29.01.2003	A.H.Tammsaare loomingulise pärandi uurimine ja tutvustamine
37	SA Pärnu Muuseum	2	05.08.2015	Pärnumaa kultuuripärandi kogumine, hoidmine ja vahendamine
38	SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	2	04.05.2016	Eesti kehakultuuri-, spordi- ja olümpiaalase materjali kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine
39	SA Eesti Kunstimuuseum	1	13.06.2016	Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti materjalide kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine
40	SA Eesti Meremuuseum	1	28.02.2017	Eesti merenduse ajaloomaterjalide kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine
41	SA Saaremaa Muuseum	2	18.08.2017	Saare maakonna kultuuripärandi materjalide kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine
42	SA Kunstihoone	2	12.12.2017	Kunsti ja kunstiteaduse vallas loovuse ja initsiatiivi arendamine, näituste ja näitusmüükide korraldamine
43	SA Eesti Ajaloomuuseum	1	10.01.2019	Teatri-, muusika- ja filmipärandi kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine
44	SA Kuressaare Teater	2	11.04.2019	Professionaalsete lavastuste loomine ja esitamine, muude teatrikunstisündmuste korraldamine
45	Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum	2	06.02.2024	Koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti kultuuriloo seisukohalt olulist kunsti ja sellega seotud materjali, aidates seeläbi kaasa kunsti väärtustamisele ühiskonnas ning Tartu kui inspireeriva elukeskkonnaga linna ja atraktiivse reisisihi arengule
46	Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	1	12.03.2024	Koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti tarbekunsti ja disaini ning nendega seotud materjali ning panustada seeläbi valdkondade arengusse ja professionaalsesse mõtestamisse
47	Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum	1	12.03.2024	Koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti arhitektuuriga seotud materjali ning panustada seeläbi valdkonna arengusse ja professionaalsesse mõtestamisse.
48	Sihtasutus Viljandi Muuseum	1	17.02.2025	Sihtasutus kogub, säilitab, uurib ja vahendab ajaloolise Viljandimaa ja kultuuriloolise Mulgimaaga seotud kultuuripärandit, tugevdades piirkonna kultuuri-, haridus- ja turismikonkurentsivõimet
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium				
49	Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA	1	25.08.2000	Laenud, garantiid, ettevõtlustoetus jmt, et aidata Eesti ettevõtetel areneda ja turvaliselt välisturgudele laieneda ning toetada eluasemesektorit
50	SA Tallinna Teaduspark Tehnopol	3	30.09.2003	Kinnisvaraobjektide arendamine ja haldamine teadmismahukate ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks

Sihtasutus		Asutajate arv	Asutamise aeg	Põhikirjaline eesmärk
51	SA Tartu Teaduspark	5	06.08.1997	Tartu teaduspotentsiaali rakendamine teadus ja/või tehnoloogiamahuka ettevõtluse edendamiseks.
Regionaal- ja põllumajandusministeerium				
52	Maaelu Edendamise SA	1	19.05.1997	Eesti maapiirkonna ettevõtluse toetamine ja konkurentsivõime tõstmine
53	SA Eesti Maaelumuuseumid	1	11.09.2017	Eesti põllumajandusajaloo materjali kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine
54	SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur	5	24.05.2010	Ettevõtluskeskkonna arendamine Ida- Virumaal ning tööstusalade aktiivne väljaarendamine Ida- Virumaa tööstusliku traditsiooniga omavalitsustes
55	Pokumaa SA	7	21.09.2000	Pokumaa rajamine, arendamine ja haldamine, Pokumaa tegevuste käivitamine ning nende koordineerimine
Siseministeerium				
56	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	1	18.02.2008	Kodanikuühiskonna arendamine
Sotsiaalministeerium				
57	SA Eesti Puuetega Inimeste Fond	1	14.03.1997	Puudega inimeste ühiskonda integreerumise toetamine
58	SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	1	19.05.2003	Ambulatoorse ja statsionaarse eriarstiabi ning sellega seonduvate teiste tervishoiu- ja sotsiaalteenuste osutamine
59	SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	1	25.07.2001	Kõrgekvaliteedilise eriarstiabi- ja kiirabiteenuse osutamine, tervishoiualase õppe- ja teadustöö arendamine
60	SA Tartu Ülikooli Kliinikum	3	22.12.1998	Kõrgekvaliteedilise arstiabi ja tervishoiuteenuste osutamine. Uute diagnostika- ja ravivõtete välja töötamine, uute ravimite aprobeerimine
61	SA Viljandi Haigla	1	21.01.2002	Kvaliteetse eriarstiabi- ja kiirabiteenuse osutamine, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalteenuste pakkumine
62	SA Jõgeva Haigla	1	19.03.2003	Kvaliteetse eriarstiabi, üldhoolduse ja rehabilitatsiooniteenuse osutamine
Välisministeerium				
63	SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	1	30.04.2021	Rahvusvahelise arengukoostöö projektide elluviimine
Vabariigi Presidendi Kantselei				
64	SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu	1	14.02.2000	Kultuuri-, sotsiaal-, haridus ja teaduspreemiate ja stipendiumite väljaandmine ning vastavate programmide finantseerimine.
65	SA Eesti Koostöö Kogu	1	10.04.2003	Eesti pikaajalist arengut mõjutavate teemade seire korraldamine ja analüüs, ettepanekute ja poliitikasoovituste väljatöötamine

Lisa 2.2 Riigi sihtasutuste 2025. a majandusnäitajad (tuh €)

	Sihtasutus	Varad	Põhi-vara	Neto-vara	Tulud	Oma-tulu	Saadud toetused	Kulud	Antud toetused	Ülalpida-miskulud	Tulem	Töötajate arv
1	Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus	593 643	84 484	324 975	69 269	6 409	62 819	68 609	3 573	65 036	7 651	380
2	SA Tartu Ülikooli Kliinikum	328 823	225 113	209 582	453 799	442 870	5 003	449 112	150	449 166	4 138	5 831
3	Maaelu Edendamise SA	285 139	94 605	135 379	7 378	7 225	-	3 331	4	3 327	4 039	16
4	SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	270 090	183 504	170 385	388 072	354 267	11 256	384 273	395	383 879	2 272	4 342
5	SA Viljandi Haigla	96 180	82 040	89 403	80 030	53 127	26 876	67 184	39	67 145	13 298	1 135
6	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	56 877	30 825	13 480	20 231	313	19 912	20 377	4 002	16 375	373	88
7	SA Eesti Teadusagentuur	55 246	51	49 551	104 696	75	104 618	103 281	95 918	7 363	2 247	75
8	SA CR14	46 874	5 771	10 420	16 337	2 789	13 548	14 088	3	8 021	2 502	68
9	SA Tehvandi Spordikeskus	31 847	30 883	31 300	8 718	3 387	5 330	7 921	-	7 921	845	98
10	SA Ida-Viru Investeeringute Agentuur	24 995	21 407	21 339	14 221	71	13 846	1 689	0	1 689	12 527	5
11	SA Eesti Kunstimuuseum	23 766	21 828	22 560	13 179	3 195	9 983	13 791	-	13 791	-492	122
12	SA Eesti Kontsert	19 403	14 291	17 412	10 620	3 814	6 806	10 238	8	10 231	546	133
13	SA Narva Muuseum	18 340	17 477	18 060	2 586	496	1 982	2 008		2 008	602	39
14	SA Eesti Meremuuseum	17 148	13 973	16 285	8 307	3 132	5 148	8 123	3	8 121	282	78
15	SA Tallinna Teaduspark TEHNOPOL	16 130	13 622	8 587	7 893	3 705	4 142	7 529	1 720	5 809	270	41
16	SA Saaremaa Muuseum	15 226	14 214	15 106	1 790	746	1 043	1 678	-	1 678	141	30
1	Riigiside SA	14 195	7 787	11 432	9 135	5 441	3 692	9 761	-	9 761	-513	55

	Sihtasutus	Varad	Põhi-vara	Neto-vara	Tulud	Oma-tulu	Saadud toetused	Kulud	Antud toetused	Ülalpida-miskulud	Tulem	Töötajate arv
7												
18	SA Eesti Ajaloomuuseum	14 077	12 899	13 625	3 765	688	3 078	4 499	-	4 499	-676	64
19	SA Eesti Vabaõhumuuseum	12 912	10 245	12 093	5 437	1 742	3 695	4 713	1	4 712	801	100
20	SA Teater Vanemuine	12 850	9 867	9 616	14 260	4 620	9 624	15 894	-	15 894	-1 474	329
21	SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	11 169	4 126	10 178	8 858	8 796	63	7 980	-	7 980	999	160
22	SA Ugala Teater	10 980	9 767	10 429	4 751	2 182	2 567	4 982	4	4 978	-181	92
23	SA Eesti Maaelumuuseumid	10 652	9 122	10 402	2 691	425	2 210	3 168	12	3 156	-430	59
24	SA Eesti Draamateater	9 506	4 918	7 094	9 038	5 068	3 969	8 096	18	8 078	1 030	127
25	SA Teaduskeskus Ahhaa	9 059	6 141	8 426	5 108	3 197	1 646	5 471	13	5 113	-281	60
26	SA Rakvere Teatrimaja	7 668	5 786	7 051	4 727	1 905	2 822	4 023	6	4 017	764	81
27	SA Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus	7 575	43	546	22 913	-	22 913	23 092	14 323	8 769	-22	40
28	SA Eesti Filmi Instituut	6 684	578	1 812	14 332	669	13 663	14 148	10 724	1 751	462	19
29	SA Kunstihoone	6 622	3 684	72	889	5	884	1 284	0	449	-353	20
30	SA Südalinna Teater	6 565	6 447	5 891	4 607	1 261	3 346	4 152	6	4 147	475	95
31	SA Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus	6 144	3 464	2 424	3 431	733	2 698	3 444	2	3 442	110	28
32	SA Jõulumäe Tervisespordikeskus	5 980	4 828	5 457	1 923	646	1 277	1 923	1	1 922	23	23

	Sihtasutus	Varad	Põhi-vara	Neto-vara	Tulud	Oma-tulu	Saadud toetused	Kulud	Antud toetused	Ülalpida-miskulud	Tulem	Töötajate arv
33	SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	5 573	5 153	5 232	2 033	536	1 496	1 902	1	1 901	142	35
34	SA Tartu Teaduspark	5 458	4 804	4 226	3 428	2 275	1 153	3 204	374	2 831	151	17
35	SA Endla Teater	5 453	4 330	4 600	3 727	1 637	2 089	4 465		4 465	-657	90
36	SA Virumaa Muuseumid	5 453	4 694	5 035	3 336	1 337	1 994	3 027	2	3 025	309	60
37	Integratsiooni SA	3 960	106	1 058	13 530	-	13 529	13 954	1 633	12 320	-353	70
38	Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA	3 870	-	3 739	7 928	2 791	5 138	6 921	1 831	5 090	1 108	11
39	SA Jõgeva Haigla	3 498	1 630	2 233	9 320	9 275	45	9 272	0	9 272	68	172
40	SA Euroopa Kool	2 838	162	1 375	6 979	2 183	4 794	7 166	51	7 115	-85	105
41	Eesti Interneti SA	2 463	6	1 960	1 185	1 185	-	1 237	66	1 171	-15	10
42	Kutsekoda SA	1 950	703	1 609	4 131	61	4 070	3 784	904	2 880	375	38
43	SA Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1 932	524	1 378	4 694	805	3 889	4 721	-	4 721	44	105
44	SA Tartu Kunstimuuseum	1 872	1 393	1 772	1 168	84	1 084	998	-	998	188	20
45	SA Pärnu Muuseum	1 747	819	1 429	1 536	144	1 392	1 305	-	1 305	260	21
46	SA Eesti Noorsooteater	1 467	650	1 067	5 559	1 160	4 384	4 877	4	4 872	737	79
47	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	1 209	8	376	2 866	-	2 866	2 774	1 631	1 143	114	15
4	SA Eesti Tervishoiu Muuseum	1 185	249	1 013	1 395	412	983	1 391	-	1 391	34	21

	Sihtasutus	Varad	Põhi-vara	Neto-vara	Tulud	Oma-tulu	Saadud toetused	Kulud	Antud toetused	Ülalpida-miskulud	Tulem	Töötajate arv
8												
49	SA Kuressaare Teater	960	826	900	1 069	234	833	1 024	1	1 023	53	14
50	SA Kultuurileht	943	227	478	4 971	780	3 800	5 009	11	4 998	1	88
51	SA Sakala Teatrimaja	908	775	859	938	127	811	428	-	428	517	8
52	SA Eesti Arhitektuurimuuseum	793	163	633	1 538	195	1 343	1 418	-	1 418	144	10
53	SA Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	773	506	688	1 359	212	1 147	1 256	-	1 256	103	25
54	SA Eesti Filharmoonia Kammerkoor	687	13	428	2 055	794	1 261	2 090	2	2 088	-7	34
55	SA Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	663	202	587	984	100	884	981	-	981	22	13
56	Riigikaitse Edendamise SA	662	-	575	-	-	-	-	-	-	-	-
57	Spordikoolituse ja -Teabe SA	566	27	43	12 739	48	12 691	12 809	11 837	972	-42	16
58	SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel	551	495	508	321	36	286	204	-	204	117	5
59	Pokumaa SA	378	337	336	75	41	1	118	-	118	-42	3
60	SA Hiiumaa Muuseumid	288	182	244	591	132	459	510	-	510	90	11
61	SA Eesti Koostöö Kogu	168	-	19	587	19	568	594	-	594	1	4
62	SA Tartu Jaani Kirik	130	42	109	111	82	29	101	-	101	11	2
63	SA Viljandi Muuseum	129	64	80	352	38	314	366	-	366	-12	8

	Sihtasutus	Varad	Põhi-vara	Neto-vara	Tulud	Oma-tulu	Saadud toetused	Kulud	Antud toetused	Ülalpida-miskulud	Tulem	Töötajate arv
64	SA Eesti Puuetega Inimeste Fond	65	-	62	1 556		1 556	1 577	1 443	134	-15	1
65	SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu	36	-	36	65	-	65	65	65	-	2	-
Kokku 2025		2 110 992	982 882	1 314 486	1 425 116	949 720	445 410	1 379 412	150 780	1 219 920	55 340	14 941
Kokku 2024		2 055 214	963 362	1 283 948	1 347 248	927 110	411 965	1 285 003	146 751	1 138 792	78 719	14 667
Muutus aasta võrdluses		55 778	19 520	30 538	77 868	22 610	33 445	94 409	4 029	81 128	-23 379	274

Lisa 2.3 Riigi sihtasutuste osalused äriühingutes ja sihtasutustes seisuga 31.12.2025

Riigi äriühing		Osaluse suurus	Tegevusala
Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus			
1	AS SmartCap	100%	Riskikapitalifondide valitsemine
2	AS Kredex Krediidikindlustus	33%	Krediidi- ja garantiikindlustustegevus
Sihtasutus Eesti Filmi Instituut			
3	OÜ Tallinnfilm	100%	Kinofilmide levitamine ja linastamine ning filmitööstusele vajaliku taristu ja tugiteenuste arendamine
Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid			
4	SA Rannarootsi Muuseum		Rannarootsi aladega seotud kultuuriväärtusliku materjali kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine
Sihtasutus Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus			
5	OÜ HNRK Abivahendikeskus	100%	Tehniliste abivahendite ja meditsiiniseadmete jaemüük, laenutamine ning abivahendialaste teenuste osutamine
6	SA HNRK Toetusfond		taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuste arendamine ja kättesaadavuse parandamine ning ravitöö toetamine Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses (HNRK) ning taastusravi- ja rehabilitatsioonialase erialahariduse ja teaduse toetamine ning arendamine Eestis
Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum			
7	AS Lõuna-Eesti Haigla	51%	Tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande teenused
8	AS Põlva Haigla	51%	Tervishoiuteenused
9	AS Valga Haigla	51%	Tervishoiuteenused
10	Celvia CC AS	12%	Piltdiagnostika teenused ja meditsiinilaborite tegevus
11	SA Tartu Kiirabi		Kiirabiteenus
Sihtasutus Põhja-Eesti Regionaalhaigla			
12	SA Läänemaa Haigla		Tervishoiuteenused
13	SA Hiiumaa Haigla		Tervishoiuteenused
14	SA Raplamaa Haigla		Tervishoiuteenused
Sihtasutus Tallinna Teaduspark TEHNOPOL			
15	Tehnopol Ventures OÜ	100%	Varahaldustegevus
16	Tehnopol 1 KV OÜ	10%	Kinnisvara rent

Lisa 2.4 Riigi liikmesusega piirkondlikud ühistranspordikeskused ja muud Eestis registreeritud mittetulundusühingud seisuga 31.12.2025

Mittetulundusühing		Registri-kood	Liikmeid	Lisainformatsioon	Esmakande aeg	Riigi 2025. a liikmemaksud
Justiits- ja Digiministeerium						
1	MTÜ Nordic Institute for Interoperability Solutions	80419486	3	VVk 17.11.2016 nr 385 VVk 16.01.2025 nr 19	20.06.2017	850 000€
Justiits- ja Digiministeerium/Rahvusarhiiv						
2	MTÜ DLM Forum	80549059	69	-	11.04.2018	385 €
Kliimaministeerium						
3	MTÜ Maailma Energeetikanõukogu Eesti rahvuskomitee	80191758	8	VVk 08.04.2003 nr 241 VVk 06.07.2023 nr 185	29.08.2003	10 059 €
4	MTÜ Balti Teedeliit	80378340	3	VVk 02.10.2014 nr 445 VVk 28.09.2023 nr 242	03.12.2014	20 000 €
Kultuuriministeerium/Eesti Rahva Muuseum (kultuuriministri määrus 29.05.2019. a käskkiri nr 103)						
5	MTÜ ICOM Eesti Rahvuskomitee	80194354	258	VVk 25.04.2019 nr 112	24.12.2003	703 €
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium						
6	MTÜ Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus	80120020	3	VVk 30.11.1999 nr 1283	22.02.2000	800 €
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium						
7	MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus	80425950	8	VVk 05.10.2017 nr 276 VVk 07.11.2024 nr 214	26.10.2017	-
8	MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskus	80229484	4	VVk 21.12.2017 nr 380 VVk 07.11.2024 nr 214	17.11.2005	-
9	MTÜ Järvamaa Ühistranspordi Keskus	80135725	4	VVk 21.12.2017 nr 380 VVk 07.11.2024 nr 214	24.11.2000	-
10	MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus	80425742	9	VVk 05.10.2017 nr 274 VVk 07.11.2024 nr 214	24.10.2017	-
11	MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	80213342	30	VVk 21.12.2017 nr 380 VVk 07.11.2024 nr 214	12.11.2004	-
12	MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus	80375665	8	VVk 21.12.2017 nr 380 VVk 07.11.2024 nr 214	07.10.2014	-
13	MTÜ Tartumaa Ühistranspordikeskus	80426233	9	VVk 05.10.2017 nr 275 VVk 07.11.2024 nr 214	31.10.2017	-
14	MTÜ Valgamaa Ühistranspordikeskus	80425297	4	VVk 08.09.2017 nr 249 VVk 07.11.2024 nr 214	17.10.2017	-
15	MTÜ Viljandimaa Ühistranspordikeskus	80426262	5	VVk 08.09.2017 nr 248 VVk 07.11.2024 nr 214	31.10.2017	-
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium/Maaelu Teadmuskeskus						
16	MTÜ Eesti Seemneliit	80120020	35	VVk 23.01.2015 nr 45	28.06.2006	650 €

Lisa 2.5 Riigi liikmesusega välisriigis registreeritud mittetulundusühingud seisuga 31.12.2025

Mittetulundusühing		Liikmeid	Lisainformatsioon	Riigi 2025. a liikmemaksud
Haridus- ja Teadusministeerium				
1	Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure (BBMRI ERIC)	25	VVk 25.04.2013 nr 195	24 388 €
2	Common Language Resources and Technology Infrastructure Consortium (CLARIN ERIC)	26	VVk 08.09.2011 nr 393	15 570 €
3	European Cooperation in Science and Technology (COST) Association	43	VVk 20.03.2014 nr 95	-
4	European Spallation Source (ESS ERIC)	13	VVk 04.12.2014 nr 537	-
Justiits- ja Digiministeerium				
5	Academy of European Law (ERA)	36	VVk 04.10.2018 nr 251	-
6	Association of the European Network on Victims' Rights (AENVR)	17	-	8 837 €
7	Confederation of European Probation (CEP)	65	-	3 149 €
8	European Business Registry Association (EBRA)	42	VVk 31.01.2019 nr 32	3 000 €
9	European Land Registry Association (ELRA)	31	VVk 04.11.2022 nr 302	2 000 €
10	European Network Remembrance and Solidarity (ENRS)	11	-	-
11	European Organisation Of Prison And Correctional Services (EuroPris)	41	-	5 000 €
12	The International Council for Information Technology in Government Administration (ICA)	-	-	3 500 €
Kaitseministeerium				
13	European Cyber Security Organisation (ECSO)	270	VVk 14.07.2016 nr 253	-
Kliimaministeerium				
14	Association of European Vehicle and Driver Registration Authorities (EReg)	29	VVk 15.09.2011 nr 395 VVk 07.11.2024 nr 214	17 461 €
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium				
15	European Spatial Data Research (EuroSDR)	39	VVk 09.11.2018 nr 289 VVk 06.07.2023 nr 185 VVk 16.01.2025 nr 19	4 800 €
Siseministeerium				
16	Biometrics Institute	30	VVk 28.02.2019 nr 63	2 868 €
17	International Organization for Migration (IOM)	182	Rahvusvahelise Migratsiooni-organisatsiooniga ühinemise ning tema põhikirja ja põhikirja muutmise heakskiitmise seadus	20 168 €
Siseministeerium/Politsei- ja Piirivalveamet (siseministri 31.05.2021 käskkiri nr 1-3/54)				
18	European Association for Biometrics (EAB)	~150	-	95 €/in
19	European Network of Policewomen (ENP)	27	VVk 20.05.2021 nr 202	-
20	European Police Sports Union (USPE)	40	VVk 20.05.2021 nr 202	1 000 €
21	European Roads Policing Network (ROADPOL)	165	VVk 20.05.2021 nr 202	5 000 €
22	International Maritime Rescue Federation (IMRF)	115	VVk 20.05.2021 nr 202	450 €
Siseministeerium/Päästeamet (siseministri 31.05.2021 käskkiri nr 1-3/54)				
23	Federation of the European Union Fire Officers Associations (FEU)	26	VVk 20.05.2021 nr 202	1 100 €

Mittetulundusühing		Liikmeid	Lisainformatsioon	Riigi 2025. a liikmemaksud
24	International Association of Fire and Rescue Services (CTIF)	39	VVk 20.05.2021 nr 202	960 €
25	Association of Fire Brigades of the European Union (EUFFAS)	27	VVk 09.01.2026 nr 3	960 €
Siseministeeriumi/Siseministeeriumi infotehnoloogiakeskus (SMIT)				
26	The Critical Communications Association (TCCA)	-	-	950 €
Siseministeerium/Sisekaitseakadeemia (siseministri 31.05.2021 käskkiri nr 1-3/54)				
27	European Fire Service Colleges' Association (EFSCA)	31	VVk 20.05.2021 nr 202	1 000 €
28	International Corrections and Prisons Association (ICPA)	160	-	1000-1600 $
Sotsiaalministeerium				
29	European Social Survey (ESS ERIC)	27	VVk 31.01.2013 nr 39	26 000 €
Välisministeerium				
30	European Centre of Excellence (CoE) for Civilian Crisis Management	23	VVk 27.02.2020 nr 69	20 000 €